

Informace
o činnosti Finanční správy České republiky
za rok 2013

OBSAH

1.	Úvod.....	1
2.	Daňové řízení	5
3.	Daňové nedoplatky.....	24
4.	Zajištění a vymáhání nedoplatků.....	26
5.	Kontrolní činnost a dohlídková činnost	35
6.	Mezinárodní spolupráce	42
7.	Výkon dalších kompetencí	51
8.	Informatika	61
9.	Personalistika a vzdělávání	67
10.	Hospodaření	73
11.	Interní audit a kontrolní činnost	80
12.	Vztahy s veřejností a svobodný přístup k informacím.....	84
13.	Závěr.....	86

Seznam zkratk

1. Úvod

Informace o činnosti Finanční správy České republiky (finanční správa) za rok 2013 obsahuje informace a sledované ukazatele z činnosti finanční správy, zejména ze správy daní, kterou vykonává, ale i ze správy nedaňových agend a z mezinárodní spolupráce. Dále jsou uvedeny informace z oblasti informatiky, personalistiky, vzdělávání a hospodaření finanční správy.

Organizaci, postavení, věcnou a územní působnost orgánů Finanční správy České republiky (orgány finanční správy) upravoval v roce 2013 zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o finanční správě), který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2013. Tímto dnem byla stávající soustava územních finančních orgánů zcela nahrazena orgány finanční správy.

Zákonem o finanční správě byly jako orgány finanční správy (OFS) zřízeny Generální finanční ředitelství (GFŘ) se sídlem v Praze, Odvolací finanční ředitelství (OFŘ) se sídlem v Brně, čtrnáct finančních úřadů (FÚ) a jeden Specializovaný finanční úřad (SFÚ). Nově vzniklé OFŘ, jako čistě odvolací orgán, vykonává svou působnost pro celé území České republiky. Vznikem jediného odvolacího orgánu je plně završena snaha o jednotnost v postupech odvolacího řízení. FÚ vykonává působnost na území vyššího územního samosprávného celku, SFÚ vykonává působnost na území celé České republiky a je příslušným pro vybrané subjekty podle kritérií stanovených zákonem o finanční správě.

Celkem čtrnáct FÚ vyjmenovaných v zákoně je nově vybaveno krajskou územní působností, přičemž název příslušného kraje se objevuje i v jejich názvu (například Finanční úřad pro Plzeňský kraj). Sídla jednotlivých úřadů se nacházejí přímo v krajských městech a v hlavním městě Praze. Nedílnou součástí finančního úřadu jsou jeho územní pracoviště (ÚP), která jsou zřízena na všech místech, kde měly v roce 2012 sídlo „zanikající“ finanční úřady.

Územní pracoviště finančního úřadu, které se nenachází v jeho sídle, stanovilo Ministerstvo financí (MF) vyhláškou. Vyhláška č. 48/2012 Sb., o územních pracovištích finančních úřadů, která se nenacházejí v jejich sídlech, nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2013. Touto vyhláškou je stanoveno celkem 167 územních pracovišť FÚ a 6 územních pracovišť SFÚ. Územní pracoviště FÚ, která se nacházejí v sídlech FÚ, jsou zřízena Organizačním řádem Finanční správy České republiky, který schvaluje generální ředitel. Těchto pracovišť je celkem 34.

Schválením zákona o finanční správě Parlamentem České republiky byl splněn další krok v modernizaci daňové správy, jejíž přirozenou součástí je též reforma organizačního uspořádání a vymezení kompetencí předmětných orgánů. Cílem bylo zejména dosažení úspornějšího fungování organizace samé, zkvalitnění výkonu klíčových kompetencí ke správě daní, omezení daňových úniků, větší transparentnost systému správy daní a také posílení spolupráce s Celní správou České republiky (celní správa).

Finanční správa České republiky (FS) vykonává komplexní správu daní (s výjimkou spotřebních a ekologických daní), včetně nových kompetencí k odvodu z loterií a jiných

podobných her, k odvodu z elektřiny ze slunečního záření a k pojistnému na důchodové spoření. FS provádí finanční kontrolu, kontrolu dotací a cenovou kontrolu, vykonává dozor nad loteriemi a jinými podobnými hrami, převádí výnosy daní oprávněným příjemcům (které nejsou příjmem státního rozpočtu). FS dále působí jako kontaktní orgán při provádění mezinárodní spolupráce při správě daní a při vymáhání některých finančních pohledávek, kontroluje výkon správy poplatků, které jsou příjmem státního rozpočtu, jsou-li k jejich správě věcně příslušné jiné orgány. Do kompetencí FS patří také kontrola dodržování povinností stanovených právními předpisy upravujícími účetnictví a vedení řízení o správních deliktech. FS spravuje Centrální registr smluv podle zákona o důchodovém spoření a vykonává další působnosti, stanoví-li jiný právní předpis, že tyto působnosti vykonávají orgány finanční správy.

Za rok 2013 bylo u **daně z přidané hodnoty** dosaženo výnosu ve výši 308,5 mld. Kč. Proti předchozímu roku došlo k navýšení o 30,2 mld. Kč, tzn. o 10,9 %. Příjmem státního rozpočtu je částka 219,9 mld. Kč (71,31 % celkového inkasa) a rozpočtem stanovená částka (212 mld. Kč) byla tedy překročena o 3,7 %. Poprvé po pěti letech tak došlo k naplnění příjmu státního rozpočtu v oblasti daně z přidané hodnoty.

Inkaso **daně z příjmů právnických osob z přiznání** v roce 2013 dosáhlo hodnoty 113,1 mld. Kč. Meziroční pokles inkasa o 7,4 mld. Kč byl zapříčiněn vyšším objemem uplatněných položek snižujících základ daně oproti položkám působícím v opačném směru, což svědčí o skutečnosti, že právnické osoby za pomoci daňových poradců ve stále větší míře využívají legální možnosti snížení základu daně a tím i daňové povinnosti. Je otázkou, zda rozsah těchto „daňových úlev“ není nastaven příliš vstřícně. Logickým důsledkem je pak meziroční nárůst „vratek“ zálohované daně o 2,7 mld. Kč v roce 2013 oproti roku 2012.

Inkaso **daně z příjmů právnických osob vybírané srážkou** naopak meziročně mírně vzrostlo. V roce 2013 dosáhlo hodnoty 7,7 mld. Kč, což představuje nárůst 0,1 mld. Kč oproti roku 2012. Příčinou uvedeného vývoje byl vyšší objem vyplacených dividend a podílů na zisku za situace, kdy jejich příjemcem byl stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech, případně subjekty kolektivního investování nebo penzijní fondy.

V roce 2013 na **dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků** došlo k mírnému přírůstku inkasa. Vybráno bylo celkem 126,1 mld. Kč, což je o 6,3 mld. Kč více než v roce 2012. Přírůstek inkasa lze přičíst zavedení tzv. solidárního zvýšení daně u zálohy, zrušení možnosti uplatnit měsíční slevy na dani na poplatníka u zaměstnaných starobních důchodců, zvýšené míře ekonomické aktivity zaměstnanců (růst počtu zaměstnanců a odpracovaných hodin na závislé činnosti).

Inkaso **daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou** meziročně kleslo a dosáhlo hodnoty 12 823 mil. Kč, což je o 417 mil. Kč méně než v roce 2012. Na **dani z příjmů fyzických osob z přiznání** bylo v roce 2013 vybráno celkem 2 680 mil. Kč, což je nejnižší inkaso v historii. Na **pojistném na důchodové spoření** bylo v roce 2013 vybráno 453 mil. Kč.

U **daně silniční** je patrný mírný meziroční nárůst daňového inkasa, a to zejména díky zkvalitnění a zefektivnění kontrolní a analytické činnosti správců daně s využitím údajů Centrálního registru vozidel.

U **daně z nemovitostí** se v roce 2013 zvýšila částka předepsané daně o 279 mil. Kč,

tj. na 9 855 mil. Kč. Inkaso této daně se přitom zvýšilo z 9 541 na 9 847 mil. Kč, tj. o 306 mil. Kč. Důvodem zvýšení celkové částky předepsané daně i jejího inkasa v roce 2013 bylo zejména 22% zvýšení počtu obcí (ze 404 na 494), které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient podle § 12 zákona o dani z nemovitostí.

Daňové inkaso **daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí** dosáhlo ve sledovaném roce celkem 9 078 mil. Kč a ve srovnání se skutečností roku 2012 se snížilo o 2 021 mil. Kč (index 81,8 %). Toto snížení je důsledkem velmi významného snížení inkasa daně darovací, neboť došlo k ukončení dočasného zavedení daně darovací pro provozovatele zařízení na výrobu elektřiny z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012.

2. Daňové řízení

2.1 Vývoj daňových příjmů

V roce 2013 dosáhlo v České republice inkaso daní nové a staré daňové soustavy celkem 610 603 mil. Kč, což v porovnání s inkasem za rok 2012, které dosáhlo celkem 583 574 mil. Kč, představovalo nárůst celkového výnosu za vybrané daně na všech FÚ o částku 27 029 mil. Kč. V procentním vyjádření se jedná o meziroční přírůstek 4,6 %. Při meziročním srovnání výnosů za všechny vybrané daně došlo v roce 2013 k nejvyššímu nárůstu hodnot inkasa u daně z přidané hodnoty o 30 248 mil. Kč tj. o 10,9 % a u daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti o 6 347 mil. Kč tj. o 5,3 %. Naopak pokles inkasa byl o 7 409 mil. Kč zaznamenán u daně z příjmů právnických osob.

Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za vybrané druhy daňových příjmů za rok 2013 zobrazuje **Tabulka č. 1**.

Tabulka č. 1: Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za vybrané druhy daňových příjmů k 31. 12 2013 v mil. Kč

Druh příjmu	Daňová povinnost sl. 1	Inkaso sl. 2	Rozdíl sl. 2 - sl. 1	Výtěžnost (%) sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	595 833	571 726	-24 107	
DPH - nadměrný odpočet a vrácení daně	-278 817	-263 426	15 391	
DPH - CELKEM	317 016	308 300	-8 716	97,3
Daně spotřební - CELKEM	-61	3	63	*
Daň z příjmů PO	111 959	113 052	1 092	101,0
Daň z příjmů srážkou § 36	20 784	20 488	-296	98,6
Daň silniční	5 237	5 273	36	100,7
Daň dědická	72	76	3	105,5
Daň darovací	93	108	15	116,1
Daň z převodu nemovitostí	8 581	8 894	314	103,7
Daň z příjmů FO - z přiznání	1 180	2 680	1 501	227,2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	122 721	126 134	3 413	102,8
Daň z nemovitostí	9 855	9 847	-8	99,9
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	6 032	5 817	-215	96,4
Odvod z loterií § 41b odst. 1	2 076	2 076	0	100,0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	6 063	5 981	-82	98,6
Ostat. příjmy, odvody a poplatky	4 234	1 869	-2 366	44,1
CELKEM NOVÉ DANĚ	615 844	610 599	-5 244	99,1
CELKEM STARÉ DANĚ	-72	3	76	*
CELKEM	615 771	610 603	-5 169	99,2
POJISTNÉ CELKEM	443	453	11	102,4

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

* Výtěžnost nelze stanovit neboť je hodnota daňové povinnosti záporná.

2.1.1 Daň z příjmů právnických osob – z příznání

Celkový výnos **daně z příjmů právnických osob (DPPO)** z příznání dosáhl za rok 2013 hodnoty **113,1 mld. Kč**, což proti roku 2012 znamená pokles o **7,4 mld. Kč**. Vývoj inkasa **DPPO** z příznání v letech 2009 – 2013 je uveden v **Tabulce č. 2**.

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPPO z příznání v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	110 543	114 746	109 312	120 461	113 052	93,8	-7 409
Předepsáno	107 995	115 368	111 365	123 914	111 959	90,4	-11 955
Výtěžnost (%)	102,4	99,5	98,2	97,2	101,0	-	-

Zatím nejvyššího inkasa **DPPO** z příznání bylo dosaženo v roce 2008, a to **173,6 mld. Kč**. V následujících letech 2009 až 2011 nastal výrazný pokles v důsledku dopadů celosvětové hospodářské krize na českou ekonomiku a legislativních změn přijatých zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů, spočívajících zejména v postupném snižování základní sazby daně ze 24 %, platné pro zdaňovací období započatá v roce 2007, na současných 19 %, a to s účinností od zdaňovacích období, která započala v roce 2010.

Po přechodném meziročním nárůstu inkasa **DPPO** z příznání v roce 2012 na úroveň **120,5 mld. Kč**, který byl odezvou na počínající, i když nerovnoměrné ekonomické oživení, v roce 2013 inkaso **DPPO** z příznání v meziročním srovnání výrazně pokleslo, a to na úroveň **113,4 mld. Kč**, tj. o částku **7,4 mld. Kč**.

Jak vyplývá z evidence daní za rok 2013, na debetních stranách ODÚ meziročně poklesla o **11,9 mld. Kč** úhrnná částka **DPPO** z příznání, a to ze 123,9 mld. Kč na 112,0 mld. Kč. Nejvyšší podíl na tomto poklesu představuje především meziroční snížení objemu vyrovnání záloh o **7,4 mld. Kč** (ZS/PU 10/5, a to z -98,0 mld. Kč na -105,4 mld. Kč) a meziroční snížení předpisu záloh podle daňových příznání o **2,1 mld. Kč** (ZS/PU 10/7, ze 104,5 mld. Kč na 102,4 mld. Kč); naproti tomu došlo k nárůstu objemu vyrovnání daně na základě podaných příznání o **0,9 mld. Kč** (ZS/PU 50/7, a to ze 119,4 mld. Kč na 120,4 mld. Kč). Kromě toho o **1,1 mld. Kč** meziročně poklesl předpis doměrků na základě kontroly nebo vlastního zjištění správce daně (ZS/PU 20/6, ze 2,2 mld. Kč na 0,9 mld. Kč) i celkový objem příslušenství **DPPO** z příznání, a to především na úrocích z prodlení s placením daně (o **0,4 mld. Kč**) a na penále z doměřené daně (o **0,3 mld. Kč**).

Na kreditních stranách ODÚ se v roce 2013 meziroční pokles inkasa **DPPO** z příznání nejvýrazněji projevil v nárůstu objemu tzv. „vratek“, které představují úhrn částek, o které byla **DPPO** za zdaňovací období započatá v roce 2012 podle příznání podaného v roce 2013, nižší než zálohy zaplacené na tuto daň v roce 2012, v částce **2,7 mld. Kč**. Zatímco v roce 2012 činily „vratky“ **15,1 mld. Kč**, v roce 2013 vzrostly na **17,8 mld. Kč**.

Celková částka **DPPO** vyměřené z příznání za zdaňovací období započatá v roce 2012, splatná v roce 2013, dosáhla **117,2 mld. Kč**, oproti částce **115,7 mld. Kč** za zdaňovací období započatá v roce 2011, splatné v roce 2012 (nárůst o **1,5 mld. Kč**, tj. o 2,7 %). Tento nárůst byl výsledkem protisměrně působících vlivů. Důvody změn vyměřené **DPPO** v porovnávaných

zdaňovacích obdobích \Rightarrow vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO:

- a) nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků o 71,1 mld. Kč \Rightarrow 13,5 mld. Kč;
- b) pokles celorepublikového úhrnu základů daně, upravených o vliv nárůstu celorepublikového úhrnu zisků, o 48,3 mld. Kč (22,8 mld. Kč - 71,1 mld. Kč) \Rightarrow -9,2 mld. Kč;
- c) nárůst odečtu daňových ztrát (+2,5 mld. Kč) \Rightarrow -0,5 mld. Kč;
- d) nárůst odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje (+0,6 mld. Kč) \Rightarrow -0,1 mld. Kč;
- e) nárůst uplatněných slev na dani \Rightarrow -1,6 mld. Kč.

Pozitivní fiskální efekt z pokračujícího, byť mírného a co do územního a odvětvového hlediska nerovnoměrně strukturovaného oživení české ekonomiky, které se projevilo meziročním nárůstem celorepublikového úhrnu účetních zisků, byl negován záporným saldem dopadů úprav stanovených zákonem o daních z příjmů pro účely zjištění základu daně za zdaňovací období započatá v roce 2012.

Za zmíněná zdaňovací období, za která byla na DPPO z přiznání splatná v roce 2013, převážily úpravy snižující v celorepublikovém úhrnu účetní výsledek hospodaření a tím i základ daně, popřípadě zvyšující daňovou ztrátu (meziroční nárůst o 194,6 mld. Kč), nad úpravami, které úhrn účetních výsledků hospodaření zvyšují (meziroční nárůst pouze o 116,9 mld. Kč).

Naproti tomu rozdíl mezi úhrnem částek snižujících celorepublikový účetní výsledek hospodaření a úhrnem částek, které celorepublikový účetní výsledek hospodaření zvyšují, snížil v meziročním srovnání základ daně o 77,7 mld. Kč, což na DPPO z přiznání představuje negativní fiskální dopad v částce cca 14,8 mld. Kč.

Z vyžádaných informací od finančních úřadů vyplývá, že jedním z rozhodujících důvodů negativního meziročního vývoje inkasa DPPO bylo zrušení daňové neuznatelnosti odměn členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob, provedené s účinností pro zdaňovací období započatá v roce 2012 dle části páté zákona č. 470/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Pro úplnost je vhodné uvést, že u prvního sta poplatníků s největším objemem inkasa **DPPO** z přiznání došlo v roce 2013 v porovnání s rokem 2012 k mírnému poklesu inkasa o 2,1 mld. Kč (z 52,4 mld. Kč na 50,5 mld. Kč, t.j. o 3,1 %) a současně ke snížení jejich podílu na celorepublikovém úhrnu inkasa o 1,7 % (ze 43,5 % v roce 2012 na 41,8 % v roce 2013). Současně v této skupině poplatníků došlo k významné meziroční změně v odvětvové struktuře, a to ve prospěch daňových subjektů s předmětem činnosti v oblastech peněžního zprostředkování a pojišťovnictví.

2.1.2 Daň z příjmů fyzických osob – z přiznání

U daně z příjmů fyzických osob (DPFO) podávajících přiznání byl **zaznamenán meziroční pokles inkasa o 581 mil. Kč**. Vývoj inkasa na dani z příjmů fyzických osob v letech 2009 – 2013 ukazuje následující **Tabulka č. 3**.

Poslední významnější inkaso na tomto druhu příjmu bylo zaznamenáno v roce 2005 (26 583 mil. Kč). Po zavedení jednotné sazby daně, daňového zvýhodnění na dítě, zrušení minimálního základu daně a transformaci nezdanitelných částí základu daně na slevy na dani kleslo inkaso v roce 2008 téměř o jednu třetinu (17 749 mil. Kč). Po zvýšení výdajových paušálů,

zavedení paušálu na dopravu a mimořádných daňových odpisů kleslo inkaso v roce 2011 až pod hranici 3 000 mil. Kč. V roce 2013 bylo zaznamenáno historicky nejnižší inkaso této daně. V hlediska příjmů veřejných rozpočtů se tak daň z příjmů fyzických osob podávajících příznání stala zanedbatelnou položkou. Pokud nedojde k systémovým změnám v konstrukci daně, nelze očekávat obrat k pozitivnímu vývoji.

Tabulka č. 3: Vývoj inkasa DPFO

v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	5 565	7 987	2 939	3 261	2 680	82,2	-581
Předepsáno	2 618	10 439	2 920	2 828	1 180	41,7	-1 648
Výtěžnost (%)	212,6	76,5	100,7	115,3	227,1	-	-

Přestože je výnos daně nízký, pracnost správy daně naopak stoupá. Podle inkasa nelze hodnotit činnost správců daně. Některým podnikatelům se v roce 2013 nedařilo dosáhnout příznivých ekonomických výsledků a proto požádali o stanovení záloh na daň jinak než by vyplývalo podle jejich poslední známé daňové povinnosti, o posečkání s placením daně nebo o povolení placení daně ve splátkách. V důsledku ekonomických ztrát vzniklých v krizových letech 2008 až 2010 a možnosti odpočtu daňových ztrát z minulých let od základu daně ani v roce 2013 významně neklesl počet daňových poplatníků, kteří po podání příznání vykážali přeplatek na dani a žádali správce daně o jeho vrácení. To vše představuje zvýšený rozsah určitých procesních a pracovních úkonů, které museli správci daně učinit nad rámec „běžné“ správy daně.

Na výnos daně v roce 2013 negativně působily také povodně. Na základě rozhodnutí ministra financí č. j.: MF-65647/2013/39 ze dne 11. 6. 2013 byla za vymezených podmínek postiženým poplatníkům prominuta úhrada daně z příjmů a příslušenství daně z příjmů. Dopad tohoto opatření do inkasa zatím nelze kvantifikovat.

Přehled o počtu kladně vyřízených žádostí o stanovení záloh na daň jinak a výpadek inkasa z tohoto titulu za jednotlivé finanční úřady poskytuje **Tabulka č. 4**.

Kromě shora uvedeného v roce 2013 na inkaso daně negativně působily především následující vlivy nelegislativního charakteru:

- **přírůstek objemu příspěvků na penzijní připojištění a životní pojištění uplatněných jako nezdanitelné části základu daně** v příznání za zdaňovací období 2012, která byla podána v roce 2013, oproti předchozímu období,
- **přírůstek počtu zaměstnanců, kteří podali v roce 2013 daňové příznání** za zdaňovací období 2012 oproti předchozímu období (případný přeplatek na dani se vracel z účtu DPFO z příznání, ačkoli zálohy na daň na tento účet nebyly odvedeny),
- **přírůstek objemu uplatňovaných výdajů procentem** z příjmů dle § 7 v příznání za zdaňovací období 2012, která byla podána v roce 2013, oproti předchozímu období,
- **přírůstek objemu uplatněného daňového zvýhodnění** za vyživované dítě v domácnosti v příznání za zdaňovací období 2012, která byla podána v roce 2013, oproti předchozímu období (mimo jiné způsobeno zvýšením částky ročního daňového zvýhodnění pro rok 2012).

Tabulka č. 4: Přehled o počtu kladně vyřízených žádostí o stanovení záloh na daň jinak v mil. Kč

Finanční úřad	Zálohy jinak na DPFO 2013	
	Počet rozhodnutí	Výpadek inkasa
pro hl. m. Prahu	2 022	321
pro Středočeský kraj	583	102
pro Jihočeský kraj	312	50
pro Plzeňský kraj	358	57
pro Karlovarský kraj	98	17
pro Ústecký kraj	330	52
pro Liberecký kraj	816	21
pro Královehradecký kraj	210	50
pro Pardubický kraj	161	19
pro Kraj Vysočina	205	44
pro Jihomoravský kraj	477	89
pro Olomoucký kraj	470	48
pro Moravskoslezský kraj	446	82
pro Zlínský kraj	346	46
Specializovaný finanční úřad	0	0

Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění za zdaňovací období roků 2008 – 2012 ukazuje následující **Tabulka č. 5.**

Tabulka č. 5: Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění v mil. Kč

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Daňové zvýhodnění dle přiznání k DPFO	9 101	9 457	10 669	11 424	13 708	120	2 284

V důsledku klesající životní úrovně se stále větší počet fyzických osob (včetně zaměstnanců) pokouší podnikat nebo pronajímat nemovitosti. Tím **roste počet daňových přiznání, které musí správci daně z příjmů fyzických osob zkontrolovat a zpracovat.** Vývoj počtu podaných přiznání za zdaňovací období roků 2008 – 2012 ukazuje **Tabulka č. 6.**

Tabulka č. 6: Vývoj počtu podaných přiznání v mil. Kč

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Počet podaných přiznání k DPFO	1 738 337	1 789 630	1 831 349	1 898 454	1 915 725	100,9	17 271

Pracovníci orgánů finanční správy (dříve daňové správy) již několik let zajišťují servis poplatníkům v době podávání daňových přiznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí navštěvují vybrané obce a přímo na místě vybírají daňová přiznání a odpovídají na dotazy poplatníků. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období.

Přestože se stále zdokonaluje aparát pro elektronické podání daňových přiznání (EPO) a tento způsob by na straně orgánů finanční správy přinesl snížení pracnosti, zatím tuto možnost

využívá poměrně malý počet poplatníků. V roce 2013 bylo na dani z příjmů fyzických osob elektronicky podáno přes 43 tisíc daňových přiznání. Z toho jen necelých 21 tisíc přiznání mělo zaručený elektronický podpis.

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

V roce 2013 došlo k mírnému přírůstku inkasa na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Bylo vybráno 126 134 mil. Kč, což je o 6 347 mil. Kč více než v roce 2012. Vývoj inkasa na dani z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v letech 2009 – 2013 ukazuje následující Tabulka č. 7.

Tabulka č. 7: Vývoj inkasa DPFO ze závislé činnosti a z funkčních požitků v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	111 042	111 842	119 373	119 787	126 134	105,3	6 347
Předepsáno	110 616	111 491	118 302	117 623	122 721	104,4	5 098
Výtěžnost (%)	100,4	100,3	100,9	101,8	102,9	-	-

Přírůstek inkasa roce 2013 lze přičíst na vrub zavedení tzv. solidárního zvýšení daně u zálohy, rostoucí míře ekonomické aktivity obyvatelstva (růst počtu zaměstnanců a růst počtu odpracovaných hodin na závislé činnosti), zamezení možnosti uplatnění měsíční slevy na dani na poplatníka u zaměstnaných starobních důchodců a zavedení odměny pěstounů jako příjmu ze závislé činnosti. Pozitivně působí také rostoucí počet zaměstnanců, kteří vedle příjmů ze závislé činnosti mají ještě jiné příjmy a tak „ponechávají“ sražené zálohy na daň ze své mzdy na účtu této daně, ačkoli roční vypořádání daně provádějí přes daňové přiznání (daň z příjmů ze závislé činnosti se odvádí na DP: 71, přeplatky jsou vypláceny z DP: 72, kde chybí inkasní část).

Růst objemu vyplacených mezd dokládá vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň (Tabulka č. 8). V roce 2013 je uvedené údaje nutno korigovat z titulu solidárního zvýšení daně u zálohy.

Tabulka č. 8: Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Předepsané zálohy	119 268	121 662	129 300	128 512	134 430	104,6	5 918

Vývoj počtu zaměstnanců (s příjmy dle § 6 ZDP) podávajících daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob ukazuje následující Tabulka č. 9.

Na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti roste objem čerpaného daňového zvýhodnění na vyživované dítě ve formě daňového bonusu.

Přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v letech 2009 – 2013 podává následující Tabulka č. 10.

Ze šetření správců daně vyplývá, že nezanedbatelná skupina zaměstnavatelů prezentuje daňové bonusy na děti jako vlastní benefit, ačkoli jsou bonusy hrazeny z rozpočtů státu. Díky

tomu si zaměstnavatelé snižují náklady na pracovní sílu, neboť v řadě případů vyplácejí jen minimální mzdu s tím, že daňový bonus deklarují jako kompenzaci výpadku čisté mzdy. Neznalým zaměstnancům, které zajímá pouze čistá mzda, tak zaměstnavatelé tvrdí, že část mzdy dostávají jako daňový bonus. Správci daně mají za to, že právě u nízko příjmových zaměstnanců klesají oficiálně vykázané mzdy, aby zaměstnavatelé „dosáhli“ na daňový bonus. Zástupci orgánů finanční správy (dříve daňové správy) již několik let neúspěšně brojí proti daňovým bonusům, neboť se domnívají, že negativní dopady této daňové podpory (administrativní náročnost v důsledku častých chyb ve výkazech, spekulace zaměstnavatelů v souvislosti s bonusy a výpadek inkasa veřejných rozpočtů z titulu bonusů) převažují nad pozitivním záměrem, pro který byla zavedena.

Tabulka č. 9: Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové přiznání k DPFO v mil. Kč

Zdaňovací období	2008	2009	2010	2011	2012	Index (%) 12/11	Rozdíl 12-11
Počet zaměstnanců, kteří podali přiznání	962 220	987 462	1 014 872	1 067 854	1 103 031	103,3	35 177

Tabulka č. 10: Vývoj daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům	3 107	3 471	3 643	3 636	4 268	117,4	632

V rozporu se záměrem zákonodárce se stále častěji objevují případy, kdy ten z rodičů, který má nadprůměrné příjmy neuplatňuje daňové zvýhodnění na vyživované děti a druhý z rodičů má pracovní úvazek sjednaný tak, aby dosáhl těsně nad šestinásobek minimální mzdy a mohl čerpat maximální daňový bonus. Toto faktické nemorální zneužití nástroje prioritně cíleného na nízkopříjmové osoby je z hlediska zákonnosti nepostižitelné.

Existují také signály o rostoucím objemu tzv. „černých mezd,“ tj. mezd neevidovaných a nezdaněných, vyplácených vedle oficiálně vykázaných mezd. Také tento vliv má zcela nepochybně negativní dopad na inkaso daně. Jeho výši však nelze kvantifikovat, neboť výplata „černých mezd“ se velmi obtížně prokazuje a její kontrola patří do působnosti Inspektorátu práce.

Byly zjištěny i případy, kdy měl zaměstnanec souběžně dva zaměstnavatele, u každého podepsal „Prohlášení k dani“ a uplatňoval slevu na poplatníka za stejné období dvakrát. Správci daně zachytí takové protiprávní jednání pouze náhodně.

Rovněž obtížně odhalitelné jsou případy, kdy jeden rodič – zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na děti u zaměstnavatele a druhý rodič – OSVČ prostřednictvím přiznání.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že podle výše inkasa daně nelze hodnotit činnost správců daně.

Správci daně v roce 2013 zkontrolovali a zaevidovali více než 300 tisíc vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Elektronicky podaných vyúčtování bylo téměř 45 tisíc. Z toho vyúčtování se zaručeným elektronickým podpisem bylo více než 25 tisíc.

2.1.4 Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby podléhají příjmy fyzických i právnických osob. Daň je evidována odděleně podle vlastníka příjmů. Ve srovnání s předchozím rokem byl v roce 2013 zaznamenán mírný pokles celkového inkasa o 293 mil. Kč. Z toho část daně vybíraná z příjmů právnických osob vykázala přírůstek ve výši 124 mil. Kč a část daně vybíraná z příjmů fyzických osob vykázala pokles ve výši 147 mil. Kč.

Nepatrný nárůst inkasa **DPPO vybírané srážkou** v roce 2013 v meziročním srovnání s rokem 2012 vyplynul především z vyššího objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou, pokud je jejich příjemcem stát z titulu své majetkové účasti na obchodních společnostech nebo subjekty kolektivního investování, popřípadě penzijní fondy.

Legislativními změnami přijatými s účinností pro rok 2013 nebylo inkaso **DPPO vybírané srážkou** přímo dotčeno. Zrušením daňové neuznatelnosti odměn členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob vznikl prostor pro zvýšení objemu zisku po zdanění, jako potenciálního zdroje výplat dividend.

Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazeb v letech 2009 – 2013 ukazuje následující **Tabulka č. 11**.

Tabulka č. 11: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazeb v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	19 189	19 298	19 848	20 781	20 488	98,6	-293
Předepsáno	18 972	19 515	20 057	19 230	20 784	108,1	1 554
Výtěžnost (%)	98,9	98,9	99,0	108,1	98,6	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	10 131	10 185	11 054	13 240	12 823	96,8	-417
Daň příjmů PO	9 058	9 113	8 794	7 541	7 665	106,6	124

2.1.5 Daň silniční

Na inkasu daně silniční za rok 2013 (**5 273 mil. Kč**, daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury) je již patrný mírný meziroční nárůst způsobený zejména kvalitnější a efektivnější kontrolní a analytickou činností správců daně s využitím údajů Centrálního registru vozidel. Přehled inkasa daně silniční od r. 2009 podává **Tabulka č. 12**.

Tabulka č. 12: Přehled inkasa daně silniční v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	4 796	5 100	5 187	5 206	5 273	101,3	67
Předepsáno	4 950	5 210	5 299	5 268	5 237	99,4	-31
Výtěžnost (%)	96,8	97,9	97,9	98,8	100,7	-	-

2.1.6 Daň z přidané hodnoty

Na dani z přidané hodnoty (DPH) bylo za rok 2013 dosaženo inkasa ve výši **308,5 mld. Kč**. Meziročně došlo k jeho navýšení o 30,2 mld. Kč (10,9 %).

Příjmem státního rozpočtu je částka 219,9 mld. Kč, čímž došlo k překročení celkové rozpočtem stanovené částky (212 mld. Kč) o 3,7 % (7,9 mld. Kč). Od 1. 1. 2013 připadá z celostátního výnosu DPH 71,31 % státnímu rozpočtu, 20,83 % obcím a 7,86 % krajům, tj. snížení podílu pro státní rozpočet o 0,47 % proti stavu v roce 2012).

Poprvé po pěti letech tak došlo k naplnění příjmů státního rozpočtu v oblasti daně z přidané hodnoty (2008: 93,0 % , 2009: 91,0 %, 2010: 99,6 %, 2011: 98,4 %, 2012: 90,1 %), je nutné ale zmínit, že rozpočtem stanovená částka pro daň z přidané hodnoty byla meziročně snížena z 221,6 mld. Kč v roce 2012 na 212 mld. Kč v roce 2013 (-4,3 %).

Pro vývoj inkasa byl zásadní výraznější nárůst vlastní daňové povinnosti v porovnání s mírnějším zvýšením nadměrných odpočtů. Podíl celních úřadů na celkovém inkasu je marginální.

U daně vrácené plátcům v jiných členských státech EU a zahraničním osobám povinným k dani (§ 82 a § 83 zákona o DPH), nedošlo meziročně k výrazné změně - v roce 2013 byly vráceny 2 mld. Kč (2012: 2,2 mld. Kč, 2011: 2,3 mld. Kč, 2010: 3 mld. Kč, 2009: 4,9 mld. Kč).

Inkaso daně bylo z legislativního hlediska ovlivněno zejména zvýšením obou sazeb daně o 1 %. Nešlo nicméně o tak zásadní změnu, jakou bylo zvýšení snížené sazby daně z 10 % na 14 % v roce 2012, která vedla k utlumení spotřeby domácností a vůbec konečných spotřebitelů.

Novelou zákona o DPH došlo pro rok 2013 ke změně zdaňovacího období z čtvrtletního na měsíční. Tato změna fakticky celkové inkaso neovlivňuje, ale významně ovlivňuje jeho měsíční průběh. Projevuje se zejména v případě plateb daňových povinností osob v tuzemsku neusazených a znamená rozdělení dříve čtvrtletních plateb do jednotlivých měsíců. Tato změna způsobuje v meziročním srovnání výrazný nárůst inkasa ve druhém a třetím měsíci kalendářního čtvrtletí.

Rozhodně příznivě ovlivňuje inkaso daně režim přenesení daňové povinnosti, a to zejména v oblasti stavebních a montážních prací, kde tento institut zamezuje daňovým únikům z titulu neuhrazení daňové povinnosti poskytovatelem zdanitelného plnění.

Naopak nadále negativně ovlivňují inkaso daně přetrvávající úsporná opatření státu, čímž dochází k významnému omezení jeho pozice odběratele na trhu.

Pozitivní preventivní dopad mají nová opatření proti daňovým únikům od roku 2013 – institut nespolehlivého plátce a zveřejňování účtů v registru plátců DPH, obojí i návazně na rozšíření titulů pro ručení příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění.

Vývoj inkasa DPH v letech 2009 – 2013 podává **Tabulka č. 13**. Následující **Tabulka č. 14** uvádí pohled na daň přiznanou a vyměřenou.

Tabulka č. 13: Vývoj inkasa DPH

v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Předepsáno	469 655	507 763	541 462	553 605	595 833	107,6	42 228
Daň. inkaso	470 240	500 446	532 438	544 411	571 726	105,0	27 315
Výtěžnost (%)	100,0	98,6	98,3	98,3	96,0	-	-
Nadměrný odpočet	-216 777	-230 865	-257 250	-266 359	-263 426	98,9	-2 933
CELKEM	253 463	269 582	275 188	278 052	308 300	110,9	30 248

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 14: Vývoj daně přiznané a vyměřené

v mil. Kč

Daň přiznaná a vyměřená	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřen. daní	3 955	3 758	9 009	8 924	5 980	67,0	-2 944
Doměřeno dle dodat. daň. přiznání	-2 417	-372	202	1 552	1 444	93,0	-108
Doměřeno z kontroly	2 010	2 029	6 776	4 631	6 238	134,7	1 607
CELKEM	3 548	5 415	15 987	15 107	13 662	90,4	-1 445

2.1.7 Daň z nemovitostí

V roce 2013 došlo oproti předchozímu roku k nárůstu částky předepsané daně z nemovitostí o 279 mil. Kč na 9 855 mil. Kč, inkaso této daně se přitom zvýšilo z 9 541 na **9 847 mil. Kč**, tj. o 306 mil. Kč. Přehled vývoje inkasa daně z nemovitostí od roku 2009 poskytuje **Tabulka č. 15**.

Tabulka č. 15: Vývoj inkasa daně z nemovitostí

v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	6 361	8 747	8 568	9 541	9 847	103,2	306
Předepsáno	6 318	8 671	8 676	9 576	9 855	102,9	279
Výtěžnost (%)	100,7	100,9	98,8	99,6	99,9	-	-

Důvodem zvýšení celkové částky předepsané daně i jejího inkasa v roce 2013 je zejména zvýšení počtu obcí, které využily možnosti stanovit pro nemovitosti na svém území místní koeficient podle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, ze 404 na 494, tj. cca. o 22 %, a dále také skutečnost, že v souvislosti s reorganizací daňové správy ke dni 1. 1. 2013 byla provedena rozsáhlá kontrola spisů daně z nemovitostí.

2.1.8 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí

Za rok 2013 inkaso **daně z převodu nemovitostí** vzrostlo o 1 234 mil. Kč na částku **8 894 mil. Kč**, tj. na 116,1 % výnosu daně v roce 2012. Lze konstatovat, že mírný nárůst odráží stabilitu trhu s nemovitostmi doprovázenou mírným nárůstem cen nemovitostí a oživenou poptávkou po nemovitostech. Na příznivý výnos má rovněž vliv nárůst sazby daně o jeden procentní bod. Výnos daně z převodu nemovitostí tvoří v objemu celkových příjmů těchto

majetkových daní stabilně nejvýznamnější podíl, v roce 2013 cca 98,0 %.

Výše inkasa **daně darovací** v roce 2013 je pouze **108 mil. Kč**, tj. 3,2 % výnosu v roce 2012. Důvodem tohoto významného poklesu je ukončení dočasného zavedení daně darovací pro provozovatele zařízení na výrobu elektřiny z bezúplatného nabytí emisních povolenek na emise skleníkových plynů v letech 2011 a 2012 zákonem č. 402/2010 Sb., novelizujícím s účinností od 1. 1. 2011 zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.

Výše inkasa **daně dědické** je nízké, od roku 2008 klesla pod 100 mil. Kč a v roce 2013 činí **76 mil. Kč** (index 107,0 %). Z důvodu osvobození bezúplatného nabytí majetku osobami zařazenými do I. skupiny, do níž patří příbuzní v řadě přímé a manželé, od této daně, je výnos dlouhodobě nízký. Novela zákona ještě rozšířila toto osvobození od 1. 1. 2008 i na nabytí majetku mezi osobami zařazenými do II. skupiny.

Přehled inkasa za roky 2009 – 2013 podávají **Tabulky č. 16 až 18.**

Tabulka č. 16: Daň z převodu nemovitostí v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	7 809	7 453	7 362	7 660	8 894	116,1	1 234
Předepsáno	7 936	7 299	6 900	7 365	8 581	116,5	1 216
Výtěžnost (%)	96,3	102,1	106,7	104,0	103,6	-	-

Tabulka č. 17: Daň darovací v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	162	138	4 279	3 368	108	3,2	-3 260
Předepsáno	157	137	4 269	3 359	93	2,8	-3 266
Výtěžnost (%)	103,2	100,7	100,2	100,3	116,1	-	-

Tabulka č. 18: Daň dědická v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	88	87	78	71	76	107,0	5
Předepsáno	86	86	76	75	72	96,0	-3
Výtěžnost (%)	98,9	101,2	102,6	94,7	105,6	-	-

2.1.9 Odvod z loterií a jiných podobných her

Odvod z loterií a jiných podobných her (odvod) se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Odvod se platí prostřednictvím třech čtvrtletních záloh, odvod za celé odvodové období (kalendářní rok) se vypořádává v rámci odvodového přiznání po uplynutí odvodového období. V roce 2013 měli provozovatelé povinnost odvést zálohu za 1. až 3. čtvrtletí roku 2013 a zároveň byl v tomto roce vypořádán odvod za zdaňovací období 2012 v rámci odvodového přiznání za rok 2012.

Daňové inkaso z odvodů za rok 2013 činí celkem **8 057 mil. Kč**. Je tvořeno odvodem

z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 zákona o loteriích), kdy 70 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 30 % je příjmem rozpočtu obcí, a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2 až 4 zákona o loteriích), kdy 20 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 80 % je příjmem rozpočtu obcí.

V roce 2012 byly v souladu se zákonem uhrazeny poplatníky pouze 3 čtvrtletní zálohy a odvodová povinnost za odvodové období roku 2012 byla vyrovnána teprve v roce 2013, přičemž v roce 2013 byly kromě vyrovnání odvodu za rok 2012 uhrazeny i 3 čtvrtletní zálohy za rok 2013. Došlo proto k navýšení inkasa za rok 2013 ve srovnání s rokem 2012.

Do státního rozpočtu bylo v roce 2012 převedeno 1 818 mil. Kč. V roce 2013 bylo do státního rozpočtu převedeno celkem 2 649 mil. Kč. A do rozpočtu obcí bylo v tomto roce převedeno 5 498 mil. Kč.

Přehled inkasa z odvodů za roky 2012 a 2013 podávají **Tabulky č. 19 a 20**.

Tabulka č. 19: Odvod z loterií § 41b odst. 1

v mil. Kč

Rok	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	1 287	2 076	161,3	789
Předepsáno	1 259	2 076	164,9	817
Výtěžnost (%)	102,2	100,0	-	-

Tabulka č. 20: Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4

v mil. Kč

Rok	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
Daňové inkaso	4 649	5 981	128,7	1 332
Předepsáno	4 777	6 063	126,9	1 286
Výtěžnost (%)	97,3	98,6	-	-

2.1.10 Pojistné na důchodové spoření

Pojistné na důchodové spoření je novým produktem, zavedeným od roku 2013. Výběr a správu pojistného vykonávají finanční úřady (**Tabulka č. 21**). Výnos se převádí do penzijních společností na soukromé účty poplatníků – účastníků systému důchodového spoření.

Tabulka č. 21: Pojistné na důchodové spoření

v mil. Kč

Rok	2013
Daňové inkaso	453
Předepsáno	443
Výtěžnost (%)	102,3

2.2 Daňové úlevy

2.2.1 Posečkaní daně a povolení splátek

Tabulka č. 22 zobrazuje k 31. 12 2013 základní přehled o objemu posečkané daně, a to včetně daně splatné až v období po 31. 12. 2013.

Tabulka č. 22: Přehled posečkané daně a povolených splátek k 31. 12. 2013

v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v bud. letech
Daň z přidané hodnoty	8 193	1 408
Daň spotřební	43	42
Daň z příjmů PO	2 249	363
Daň z příjmů srážkou § 36	17	5
Daň silniční	146	29
Daň dědická	5	2
Daň darovací	44	35
Daň z převodu nemovitostí	346	142
Daň z příjmů FO - z příznání	1 182	331
Daň z příjmů FO - záv. činnost	269	67
Daň z nemovitostí	33	7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	27	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	1 191	1
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	18 792	3 610
CELKEM NOVÉ DANĚ	32 536	6 042
CELKEM STARÉ DANĚ	107	98
CELKEM	32 643	6 140

* Objem posečkané daně splatné v období po 31. 12. 2013.

2.2.2 Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položkou z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. V roce 2013 se **úrok z prodlení** na příslušenství daně podílel 86,9 % a dosáhl **15 097 mil. Kč**. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy. Pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové příznání. Ostatní příslušenství daně tvoří především exekuční náklady.

Tabulka č. 23 zobrazuje celkový objem předepsaného příslušenství daně za rok 2013. Nejvyšší položkou představoval úrok z prodlení při placení daní, který dosáhl 15 097 mil. Kč.

Tabulka č. 24 zobrazuje evidované prominutí příslušenství daně za rok 2013, které dosáhlo 1 889 mil. Kč. Nejvýznamnější položkou, která se na evidovaném prominutém příslušenství daně za rok 2013 podílela 94,5 % byly odvody za porušení rozpočtové kázně dosahující 1 785 mil. Kč.

Tabulka č. 23: Přehled predepsaného příslušenství daně k 31. 12. 2013

v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta za opožděné tvrzení daně	Úrok
Daň z přidané hodnoty	11 184	0	0	87	9 618	1 276	68	135
Daň spotřební	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z příjmů PO	1 979	0	0	-2	1 633	213	117	18
Daň z příjmů srážkou § 36	34	0	0	0	30	1	2	0
Daň silniční	162	0	0	1	153	1	4	2
Daň dědická	1	0	0	0	0	0	0	0
Daň darovací	7	0	0	0	2	0	4	1
Daň z převodu nemovitostí	185	0	0	4	145	0	29	7
Daň z příjmů FO - z přiznání	535	0	0	44	401	59	21	10
Daň z příjmů FO - záv. činnost	269	0	0	2	242	11	8	6
Daň z nemovitostí	64	0	0	0	55	0	8	0
Odvod z elektřiny ze sluneč. záření	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	22	0	0	0	17	0	0	4
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 931	181	1	0	2 800	0	0	-51
CELKEM NOVÉ DANĚ	17 372	180	1	136	15 097	1 563	263	132
CELKEM STARÉ DANĚ	-2	0	0	-2	0	0	0	0
CELKEM	17 370	180	1	134	15 097	1 563	263	132

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 24: Přehled prominutého příslušenství daně k 31. 12. 2013

v mil. Kč

Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	5
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	97
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	0
Daň z příjmů FO - z přiznání	2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 785
CELKEM NOVÉ DANĚ	1 889
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	1 889

2.2.3 Prominutí daně

Daně, které jsou spravovány správními orgány řízené ministrem financí, může z moci úřední prominout zcela nebo částečně pouze ministr financí, a to pouze z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů nebo při mimořádných, zejména živelných událostech. Na daních nové daňové soustavy bylo za rok 2013 evidováno celkem prominutí daně za 1 992 mil. Kč, přičemž odvody za porušení rozpočtové kázně se na celkovém prominutí daně podílely téměř 99,2 % a dosáhly 1 976 mil. Kč. Podrobné údaje o výši evidovaného celkového prominutí daně podle jednotlivých druhů daní poskytuje **Tabulka č. 25**.

Tabulka č. 25: Přehled prominuté daně k 31. 12. 2013

v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	0
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	2
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	15
Daň z příjmů FO - z přiznání	0
Daň z příjmů FO- záv. činnost	0
Daň z nemovitostí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 976
CELKEM NOVÉ DANĚ	1 992
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	1 992

Pozn.: součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

2.3 Opravné prostředky

V roce 2013 bylo podáno celkem **4 481 odvolání** proti rozhodnutím o vyměření daně, což je méně než v minulém roce. **Tabulka č. 26** dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly finanční úřady za jednotlivé druhy daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2013 jsou uvedeny odděleně podle toho, na jakém stupni daňové soustavy bylo o odvolání daňových subjektů rozhodnuto. V prvním sloupci **Tabulky č. 27** jsou uvedeny případy rozhodnuté na finančních úřadech a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovalo OFŘ.

Tabulka č. 26: Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně k 31. 12. 2013

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	1 936	2 506
Daň z příjmů PO	322	434
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	547	577
Daň z příjmů FO - závislá činnost	92	106
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	10	14
Daň z nemovitostí	88	451
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	255	347
Daň silniční	24	46
CELKEM	3 274	4 481

Tabulka č. 27: Způsob vyřízení odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně k 31. 12. 2013

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto		zastaveno	
	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ
Daň z přidané hodnoty	450	295	107	660	295	31
Daň z příjmů PO	89	62	14	101	36	2
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	133	83	22	145	78	6
Daň z příjmů FO - závislá činnost	41	19	0	35	11	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	4	2	0	6	2	0
Daň z nemovitostí	360	5	3	34	37	0
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	80	13	14	45	41	0
Daň silniční	21	7	1	14	4	0
CELKEM	1 178	486	161	1 040	504	39

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím orgánů finanční správy jsou prezentovány v **Tabulce č. 28**. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013. V ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodováno v průběhu roku 2013.

V následující **Tabulce č. 29** je zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2013. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2013 nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

V **Tabulce č. 30** je oproti předchozí tabulce zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2013. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2013 nevyřízených v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují

také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 28: Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutí orgánů finanční v tis. Kč správy a o výsledku řízení k 31. 12. 2013

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	691	158	2 301 345	44	49 930	45	834 457	449	4 375 492
Daň z příjmů PO	346	84	522 278	33	3 116 937	6	1 533	226	2 908 011
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	426	90	47 830	48	30 658	18	5 346	273	207 667
Daň z příjmů FO - záv. činnost	21	3	5 816	1	55	4	2 796	13	8 510
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	21	3	14	2	2 874	2	201	14	20 124
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	113	19	5 184	12	2 861	9	2 064	70	349 135
Daň silniční	15	2	123	4	132	2	538	7	1 390
Odvody za porušení rozpočtové kázně	92	13	126 600	6	1 954 736	19	232 295	54	197 792
Žaloby u Ústavního soudu	15	0	0	1	0	11	2 081	3	229
Ostatní	1 029	373	1 230 036	19	43 873	44	73 447	598	2 526 670
CELKEM	2 769	745	4 239 226	170	5 202 056	160	1 154 758	1 707	10 595 020

Tabulka č. 29: Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů v tis. Kč a o výsledcích řízení v roce 2013 u nových daní k 31. 12. 2013

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	12	2	534	5	85 428	0	0	5	11 479
Daň z příjmů PO	17	3	15 259	4	10 215	0	0	10	11 189
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	13	2	3 220	6	1 965	3	17 975	2	21
Daň z příjmů FO - záv. činnost	4	1	183	3	743	0	0	0	0
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	1	0	0	0	0	0	0	1	2 592
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	6	1	618	2	946	1	19	2	141 076
Daň silniční	1	1	16	0	0	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	6	1	205	0	0	0	0	5	1 941 528
Ostatní	8	0	0	2	0	0	0	6	6 569
CELKEM	68	11	20 035	22	99 297	4	17 994	31	2 114 454

Tabulka č. 30: Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2013 u nových daní k 31. 12. 2013

v tis. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	123	47	148 759	16	58 666	14	41 022	46	435 490
Daň z příjmů PO	79	24	180 741	7	17 234	5	8 307	43	441 917
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	85	42	41 358	6	77 891	8	7 679	29	20 031
Daň z příjmů FO - záv. činnost	10	3	2 143	4	1 306	2	1 276	1	4 444
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nemovitostí	7	0	0	0	0	1	199	6	41
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	17	4	1 115	1	2 035	6	704	6	3 113
Daň silniční	1	1	2	0	0	0	0	0	0
Odvozy za porušení rozpočtové kázně	12	1	1 650	3	38 916	1	49	7	54 078
Ostatní	233	85	409 376	5	135 514	13	22 352	130	553 707
CELKEM	567	207	785 144	42	331 562	50	81 588	268	1 512 821

2.4 Sankce

Dne 1. 1. 2011 nabyl účinnosti nový procesní zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (daňový řád), který kromě jiného i zcela upravil sankce ukládané v daňovém řízení.

Největší podíl v objemu sankcí uložených finančními úřady podle daňového řádu v roce 2013 tvořily **pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 daňového řádu**. Zde se nejčastěji jedná o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně, případně nevystavení daňových dokladů za uskutečněná zdanitelná plnění (doklady neobsahují zákonem požadované náležitosti).

Dále finanční úřady ukládaly pokuty za porušení **zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti**, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. Nicméně vzhledem k často podstatně vyššímu překročení limitu 15 000 EUR u jednotlivých případů, a u některých subjektů k opakovanému porušování zmíněného zákona, dochází spíše k nárůstu výše stanovené pokuty, byť v uplynulém roce došlo ve srovnání s předchozím obdobím k poklesu počtu případů i celkové výše uložené sankce.

Finanční úřady rovněž ukládaly i pokuty podle **zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány

nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetní evidencí. Ukládány byly rovněž i pokuty za porušení **zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách**, ve znění pozdějších předpisů.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zaslání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

Zcela novou sankcí ukládanou finančními úřady od počátku roku 2011 je **pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 daňového řádu**. Oproti § 68 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, účinného do 31. 12. 2010, podle kterého byla tato pokuta ukládána na základě správního uvážení správce daně, vzniká nyní povinnost daňovému subjektu uhradit danou výši předmětné pokuty přímo ze zákona. Správce daně již nemůže její uložení nikterak ovlivnit. V případě existence skutečností daných v § 250 daňového řádu ukládá správce daně tuto sankci obligatorně ve výši dané tímto ustanovením, vždy však v minimální hodnotě 500 Kč. Toto ustanovení bylo od 1. 1. 2013 novelizováno a došlo ke změně při určování minimální hodnoty pokuty.

Přehled o sankcích ukládaných podle výše uvedených zákonů v roce 2013 podává **Tabulka č. 31**.

Tabulka č. 31: Sankce uložené orgány finanční správy k 31. 12. 2013

v Kč

Sankce uložena dle	Počet případů	Částka
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (včetně stvrzenek)	8	48 000
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 1 (pouze stvrzenky)	0	0
zák. č. 280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	76	367 000
zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - FO	35	745 569
zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví - PO	844	21 437 158
zák. č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti	245	5 405 453
Ostatní	12	738 636
CELKEM	1 220	28 741 816

2.5 Daňové subjekty

Na pojem „daňový subjekt“ se pohlíží dvojím pohledem, a to jako na subjekt „evidovaný“ v agendách správců daní a na subjekt ekonomicky „aktivní“ ve sledovaném období. Evidovaný počet daňových subjektů lze interpretovat jako víceméně reálný počet subjektů spravovaných správcem daně. Za aktivní počet daňových subjektů lze považovat počet daňových subjektů ekonomicky aktivních ve sledovaném období. **Tabulka č. 32** udává počty daňových subjektů za rok 2013 v členění podle jednotlivých daní.

Tabulka č. 32: Ekonomicky aktivní daňové subjekty k 31. 12. 2013

	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	798 209	534 643
Daň z příjmů PO	533 461	527 707
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	2 888 148	1 968 378
Daň z příjmů FO - záv. činnost	643 555	524 946
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	513 891	433 321
Daň silniční	1 075 713	818 050
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	858 979	266 061
Daň z nemovitostí	4 695 843	4 123 003
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	9	9
Odvod z loterií	1 261	1 261
CELKEM	12 009 069	9 197 379

* Údaje o daňových subjektech aktivních vůči FS.

** Údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období.

3. Daňové nedoplatky

Nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den její splatnosti. Součástí vykazovaných nedoplatků je rovněž příslušenství daně. Celkový **objem kumulovaných daňových nedoplatků** evidovaných na všech FÚ v České republice dosáhl za rok 2013 částky dosahující **148,9 mld. Kč**. Na celkovém objemu daňových nedoplatků se daně nové daňové soustavy evidované od 1. 1. 1993 (nové daně) podílely částkou 148,0 mld. Kč a daně staré daňové soustavy evidované do 31. 12. 1992 (staré daně) částkou 0,9 mld. Kč.

Tabulka č. 33 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ v letech 2009 až 2013 včetně vývoje meziročních indexů, a to v rozdělení na nové a staré daně. V meziročním srovnání vzrostl v roce 2013 celkový objem daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ o 10,5 %.

Tabulka č. 34 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ v letech 2009 až 2013, a to podle vybraných druhů daňových příjmů a podle skupiny daní zahrnuté pod „ostatní příjmy, odvody a poplatky“. V meziročním srovnání vzrostl v roce 2013 celkový objem daňových nedoplatků evidovaných na všech FÚ o 14,2 mld. Kč.

Tabulka č. 33: Vývoj výše kumulovaných nedoplatků evidovaných na všech FÚ v mld. Kč

Druh příjmu	2009	2010	Index (%)	2011	Index (%)	2012	Index (%)	2013	Index (%) 13/12
Nové daně	96,1	104,2	108,4	117,0	112,3	133,8	114,4	148,0	110,6
Staré daně	2,3	2,2	95,7	1,8	81,8	1,0	55,6	0,9	90,0
CELKEM	98,4	106,4	108,1	118,8	111,7	134,7	113,4	148,9	110,5

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mld. Kč.

Tabulka č. 34: Stav kumulovaných nedoplatků ke konci let 2009 - 2013

v mil. Kč

Druh příjmu	2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	48 019	57 337	68 725	82 505	96 527
Daně spotřební	1 560	1 106	935	968	904
Daň z příjmů PO	16 668	17 505	19 109	21 872	21 155
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	304	311	358	382	438
Daň silniční	1 249	1 346	1 521	1 614	1 692
Daň dědická	10	10	10	10	9
Daň darovací	171	172	159	148	136
Daň z převodu nemovitostí	3 503	3 270	3 209	2 962	2 844
Daň z příjmů FO – z přiznání	14 340	14 364	14 284	13 737	12 298
Daň z příjmů FO - záv. činnost	4 099	4 053	3 974	3 811	3 679
Daň z nemovitostí	902	901	954	955	1 030
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	-	-	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	-	-	-	12	32
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	-	-	-	136	229
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	5 324	3 857	3 767	4 649	7 064
CELKEM NOVÉ DANĚ	96 149	104 233	117 003	133 759	148 037
CELKEM STARÉ DANĚ	2 299	2 154	1 819	979	903
CELKEM	98 448	106 387	118 822	134 738	148 941
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	-2 083	7 939	12 435	15 916	14 203
CELKEM POJISTNÉ	-	-	-	-	2

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

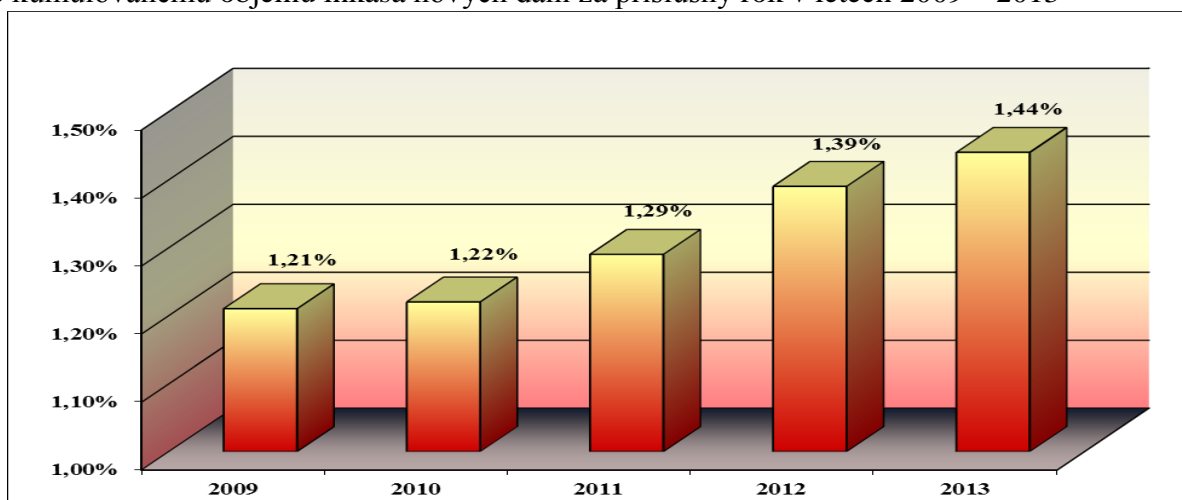
Nejvyšší meziroční přírůstek evidovaných daňových nedoplatků vykázala za rok 2013 daň z přidané hodnoty ve výši 14 022 mil. Kč a skupina „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ ve výši 2 415 mil. Kč (podstatou výrazného nárůstu daňových nedoplatků u uvedené skupiny byl především významný nárůst nedoplatků evidovaných za „odvody a penále za porušení rozpočtové kázně“).

V průběhu sledovaných let byla z hlediska vývoje evidovaných daňových nedoplatků zaznamenána trvale rostoucí tendence u daně z přidané hodnoty, která se v roce 2013 na objemu uvedené celkové hodnoty evidovaných daňových nedoplatků za Českou republiku podílela 64,8 % a meziročně rostla dynamikou dosahující téměř 17 %.

Naopak nejvýraznější meziroční pokles evidovaných daňových nedoplatků vykázala za rok 2013 daň z příjmu fyzických osob podávajících přiznání ve výši -1 439 mil. Kč a daň z příjmu právnických osob ve výši -717 mil. Kč.

Graf č. 1 znázorňuje podíl objemu celkových kumulovaných daňových nedoplatků nových daní evidovaných na všech FÚ v příslušném roce ke kumulovanému objemu inkasa nových daní evidovaných na všech FÚ za příslušný rok. Od začátku roku 1993 do konce roku 2013 dosáhla hodnota kumulovaných daňových nedoplatků nových daní evidovaných na všech FÚ 148 037 mil. Kč a hodnota kumulovaného inkasa dosáhla 10 266 981 mil. Kč.

Graf č. 1: Podíl objemu celkových daňových nedoplatků nových daní v příslušném roce ke kumulovanému objemu inkasa nových daní za příslušný rok v letech 2009 – 2013

4. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 35 uvádí údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplatnou daň nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem a zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2009 do roku 2013.

Tabulka č. 35: Zajištění daní a zástavní právo kumulativně k 31. 12. příslušného roku

ZSDP a DŘ Ukazatel	2009	2010	2011	2012	2013
Zajištění dle § 71 ZSDP a § 167 a § 168 DŘ					
počet rozhodnutí	81	100	109	269	467
částka v mil. Kč	481	2 578	1 877	2 848	6 188
Zástavní právo dle § 72 ZSDP a § 170 DŘ					
počet rozhodnutí	9 042	10 760	11 676	15 421	13 787
částka v mil. Kč	6 696	8 729	7 679	9 685	9 327

Údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně.

Z údajů v **Tabulce č. 35** je patrný dlouhodobý trend nárůstu počtu vydaných rozhodnutí o **zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň**. V roce 2013 bylo vydáno o 198 rozhodnutí (tj. o 73,6 %) více, než v roce předcházejícím a celková částka zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň oproti roku 2012 vzrostla o **3 340 mil. Kč** (tj. o 117,3 %). Pozitivní vývoj v této oblasti byl v roce 2013 ovlivněn zejména realizací opatření orgánů finanční správy k důslednějšímu prověřování obchodních transakcí s pohonnými hmotami a zajištění úhrady souvisejících daňových povinností, zvláště v souvislosti s hrozícím rizikem neuhrazení či krácení DPH na výstupu.

U institutu **zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem** byl v roce 2013, ve srovnání s rokem 2012, zaznamenán mírný pokles počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva o 1 634 rozhodnutí (tj. o 11,9 %) a zároveň i snížení

celkové zajištěné částky o **357 mil. Kč** (tj. o 3,8 %).

Řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně je z dlouhodobého hlediska do jisté míry ovlivňováno častým uplatňováním odvolání daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům. Institut zajištění daňových pohledávek zástavním právem i v roce 2013 orgány finanční správy aktivně používaly jako významný nástroj k vyšší vymahatelnosti daňových nedoplatků, zásadní překážkou pro jeho výraznější užívání je však zvyšující se počet daňových dlužníků zejména mezi účelově založenými právníckými osobami, u kterých vzhledem k vykazované nemajetnosti nelze tento nástroj v dostatečné míře využít.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2013 se vztahuje na činnost orgánů finanční správy v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů.

Základní agregované údaje, které z dlouhodobějšího pohledu (období let 2009 až 2013) charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných orgány finanční správy, jsou obsaženy v **Tabulce č. 36**.

Tabulka č. 36: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

Rok*	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku		Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2009	2 997 730	68,0	553 470	6,0
2010	3 996 484	71,2	614 493	7,0
2011	3 475 900	83,4	214 479	5,8
2012	3 244 637	98,8	562 662	8,0
2013	3 420 171	111,4	525 999	7,5

* Údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně.

Ke dni 31. 12. 2013 byly orgány finanční správy evidovány **kumulované daňové pohledávky** v celkové výši **148,9 mld. Kč**. Ke stejnému dni byly evidovány **ve vymáhání** daňové nedoplatky ve výši **111,4 mld. Kč**, což je **o 12,6 mld. Kč**, resp. **o 12,8 %** více, než v roce 2012. Rozdíl mezi celkovým objemem evidovaných daňových nedoplatků a daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání v roce 2013 (tj. **37,5 mld. Kč**) je v porovnání s výsledkem roku 2012 (**35,9 mld. Kč**) **o 1,6 mld. Kč** vyšší a tvoří jej daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům finančních úřadů do konce roku 2013 s evidovanými žádostmi daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dílem se jedná i o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a dosud nedokončených výtýkacích řízení, resp. nedokončených řízení o odstranění pochybností.

V období 1. 1. 2013 až 31. 12. 2013 bylo finančními úřady **všemi dostupnými způsoby vymoženo 7,5 mld. Kč**, ve srovnání s rokem 2012 se objem **vymožených** daňových nedoplatků

snížil o **0,4 mld. Kč**, resp. o **5,2 %**.

Vývoj objemu daňových nedoplatků ve vymáhání a vymožených nedoplatků lze z dlouhodobého pohledu také sledovat pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, které byly v poměru k celkovému objemu kumulovaných daňových nedoplatků vymáhány vymáhacími útvary finančních úřadů ve sledovaném období, resp. porovnáním meziročních procentuálních hodnot nedoplatků vymožených za příslušný rok k celkovému objemu vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v **Tabulce č. 37**).

Tabulka č. 37: Vývoj objemu daňových nedoplatků v mld. Kč

Rok	Nedoplatky kumulované* k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	Vymáháno (%) **	Úspěšnost (%) ***
2009	98,4	68,0	6,0	69,0	8,8
2010	106,4	71,2	7,0	66,9	9,9 ****
2011	118,8	83,4	5,8	70,2	6,9
2012	134,7	98,8	8,0	73,3	8,0
2013	148,9	111,4	7,5	74,8	6,8

* Celkový objem nedoplatků evidovaných OFS včetně nedoplatků, které vznikly již před rokem 1993.

** Procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků.

*** Procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

**** Údaj u roku 2010 byl upraven (z hodnoty 9,8) v souladu s použitým principem zaokrouhlování a zároveň byl údaj uveden do souladu s materiály pro Státní závěrečný účet ČR.

Z údajů v **Tabulce č. 37** vyplývá, že vývoj v oblasti **vymáhaných daňových nedoplatků** evidovaných orgány finanční správy je provázen plynulým meziročním nárůstem. V oblasti objemu **vymožených daňových nedoplatků** je z dlouhodobého pohledu patrná poměrně vyrovnaná míra plynulosti růstu dosahovaných hodnot.

Vývoj v oblasti vymáhání daňových nedoplatků je každoročně ovlivňován v rozdílné výši prováděním **odpisů daňových nedoplatků pro nedobytnost**. Ke dni 31. 12. 2013 evidovaly orgány finanční správy celkovou kumulovanou částku odepsaných nedobytných nedoplatků ve výši **114,1 mld. Kč**, jejíž součástí jsou také odepsané nedoplatky se vznikem před rokem 1993 (na daních staré daňové soustavy). V průběhu roku 2013 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě **24,5 mld. Kč**, zároveň správci daně v tomto roce opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši **34,4 mld. Kč**. Institut odpisu daňového nedoplatku pro nedobytnost slouží především ke zrealizování odhadů daňového inkasa. Nedoplatky, které jsou označeny jako nedobytné, odpisem nezanikají a jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně a dojde k zániku nedoplatků prekluzí podle DŘ. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou finančními úřady nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho následnému vymáhání.

Na daních **nové daňové soustavy**, platné od 1. 1. 1993, evidovaly orgány finanční správy k 31. 12. 2013 ve vymáhání částku **110,5 mld. Kč**, což odpovídá **99,2 %** z celkového objemu

daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání, přičemž za období roku 2013 byly na daních nové daňové soustavy **za použití vymáhacích úkonů** vymoženy **2,4 mld. Kč**.

U **daní staré daňové soustavy**, platné do 31. 12. 1992, jsou výsledné hodnoty vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků již velmi nízké, jedná se zejména o nedoplatky, přihlášené (spolu s dalšími nedoplatky) převážně do konkursních řízení dle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů. K 31. 12. 2013 bylo na těchto daních evidováno ve vymáhání **0,9 mld. Kč**, tj. **0,8 %** z celkového objemu daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. V průběhu roku 2013 bylo u této skupiny daní **vymáhacími úkony** vymoženo **0,8 mil. Kč**. Z důvodu stárí těchto nedoplatků a vzhledem k plynutí lhůty, v níž bylo možné tyto nedoplatky vybrat a vymáhat, jsou daňové nedoplatky u této skupiny příjmů již prakticky nevymahatelné, resp. právo je vymáhat zaniklo uplynutím prekluzivní lhůty.

Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle vybraných daňových příjmů pro období roku 2013 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2012 je uveden v **Tabulce č. 38**.

Tabulka č. 38: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků v mld. Kč

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2012		k 31. 12. 2013		v roce 2012		v roce 2013	
	Částka	% *	Částka	% *	Částka	% **	Částka	% **
Daň z přidané hodnoty	61,4	62,2	71,0	63,8	1,5	59,6	1,2	51,3
Daně z příjmů	27,3	27,7	26,8	24,0	0,5	17,5	0,3	14,4
Daň z nemovitosti, dědická, darovací a z přev. nemovitostí	2,8	2,9	2,7	2,4	0,1	5,7	0,1	4,7
Daň silniční	1,2	1,2	1,3	1,2	0,1	2,1	0,1	2,2
Ostatní příjmy	4,3	4,4	7,8	7,0	0,4	15,1	0,7	27,4

* Procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

** Procentuální podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Z údajů v **Tabulce č. 38** je patrné, že v rámci roku 2013, stejně jako v roce 2012, byla nejvyšší částka vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků evidována na **daních z přidané hodnoty**, což odpovídá dlouhodobému trendu. Výrazný nárůst byl zaznamenán, ve srovnání s výsledky roku 2012, u procentuálního podílu vymožených nedoplatků ve skupině **ostatních příjmů**, kam náleží, mimo jiné, také exekuční náklady.

Porovnáním objemu nedoplatků vymáhaných na **daních** a objemu nedoplatků vymáhaných na **příslušenství daní** je patrné, že v roce 2013, ve srovnání s rokem předchozím, došlo k mírnému navýšení částky vymáhané na daních a tedy k poklesu objemu nedoplatků vymáhaných na příslušenství daní. Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků byly k 31. 12. 2013 finančními úřady evidovány ve vymáhání nedoplatky na **daních** ve výši **98,7 mld. Kč**, tj. **88,6 %** a na **příslušenství daní** ve výši **12,7 mld. Kč**, tj. **11,4 %**. V rámci vymáhaného příslušenství daní zaujímají specifické místo **exekuční náklady**, na jejichž úhradu bylo v průběhu roku 2013 vymoženo **72,0 mil. Kč**.

Orgány finanční správy dosahují již tradičně výraznějších úspěchů při vymáhání

nedoplatků, jejichž výše se pohybuje v řádu do 1 mil. Kč, případně do 10 mil. Kč. Nedoplatky nad 10 mil. Kč jsou vymahatelné jen z části nebo jsou již v mnoha případech zcela nedobytné. Tato skutečnost se zřetelně projevuje zejména u nedoplatků na dani z přidané hodnoty, jejichž hodnota se z dlouhodobého hlediska zvyšuje a pohybuje se velmi často v hodnotách nad 10 mil. Kč. K 31. 12. 2013 evidovaly orgány finanční správy 88 daňových dlužníků s dlužnou částkou na **dani z přidané hodnoty** včetně příslušenství **nad 100 mil. Kč**, o celkové výši daňových nedoplatků **30,2 mld. Kč**, což činí **20,3 %** z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek. Naproti tomu tzv. **bagatelní nedoplatky**, tj. nedoplatky do výše 5 tis. Kč vztahující se k jednotlivému předpisu daňové povinnosti, byly ke dni 31. 12. 2013 orgány finanční správy evidovány v celkové výši **0,4 mld. Kč**, což odpovídá **0,3 %** z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek. GŘŘ přijalo opatření pro intenzivní řešení současné situace, včetně monitoringu procesu vymáhání nedoplatků na dani z přidané hodnoty nad 100 mil. Kč. Převážná většina těchto nedoplatků je však de facto nedobytná, což je objektivní stav odvíjející se nejen z platné legislativy.

Dlouhodobě dosahují finanční úřady nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků **úkony v daňové exekuci** podle § 178 DŘ. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro období roku 2013 spolu s odpovídajícími hodnotami roku 2012 **Tabulka č. 39**.

Tabulka č. 39: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce v mil. Kč

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2012		k 31. 12. 2013		v roce 2012		v roce 2013	
	Částka	% *	Částka	% *	Částka	% **	Částka	% **
srážkami ze mzdy	5 268	5,3	5 105	4,6	176	6,8	147	6,1
příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	8 934	9,0	13 555	12,2	1 898	73,6	1 778	73,5
příkázáním jiné peněžité pohledávky	1 653	1,7	2 957	2,7	220	8,5	202	8,3
postižením jiných majetkových práv	82	0,1	229	0,2	19	0,7	1	0,04
prodejem movitých věcí	1 048	1,1	1 506	1,4	95	3,7	81	3,3
prodejem nemovitostí	1 687	1,7	1 908	1,7	41	1,6	38	1,6

* Procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k předmětnému způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

** Procentuální podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Z údajů v **Tabulce č. 39** vyplývá, že daňová exekuce **příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb** byla i v roce 2013 nejčastěji využívaným a zároveň nejefektivnějším exekučním prostředkem, byť jeho efektivita je zvláště v posledních letech ovlivňována nízkým stavem volných finančních prostředků na účtech daňových subjektů v důsledku hospodářské recese i skutečností, že tímto exekučním prostředkem nelze postihnout peněžní prostředky daňových dlužníků na účtech u bank v případech, kdy daňový subjekt není majitelem účtu, na němž jsou deponovány peněžní prostředky, například z jeho podnikatelské činnosti. Exekuce **srážkami ze mzdy** je dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové

exekuce při vymáhání daňových nedoplatků, její efektivita je však negativně ovlivňována omezenými možnostmi správce daně včas zjistit a reagovat na změny zaměstnavatele dlužníka. Negativa přináší také vysoká míra nezaměstnanosti v mnoha regionech České republiky a pokles výtěžnosti tohoto způsobu exekuce vlivem hospodářské recese. Mzda dlužníků bývá v době nařízení daňové exekuce nezdědka postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníky. Uspokojení pohledávek vymáhaných daňovou exekucí pak přichází v úvahu až po provedení výkonů rozhodnutí (exekucí) v dřívějším pořadí. Prostřednictvím institutu daňové exekuce **postižením jiných majetkových práv** lze od účinnosti DŘ postihnout jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu, není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného (tj. např. obchodní podíly na společnosti, členská práva a povinnosti v družstvu), nicméně možnost využití tohoto institutu a jeho efektivita jsou velmi nízké. Na výtěžnost exekucí **prodejem movitých věcí** ve stále vyšší míře působí malý zájem o nabízené věci v místech konání dražeb a nízká hodnota věcí prodávaných v dražbě, přičemž předpokládaný výtěžek mnohdy nepřevýší exekuční náklady. Určitým přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot). Daňové exekuce **prodejem nemovitostí** vykazují dlouhodobě se snižující výtěžnost zejména vzhledem k tomu, že řada nemovitostí, které by mohly být postiženy touto exekucí, je zatížena zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitostí nicméně finanční úřady často dosahují situace, kdy dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej nemovitosti uhradí pohledávku dobrovolně, aby zabránili prodeji své nemovitosti v dražbě.

V průběhu roku 2013 byla finančními úřady ještě **před provedením vymáhacích úkonů**, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DŘ, na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši **4,4 mld. Kč**, což odpovídá **58,3 %** z celkové částky **7,5 mld. Kč** všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Touto preventivní činností se pracovníci vymáhacích útvarů finančních úřadů dlouhodobě snaží ve vztahu k dlužníkovi neinvazivními prostředky docílit toho, aby dlužník svůj dluh uhradil dobrovolně bez provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něho plynoucími negativními důsledky a zároveň jej přimět k plnění jeho dalších daňových povinností řádně a včas.

Po zahájení vymáhacích úkonů byly **dobrovolnými úhradami** uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši **0,7 mld. Kč**, tj. **9,5 %** z celkové částky (**7,5 mld. Kč**).

U **řízení o výkonu rozhodnutí**, vedených příslušnými soudy, byla dlouhodobě patrná klesající úroveň uspokojení daňových pohledávek. V souvislosti s novelizací zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, již není s účinností ke dni 1. 1. 2013 možné tento způsob vymáhání dále využívat, neboť správce daně ztratil oprávnění provádět vymáhání daní cestou soudního výkonu rozhodnutí a jako jediná další alternativa k daňové exekuci prováděné správcem daně je připuštěna exekuce prováděná soudním exekutorem. U aktuálních případů, které byly na návrh správců daní zahájeny jako soudní výkon rozhodnutí k vymožení daňových nedoplatků a k 1. 1. 2013 nebyly dokončeny, bylo nutné vyhodnotit možnost pokračování v jejich vymáhání některým ze způsobů daňové exekuce,

resp. řízení zastavit nebo řízení dokončit prostřednictvím soudního exekutora, jemuž byl příslušný spis v souladu s novelizovaným zněním zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, přidělen. K 31. 12. 2013 stále ještě vedly soudy řízení o výkonu rozhodnutí ve věci vymáhání daňových nedoplatků v celkové výši **48,7 mil. Kč**, přičemž v průběhu roku 2013 bylo jejich prostřednictvím vymoženo **0,1 mil. Kč**.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím **soudních exekutorů** je i po novelizaci zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, finančními úřady využíváno pouze v nezbytných případech, a to s ohledem na zásadu vyslovenou v § 175 odst. 2 DŘ. V průběhu roku 2013 byly předány k vymáhání soudním exekutorům daňové nedoplatky v částce **24,8 mil. Kč**. Z této částky bylo soudními exekutory vymoženo **0,6 mil. Kč**, tj. **2,5 %**, což je o **23,3 %** méně, než ve stejném období roku 2012. Finanční úřady se opakovaně potýkají s problémy, spočívajícími v nepřiměřenosti exekucí prováděných soudními exekutory s dopadem na vymáhání daňových nedoplatků. Velmi často dochází k situaci, kdy exekucemi na prodej nemovitostí vedenými některými exekutorskými úřady, obvykle po dohodě s dlužníkem, soudní exekutoři řeší zajištění pohledávek po dobu, než bude nedoplatek v plném rozsahu uhrazen exekutorskému úřadu formou splátek. Správce daně přihlášený do zahájeného exekučního řízení je nucen v těchto případech pasivně vyčkávat, přičemž se nezřídka stává, že přes uplynutí značné doby exekutorský úřad dražbu vůbec nerealizuje. Od 1. 1. 2013 má správce daně alespoň možnost vyzvat soudního exekutora k učinění úkonu směřujícího k dražbě nemovitosti a při jeho bezdůvodné nečinnosti po dobu delší než 3 měsíce se může u soudu domáhat provedení této exekuce (§ 15a zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů). Dále je ještě nutno poznamenat, že ve srovnání s exekučními náklady, které vznikají při exekuci prováděné podle exekučního řádu soudním exekutorem, nemají exekuční náklady vzniklé v souvislosti s provedením daňové exekuce dle DŘ v případě, že dlužník vstoupí do insolvenčního řízení, privilegovanou pozici. Tento disproporční stav nicméně vyplývá z platné právní úpravy obsažené v exekučním řádu (§ 46 odst. 7 exekučního řádu), která nemá obdobu v DŘ.

Dle stavu v evidenci daní byla ke dni 31. 12. 2013 vykazována kumulovaná částka daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených **insolvenčních řízení** v hodnotě **20,9 mld. Kč**, což představuje **18,7 %** z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Ve srovnání s rokem 2012 došlo k nárůstu o **1,7 mld. Kč**. Došlé platby z insolvenčních řízení v roce 2013 činily celkem **174,2 mil. Kč**.

Stále – tedy i pět let po nabytí účinnosti nového insolvenčního zákona - přetrvává trend velmi nízké efektivity těchto řízení z hlediska výtěžnosti. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni oproti výsledkům dosaženým finančními úřady při vymáhání pohledávek vlastními úkony.

Předmětem insolvenčního řízení je řešení úpadku a hrozícího úpadku dlužníka (daňového subjektu) soudním řízením některým ze stanovených způsobů (konkurs, reorganizace, oddlužení) tak, aby došlo k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem (např. správce daně) nebo hrozícím úpadkem a k co nejvyššímu uspokojení dlužníkových věřitelů, popřípadě k oddlužení dlužníka. Dosažené výsledky finančních úřadů korespondují

s celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení. S nízkou výtěžností pohledávek v insolvenci souvisí nejen délka trvání insolvenčních řízení, ale i hodnota majetku dlužníka a následná likvidita majetkové podstaty.

Nadále i v roce 2013 byl patrný nárůst počtu podaných návrhů na zahájení insolvenčních řízení - cca **14,5 %**. Vzestup byl zaznamenán především u fyzických osob živnostníků, kteří nejsou ekonomicky aktivní nebo mají minimální dluhy z podnikání a dále u fyzických osob nepodnikatelů, kdy řešením dlužníkovra úpadku je oddlužení (jako sanační forma řešení úpadku). Negativně se ve vztahu k úhradám přihlášených pohledávek veřejných rozpočtů projevují i řízení o oddlužení jako sanační forma řešení úpadku. U podnikatelských subjektů byl **největší podíl nárůstu zahájených insolvenčních řízení zaznamenán z následujících důvodů:**

- úbytek zakázek a prodlužující se lhůty splatnosti fakturovaných částek,
- zhoršená platební morálka v obchodně právních vztazích a narůstající druhotná platební neschopnost,
- dopad ekonomické krize.

V platebním styku dochází k záměrnému zpoždování plateb za již splatné závazky, kdy obchodní společnosti zdržováním svých plateb si tímto postupem nahrazují krátkodobý obchodní úvěr u bank. Tím dochází od druhotné platební nekázně (tolik typické pro české podnikatelské prostředí) až k platební neschopnosti podnikatelských subjektů. K zaplacení některých splatných faktur dochází mnohdy až na základě hrozby nebo po podání žalobního návrhu. To vše za současného poklesu zakázek menšího rozsahu a zhoršení platební morálky i u OSVČ. Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků. V období před prohlášením insolvenčního řízení je proto potřebné pokračovat v zaměření pozornosti správců daně na **včasně zajištění daňových pohledávek**, zvýšit četnost šetření solventnosti a majetkových poměrů u tzv. „rizikových“ daňových subjektů, tyto subjekty sledovat a využívat signální informace o platební morálce jednotlivých subjektů a jejich možném úpadku, zjištěný majetek zajistit zástavním právem. Dílčím způsobem lze výtěžnost insolvenčních řízení ovlivnit také aktivní účastí ve věřitelských orgánech a dodržováním procesních lhůt k uplatnění nároku.

Finančními úřady je pozitivně hodnocen insolvenční rejstřík, ve kterém jsou zveřejňovány veškeré úkony a události jednotlivých fází insolvenčního řízení. Jeho obsah je přehledný s maximem informací o daňových subjektech a stavu řízení v daném čase. I přes zdlouhavý přenos a nutnou průběžnou kontrolu přenášených dat se osvědčilo přebírání údajů z insolvenčního rejstříku Ministerstva spravedlnosti a jejich následné zasílání na jednotlivé finanční úřady prostřednictvím IS ADIS. Pozitivním krokem bylo doplnění úlohy ADIS o insolvenční řízení, což významnou měrou zrychlilo i zjednodušilo zpracování přihlášek. GFŘ doporučuje, aby podle potřeb správců daně bylo na rozvoji této úlohy ADIS pokračováno i v následujících letech.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek byla v průběhu roku 2013, obdobně jako v roce předchozím, **ovlivňována** zejména dále uvedenými **faktory**.

Mezi **základní příčiny nedobytnosti** daňových pohledávek patří zejména v posledních

letech narůstající nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, úmrtí dlužníka a předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, zvyšující se počet společností, které se dostávají do likvidace, přičemž mnohé z nich zůstávají dlouhodobě neřešeny. Vliv na nevymahatelnost pohledávek má dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Příčiny nevymahatelnosti pohledávek lze spatřovat také v narůstající druhotné platební neschopnosti daňových subjektů z důvodu hospodářské recese, které se v inkasu daňových příjmů projevují opožděně.

Převážná většina daňových subjektů, u kterých jsou evidovány největší objemy nedoplatků na **dani z přidané hodnoty**, disponuje od počátku své existence pouze vysoce likvidním majetkem (peněžními prostředky). Tyto subjekty nevykazují majetkové hodnoty dlouhodobého charakteru, které by byly jinak využitelné k zajištění a vymáhání. Velmi často se také jedná o společnosti s ručením omezeným, tj. s minimálním základním kapitálem, kde čistě účelově může dojít k utlumení činnosti této obchodní společnosti kdykoli v závislosti na potřebě zakladatele. Z hlediska efektivity výběru a vymáhání nedoplatků na dani z přidané hodnoty jsou podstatná zejména opatření zaměřená na prevenci vzniku nedoplatků a na ztížení realizace daňových úniků, která je nutno přijímat v době, kdy daňové subjekty aktivně provozují ekonomickou činnost. Dobytnost daňových pohledávek negativně ovlivňuje skutečnost, že významný podíl nedoplatků je tvořen neuhrazenou doměřenou daňovou povinností, přičemž k doměření daně často dochází se značným časovým odstupem poté, co již proběhly ekonomické aktivity, které jsou předmětem zdanění. Příjmy a jiné majetkové hodnoty touto ekonomickou aktivitou získané, či s ní související, jsou v té době však zpravidla již dávno mimo dispozici dlužníka a nemohou být exekučně postiženy.

Mnohé daňové subjekty jsou nuceny ukončit svou podnikatelskou činnost vzhledem k **druhotné platební neschopnosti**, často bez vyrovnání značných daňových dluhů.

Problematické jsou nadále **nekontaktní daňové subjekty, firmy bez reálného sídla**. Roste také počet daňových subjektů, které se dopouštějí **podvodného jednání s cílem získat majetkový prospěch** (např. vystavování faktur na fiktivní plnění).

Celkově lze konstatovat, že s obdobnými obtížemi při vymáhání vyvolanými zejména hospodářskou recesí se potýkají např. i soudní exekutoři, kteří však oproti správcům daně disponují kromě jiného i účinnější právní úpravou vymáhání pohledávek obsaženou v exekučním řádu a v občanském soudním řádu, zejména po jeho posledních novelizacích. Naproti tomu orgány finanční správy musí vyčkat slibované novely DŘ, která by měla i v oblasti daňových exekucí alespoň dílčím způsobem reagovat na zásadní změny občanského soudního řádu v oblasti výkonu rozhodnutí.

Dlouhodobým problémem jsou výrazně **limitované finanční prostředky na provoz orgánů finanční správy**, které citelně omezují podmínky jak v oblasti materiálního a technického zabezpečení (zejména problémy v rychlosti aktualizací úloh ADIS nebo v další technické podpoře), tak i v oblasti personálních zdrojů, **včetně počtu pracovníků zajišťujících vymáhání nedoplatků, který musí oproti dlouhodobému trendu stagnace již lépe odpovídat reálným požadavkům na efektivní vymáhání těchto nedoplatků (je-li vymáhání nedoplatků**

kromě boje s daňovými úniky též jednou z priorit na úseku správy daní). Dalšími limitujícími faktory pak jsou, zejména v posledních letech, časté **změny v oblasti daňové a související legislativy a rozšiřování kompetencí finanční správy bez odpovídající personální dotace** (zejména agendy odvodu z elektřiny ze slunečního záření, loterijního odvodu, pojistného na důchodové spoření, vedení Centrálního registru smluv).

GFŘ se pokouší hledat řešení pro zefektivnění vymáhací činnosti finančních úřadů realizací souhrnu zejména organizačních opatření, praktických postupů a lhůt, jež by měly napomoci zvýšit procento úspěšně vymožených daňových nedoplatků, jakož i zvýšit částku vymožených nedoplatků, popř. pomoci odkrýt – pakliže existují – některé rezervy v současném systému. Základ k vyšší efektivitě vymáhání daňových nedoplatků je však nutno položit především v legislativní oblasti.

Za účelem efektivnějšího vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy volají již delší dobu správci daně po vytvoření on-line systému dotazování do základních registrů, spuštěných ke dni 1. 7. 2012 na základě zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů. Požadováno je také zpřístupnění centrálního registru účtů vedených u bank.

V průběhu roku 2013 byly provedeny za účelem vnitřní kontroly u 5 ÚP FÚ dohlídky zaměřené na oblast zajišťování a vymáhání daní.

5. Kontrolní činnost a dohlídková činnost

5.1 Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost se zaměřuje především na **odhalování a analýzu daňových operací rizikových podnikatelských subjektů či skupin subjektů**. Detekce nových typů daňových úniků má mimo **preventivního účinku** i **přímý fiskální dopad** a informace získané při této činnosti se stávají kvalitním podkladem pro tvorbu nových legislativních úprav.

S nárůstem množství odhalených daňových úniků roste i potřeba rozkrývat jejich nejnebezpečnější formy, tj. organizované skupiny subjektů zaměřené na realizaci daňových úniků prostřednictvím obchodů s různými komoditami a službami. Vzhledem k teritoriálnímu umístění mají některé finanční úřady a jejich územní pracoviště mnohem větší nárůst případů zapojení jim místně příslušných subjektů do podezřelých obchodů (převážně intrakomunitárních), jejichž šetření často vyústí v daňovou kontrolu. Analýza a prověřování těchto případů je stále náročnější.

Při vyhledávací činnosti jsou ve velkém rozsahu využívány nové nástroje (softwarové technologie), kdy jejich prostřednictvím lze v interních i externích informačních zdrojích vyhledávat rizika nasvědčující možnému krácení daňových povinností, následně tato rizika vyhodnotit a zvážit rozhodnutí o dalším postupu. Vyhledávací činnost umožňuje získat informace, které mohou rozhodnout o výběru daňového subjektu do plánu kontrolní činnosti, ale mnohdy jsou jejím přínosem informace přímo využitelné v rámci probíhající daňové kontrole. Poznatky získané při vyhledávací činnosti usnadňují pracovníkům kontrolních oddělení přípravu

na kontrolu, ovlivňují její nasměrování a usnadňují proces dokazování.

Vyhledávací činnost je organizována finančními úřady v oblastech, které se přímo dotýkají daňových subjektů v jejich působnosti. Zároveň však paralelně probíhají i celostátní vyhledávací akce organizované GFŘ. Tyto akce jsou konkrétně zaměřené, většinou se zakládají na spolupráci s Policií České republiky (dále jen „Policie ČR“) a na spolupráci s celní správou.

Jedním z velmi důležitých nástrojů pro boj s daňovými úniky je spolupráce s Finančně analytickým útvarem MF (dále jen „FAÚ“). Počet podání obdržaných od FAÚ se každým rokem zvyšuje. Zatímco v roce 2011 byl počet podání **675**, v roce 2012 již **877**, tj. nárůst o cca 30 %, za rok 2013 obdržely finanční úřady **1 271** podnětů, což představuje o cca 40 % více v porovnání s předchozím rokem. Všechny obdržené podněty jsou prověřovány a následně dle závažnosti sdělení využívány v rámci mapování rizik při správě daní. Šetřením těchto podnětů získává FS informace o různých neobvyklých obchodních transakcích, ale také např. o převodech finančních prostředků do daňových rájů. Na základě vyhledávací činnosti může správce daně získat informace, které mohou být důvodem k zahájení postupů k odstranění pochybností nebo daňové kontroly.

5.2 Místní šetření

V roce 2013 přistupovaly úřední osoby správce daně k místnímu šetření v případech, kdy bylo třeba ověřit nesrovnalosti nebo neobvyklé skutečnosti vyplývající z povinných evidencí či účetních záznamů, nebo vyhledat důkazní prostředky. Při místním šetření jsou zjišťovány a prověřovány skutečnosti, které umožňují přijmout patřičné rozhodnutí o dalším postupu, zejména o možnosti zahájit konkrétní daňové řízení. Nejprínosnější se jeví **místní šetření za účelem včasného odhalení karuselového podvodu na dani z přidané hodnoty**, kdy následně zahájeným daňovým řízením dojde k nevyplacení neoprávněně nárokovaných nadměrných odpočtů. Místní šetření se v roce 2013 dále prováděla např. při ověření skutečného sídla daňového subjektu, při prověřování skutečností požádaných jinými správci daně, při ověřování údajů uvedených v daňových přiznáních k dani z přidané hodnoty, z důvodu prověření informací z jiného členského státu EU, u plátců daně z přidané hodnoty nepodávajících přiznání nebo nevykazujících žádná plnění, za účelem ověření přeplatku z ročního zúčtování nebo ověření výše vyplacených bonusů. Prověřovaly se rovněž daňové subjekty zapsané v registru distributorů PHM, ověřovány byly i rozdíly v údajích z evidence pro daňové účely u daňových subjektů využívajících režim přenesené daňové povinnosti. Zkušenost, že místní šetření může skončit podáním dodatečného daňového přiznání nebo i platebním výměrem vydaným z moci úřední k přímé úhradě nebo podnětem k zahájení daňové kontroly, se v praxi opakovaně potvrzuje. V některých případech ovlivnily výsledky místních šetření i sestavování plánů kontrol.

5.3 Postup k odstranění pochybností

Postupy k odstranění pochybností byly v roce 2013 využívány převážně v **oblasti daně z přidané hodnoty**, z celkového množství postupů k odstranění pochybností ukončených v roce 2013 se k dani z přidané hodnoty vztahovalo 87,7 % postupů k odstranění pochybností. Úřední osoby se soustředily na případy, u kterých bylo vyhodnoceno riziko neoprávněného vyplacení

nadměrného odpočtu. Za rizikové případy byly považovány např. případy, kdy jedinou ekonomickou činností daňového subjektu bylo pořízení zboží z EU s následným dodáním do EU s výslednou nulovou daňovou povinností, na případy fiktivních obchodů s cílem vykázat daňovou povinnost, nebo případy, kde hodnoty přijatých a uskutečněných zdanitelných plnění byly v téměř shodné výši a byla přiznána pouze nízká daňová povinnost.

K postupům k odstranění pochybností přistupují úřední osoby např. ale i v případech, kdy fyzické osoby podávající daňová přiznání nedokládají k přiznání listinné důkazy prokazující nároky na uplatnění odčitatelých položek od základu daně nebo slev na dani nebo nároky na uplatnění daňového zvýhodnění na vyživované dítě. Pochybnosti ve vztahu ke správnosti a úplnosti přiznání k dani z příjmů i ostatních daňových přiznání především po stránce jejich formálních nesprávností byly z důvodu zrychlení komunikace s daňovými subjekty řešeny SMS zprávami, telefonicky nebo e-mailem v souladu s nastoleným principem klientského přístupu. Výzvy k odstranění pochybností byly obecně vydávány teprve v případě, kdy daňový subjekt nereagoval.

V roce 2013 došlo k poklesu počtu postupů k odstranění pochybností o 6 254 vůči roku 2012. Z celkového množství **17 520 ukončených postupů k odstranění pochybností** se 12 213 vztahovalo k dani z přidané hodnoty. Tomuto poměru plně odpovídá i struktura výsledků podle jednotlivých druhů daní. Většina změny daňové povinnosti tj. 95,8 % byla dosažena na dani z přidané hodnoty.

V roce 2013 došlo na základě postupů k odstranění pochybností ke změně daňové povinnosti ve výši 3 003,2 mil. Kč, oproti roku 2012 došlo ke zhoršení výsledku změny daňové povinnosti o 3 686,2 mil. Kč. Vykázané nadměrné odpočty byly v důsledku postupů k odstranění pochybností sníženy o 1 714 mil. Kč. Ztráta na daních z příjmů byla v důsledku postupů k odstranění pochybností snížena o 29,7 mil. Kč. Daňová povinnost na daních z příjmů byla v důsledku postupů k odstranění pochybností prováděných v roce 2013 zvýšena o 126,7 mil. Kč. Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností k 31. 12. 2013 jsou uvedeny v **Tabulce č. 40**.

Tabulka č. 40: Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností k 31. 12. 2013

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	12 213	5 484	2 876 534	-1 713 981	-
z příjmů PO	740	249	108 702	-	-14 479
z příjmů FO	4 567	1 287	17 984	-	-15 259
CELKEM	17 520	7 020	3 003 220	-1 713 981	-29 738

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

Přínosy nové organizační struktury FS se plně projevily při řízení a realizaci kontrolně exekučních akcí zaměřených zejména na obchody s pohonnými hmotami a minerálními oleji, případně s dalšími rizikovými komoditami. V roce 2013 bylo realizováno celkem **145 případů zaměřených na pohonné hmoty**. Daňový únik byl vyčíslen na **2 149 mil. Kč**, na bankovních účtech bylo zajištěno 242,8 mil. Kč a zároveň došlo k zajištění majetku v hodnotě 137,8 mil. Kč. U obchodů s **ostatními komoditami** byly identifikovány **daňové úniky** v hodnotě

1 259 mil. Kč. V těchto případech se podařilo finanční správě zajistit na bankovních účtech 375,2 mil. Kč. Celková zajištěná hodnota dosáhla 756 mil. Kč. Kontrolně exekuční akce ve většině případů probíhají v rámci postupů k odstranění pochybností, jsou časově náročné s ohledem na dlouhodobé sledování činnosti dotčených daňových subjektů, na přípravu akce a její provedení. Jejich absolutním přínosem je eliminace účelových řetězců a přímé zajištění majetku a finančních prostředků na bankovních účtech.

5.4 Daňová kontrola

Výsledky kontrolní činnosti byly v roce 2013 ovlivněny organizačními i legislativními změnami, které se kontinuálně realizují od roku 2010. Všechny tyto skutečnosti zvyšovaly nároky na organizační, technické i personální zajištění změn a měly dopad i na samotný výkon správy daní. Kumulovaný dopad všech těchto změn a následných vlivů se plně projevil ve výsledcích kontrolní činnosti za rok 2013.

Tabulka č. 41: Počet a výsledky daňových kontrol k 31. 12. 2013 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	534 643	10 228	7 033 203	-
Daň z příjmů PO	527 707	5 860	817 386	-1 132 000
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 307 757	7 611	267 490	-343 034
Daň z příjmů FO - záv. činnost	524 976	4 530	84 728	-
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	433 321	1 649	8 562	-
Daň z nemovitostí	4 123 003	513	851	-
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	266 061	4	0	-
Daň silniční	818 050	3 154	16 322	-
CELKEM	8 544 518	33 549	8 228 542	-1 475 034

* Údaj Počet subjektů je počtem registrovaných daňových subjektů ve sledovaném období.

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

Celkové doměrky z daňových kontrol v roce 2013 dosáhly **8 228 542 tis. Kč**, což je 97,6 % hodnoty předcházejícího roku (viz **Tabulka č. 41**). Největší část tvoří doměřená daň z přidané hodnoty, která jako jediná přesáhla úroveň roku 2012 a to o 202 630 tis. Kč. Na dani z příjmů právnických osob klesl doměrek o 319 225 tis. Kč. Na dani z příjmů fyzických osob podávající přiznání klesl doměrek oproti roku 2012 o 43 767 tis. Kč. Pozitivním jevem však je skutečnost, že se v roce 2013 zvýšila celková efektivita kontrol, neboť se doměrek na jednu kontrolu zvýšil na hodnotu 245 tis. Kč, což představuje nárůst o 23,5 %. Doměrek na kontrolu daně z přidané hodnoty v roce 2013 činí 687 tis. Kč, což je oproti předcházejícímu roku nárůst o 35,6 %. Změna ztráty v důsledku kontrol činí 1 475 034 tis. Kč, což je 57,5 % hodnoty roku 2012.

Prioritními kontrolami se staly **kontroly daně z přidané hodnoty**. Byly zaměřeny zejména na daňové subjekty opakovaně vykazující vysoké nadměrné odpočty, nebo na ty, které vykazovaly minimální rozdíl mezi základem daně na vstupu a výstupu. Můžeme konstatovat, že největší daňové úniky v oblasti daně z přidané hodnoty jsou často realizovány v **podobě vysoce organizovaných karuselových podvodů**. Finanční správa se proto v roce 2013 cíleně zaměřila na sledování subjektů obchodujících s řadou **rizikových komodit**, které jsou pro tyto

druhy úniků charakteristické. Sledovanými komoditami se vedle pohonných hmot staly např. řepkový olej, minerální oleje, betonářská ocel, barevné kovy, šroty, mobilní telefony, výpočetní technika. Daňové subjekty zapojené v karuselových podvodech zneužívají systém daně z přidané hodnoty v rámci EU, využívají ohromného rozsahu přeshraničních obchodních transakcí a svojí krátké životnosti. Vzájemná rychlá výměna informací a společné akce unijních finančních a celních správ se proto stávají nutným předpokladem úspěchu v boji s daňovými a celními podvody. Z důvodu rychlé výměny informací a operativní spolupráce vedoucí k fiskálnímu efektu unijních zemí se plnohodnotnou součástí kontrolní činnosti finanční správy staly multilaterální kontroly zaměřené na mezinárodní karusely a velké daňové úniky. Při kontrolách obchodů se třetími zeměmi se intenzivně využívá mezinárodní dožádání a případně i spolupráce s jejich zastupitelskými úřady. V obou případech je často nutná spolupráce s Policií ČR. Bez zajištění důkazních prostředků dalšími státními orgány má finanční správa i přes vynaložení maximálního úsilí při dokazování karuselových podvodů a vědomého zneužití práva komplikovanou situaci. Snaha zabránit daňovým podvodům na dani z přidané hodnoty, ať cestou legislativních úprav nebo výkonem kontrolní činnosti, komplikuje výběr této daně a zároveň činí systém daně administrativně náročným, jak pro plátce daně, tak pro finanční správu. Narůstá rozsah požadovaných evidencí, mezinárodních dožádání, podávaných trestních oznámení a jejich doplňování, využívání a kontrola reverse charge, rostou oboustranně požadavky v oblasti dokazování, zvyšuje se počet zajišťovacích příkazů, exekucí a dražeb. Podvody na dani z přidané hodnoty jsou nebezpečné i svým multiplikačním efektem. Jejich dopady se projevují ve společensky nežádoucích oblastech, jako je např. možné získávání prostředků pro korupční jednání a fungování šedé ekonomiky.

V oblasti daně z příjmů právnických osob se finanční správa zaměřovala v roce 2013 především na kontrolu daňových subjektů s vysokým obratem, které podstatným způsobem ovlivňují výši inkasa této daně. Pozornost byla věnována i subjektům, které opakovaně vykazují nízkou daňovou povinnost nebo opakovanou ztrátu. Do plánů kontrol byly zahrnovány subjekty propojené osobními a obchodními vztahy. Předmětem těchto kontrol byla především problematika převodních cen. Další zájmovou oblastí kontrol na dani z příjmů právnických osob se staly společnosti navázané na daňové ráje.

V roce 2013 je podíl doměrků na dani z přidané hodnoty a dani z příjmů právnických osob na celkových doměrcích z kontrol 95,4 %.

Významný vliv na výsledky kontrolní činnosti má Specializovaný finanční úřad, který k 31. 12. 2013 spravoval 1 452 největších daňových subjektů. Za rok 2013 provedl SFÚ celkem **174 daňových kontrol**. Na základě provedených daňových kontrol byla **dodatečně vyměřena daňová povinnost** v celkové výši **3 462 422 tis. Kč**. SFÚ se v roce 2013 zaměřil na kontroly obchodních případů mezi spojenými osobami ve smyslu ustanovení § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (zákona o daních z příjmů), na kontroly obchodování v rámci řetězce a na kontroly splnění zvláštních podmínek dle zákona o daních z příjmů u daňových subjektů, kterým byly poskytnuty investiční pobídky. Ve větší míře je využíván institut daňové kontroly před vyměřením, např. při podání dodatečných priznání k dani z příjmů právnických osob, kdy daňový subjekt snižuje svoji daňovou povinnost a dále u daně z přidané hodnoty, pokud je z předchozích řízení zřejmé, že se bude jednat o rozsáhlé

dokazování a není vhodné zahajovat postup k odstranění pochybností. V závěru roku 2013 na základě vyhodnocení pilotního programu zaměřeného na změnu organizace správy daní zvolil SFÚ model týmové správy daní. Hlavním přínosem týmové správy daní je vytvoření situace, kdy nastavené podmínky umožňují získání uceleného náhledu na činnost daňového subjektu, případně na činnost celé skupiny subjektů. Tím byl vytvořen předpoklad pro naplnění cíle vzniku SFÚ, kterým je monitoring subjektů, průběžné vyhodnocování získaných poznatků a nastavení společného dialogu s daňovými subjekty.

V obecné rovině lze konstatovat, že efektivitu daňových kontrol podpořilo využívání analytického softwaru IDEA při zpracování a kontrolách dat poskytnutých daňovými subjekty. Podstatný vliv na výsledky kontrol nejsložitějších případů měla i spolupráce s Policií ČR a celní správou. Negativní vliv na délku daňových kontrol a tím i jejich počet má gradující zneužívání možností daňového řádu v podobě stále se zdokonalujících obstrukcí a protahování daňového řízení ze strany daňových subjektů, obzvláště v případech očekávaných významných doměrků. Nelze opomenout, že úředním osobám situaci poněkud ztížily změny databáze ADIS a vyšší pracnost při zpracování některých úkonů. Tím byla pochopitelně ovlivněna i struktura fondu pracovní doby pracovníků daňové kontroly. Je třeba vzít v úvahu, že doměřená daň v rámci daňových kontrol byla prakticky udržena na úrovni roku 2013 a to i přes narůstající náročnost jednotlivých daňových řízení a náročnost kontrolně exekučních akcí, na kterých se kontroloři také podílejí.

5.5 Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

Dle ustanovení § 8 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, jsou státní orgány, právnické a fyzické osoby povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožadáním orgánů činných v trestním řízení (OČTŘ) při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

Od 1. 1. 2012 ustanovení § 71a zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, prolamuje mlčenlivost správce daně vůči specializovaným útvarům. V roce 2013 speciálním určením k prolomení mlčenlivosti disponovalo 92 policistů těchto specializovaných útvarů.

Správci daně hodnotí spolupráci s OČTŘ většinou jako standardní. Lze konstatovat, že ze strany OČTŘ dochází ve většině případů k posunu v rychlosti vyřizování požadavků a trestních oznámení, ke zlepšení erudice a orientace jednotlivých pracovníků v ekonomicko daňové oblasti a tím i k následně snazší spolupráci na jednotlivých kauzách. Posun ve spolupráci a vzájemné profesní informovanosti je zjevný zejména tam, kde je v praxi realizován model periodických koordinačních porad a setkání zaměstnanců správce daně, příslušného státního zastupitelství, orgánů Policie ČR a celních orgánů, kdy při respektování jednotlivých ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, v platném znění, dochází především k vyjasnění atributů vzájemné spolupráce v trestním řízení. Setrvávajícím problémem ovšem zůstává stále poměrně vysoký procentní podíl odložených trestních oznámení, přestože je evidentní stoupající kvalita definice všech znaků skutkové podstaty trestného činu a kvalita výpočtů způsobené škody

v trestních oznámeních podaných správci daně.

Naprostá většina oznámených trestných činů se týkala trestného činu „Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby“ (§ 240 trestního zákoníku). Z ostatních trestních oznámení se objevovaly oznámení trestného činu „Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby“ (§ 241 trestního zákoníku), oznámení trestného činu „Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění“ (§ 254 trestního zákoníku), podezření ze spáchání trestného činu „Porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku“ (§ 227 trestního zákoníku), a to z důvodu, že dlužník nesplnil povinnost podat na výzvu správce daně prohlášení o majetku podle § 180 daňového řádu tak, aby mohla být náležitě zjištěna existence majetku a jeho případný rozsah pro účely daňového řízení.

Mimo podněty jsou OČTŘ poskytovány na základě požadavků státních zástupců informace získané při správě daní, které jsou potřebné pro účely trestního řízení v souvislosti s trestnými činy uvedenými v ust. § 53 odst. 2 daňového řádu. OČTŘ vznášejí na správce daně zejména dotazy ohledně event. výše škody na neodvedené dani v případě šetření na základě podnětů od Správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven v souvislosti s trestným činem neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby a dále požadují sdělení informací získaných při správě daní, které jsou potřebné pro účely trestního řízení v souvislosti s prošetřováním trestného činu zkrácení daně u subjektů, u kterých nebyl správce daně oznamovatelem tohoto trestného činu.

Jako problém však nadále zůstává vysoký procentní podíl odložených trestních oznámení, což lze do určité míry připsat i faktu, že většina trestních oznámení je podávána až po ukončení daňového řízení. U trestných činů zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby je většina případů odložena z důvodu neprokázání úmyslu a dále dochází ve zvýšené míře k zastavení stíhání z důvodu zaplacení zkrácené daně uplatnění účinné lítosti s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3093/08 a dále rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Tdo 1452/2009, a to v návaznosti na úhradu předmětné daňové povinnosti (účinná lítost). Někdy vzniká u správců daně dojem, že k odložení dochází bez důkladného prošetření nebo na základě nesprávného pochopení podstaty zkrácení daně. Naopak pokud zajistí orgány v trestním řízení důkazy, které by mohly být důkazem i v daňovém řízení, umožňují správci daně nahlížet do spisu a pořizovat kopie dokladů. **Účinným nástrojem v boji proti daňovým únikům by bylo znovu zavedení trestnosti přípravy trestného činu „Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby“.**

Tabulka č. 42: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení v mil. Kč

Ohledně trestného činu	Počet případů						Částka					
	2009	2010	2011	2012	2013	Rozdíl 13-12	2009	2010	2011	2012	2013	Rozdíl 13-12
zkrácení daně (§ 240)	1 267	1 510	1 325	1 555	1 095	-460	11 658	6 362	6 452	9 367	4 485	-4 882
Jiného (§ 241)	31	108	107	156	99	-57	12	27	351	80	77	-3
CELKEM	1 298	1 618	1 432	1 711	1 194	-517	11 670	6 390	6 803	9 447	4 562	-4885

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

V roce 2013 bylo předáno orgánům činným v trestním řízení celkem 1 194 podnětů

(viz **Tabulka č. 42**), což je o 517 podnětů méně než v roce 2012, je to zároveň nejméně předaných podnětů od roku 2009. Celková škoda u takto předaných podnětů v roce 2013 činila 4 562 mil. Kč, což je o 4 885 mil. Kč méně než v roce 2012 a opět nejméně od roku 2009. Tento stav lze přičíst především včasné reakci správce daně, kterému se prostřednictvím zajišťovacích příkazů a kontrolně exekučních akcí daří identifikovat a eliminovat daňový únik před okamžikem podání daňového přiznání, tedy ve fázi přípravy trestného činu Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby, která však od roku 2010 není trestná.

6. Mezinárodní spolupráce

6.1 Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

Od 1. 1. 2013 je pro oblast administrativní spolupráce v účinnosti nová Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS (dále jen „Směrnice 2011/16/EU“), která byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů. V nové Směrnici 2011/16/EU je zapracována řada změn, především používání standardizovaných formulářů, lhůty pro poskytování informací, povinná automatická výměna informací.

Vzhledem k bouřlivému vývoji v oblasti automatické výměny informací v daňové oblasti jak v rámci EU, tak OECD, předložila Evropská komise v červnu 2013 návrh novely Směrnice 2011/16/EU snažící se reagovat na vývoj vzhledem k FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act, viz dále) a globálnímu formátu (OECD). Hlavním cílem předloženého návrhu novely Směrnice 2011/16/EU je rozšířit působnost článku 8 takovým způsobem, aby byly zahrnuty do automatické výměny informací další kategorie příjmů, navíc také kategorie zůstatků na účtu obdobně jako v bilaterálních dohodách o FATCA. Současně v rámci OECD je vyvíjen globální formát automatické výměny informací pro daňové účely, který se inspiruje modelovou smlouvou FATCA. Ze strany České republiky je tento trend podporován.

Významným nástrojem pro mezinárodní výměnu informací jsou dále mezinárodní smlouvy, zejména příslušné články uzavřených smluv o zamezení dvojímu zdanění (čl. 26 Modelové smlouvy OECD – Výměna informací).

Česká republika i nadále pokračuje ve své snaze o geografické rozšiřování tzv. dobré daňové správy, jejímiž charakteristickými rysy jsou výměna daňových informací, transparentnost a podpora spravedlivé daňové soutěže, a to zejména zvyšováním počtu uzavřených dohod o výměně informací v daňových záležitostech s jurisdikcemi s preferenčním daňovým režimem. Tyto dohody představují pro daňovou správu účinný nástroj, na jehož základě lze obdržet informace potřebné pro účely správy daní, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. Neméně důležitý je také psychologický efekt na daňové subjekty ve smyslu uvědomění si, že daňové ráje již nejsou místem, kam lze bezpečně ukrýt svůj majetek a příjmy před finanční správou. Toto preventivní působení zvyšuje zájem daňových subjektů o dobrovolné plnění svých daňových povinností.

Dosud bylo **uzavřeno 13** těchto **dohod**, z nichž **ratifikováno** jich bylo již **sedm**, a to s Bermudami, se San Marinem, s Jersey, s Guernsey, s Ostrovem Man, s Britskými Panenskými ostrovy a Kajmanskými ostrovy. U dalších šesti dohod probíhají různé fáze legislativního procesu. Jedná se o dohodu s Monakem, s Belize, se Sint Maartenem, s Cookovými ostrovy, Andorrou a Bahamami.

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce, zejména ve formě automatické výměny informací a simultánních daňových kontrol. Česká republika do současné doby uzavřela 15 takových memorand, naposledy bylo podepsáno memorandum s Itálií.

Na podkladě dvou z uzavřených memorand o porozumění, se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo, probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených finančních úřadů. Příslušní pracovníci, kteří tuto spolupráci provádějí v praxi, ji hodnotí velmi kladně, a to především z důvodu zajištění požadovaných informací v krátkém časovém termínu, což má za následek podstatné zkrácení celkové délky trvání daňového řízení u daňového subjektu.

Novým podkladem pro spolupráci daňových správ je multilaterální Úmluva Rady Evropy a OECD o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která upravuje mezinárodní správní spolupráci nejen v oblasti daní (vztahuje se na daně všeho druhu, na spolupráci v oblasti vymáhání i v oblasti doručování), ale také v oblasti sociálního a zdravotního pojištění. Tento multilaterální nástroj umožňuje postupné přistupování jednotlivých států, kdy mezi signatáři jsou i některé klasické daňové ráje jako například Turks a Caicos, Anguilla, Aruba, Belize, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Ostrov Man, Montserrat, Sint Maarten, Kostarika či Curacao. Česká republika tuto úmluvu podepsala dne 26. 10. 2012, v platnost vstupuje dnem 1. 2. 2014 a účinnosti nabývá dne 1. 1. 2015.

Na podkladě výše uvedeného lze konstatovat, že Česká republika se i nadále aktivně podílí na boji proti škodlivým daňovým praktikám a zefektivňování mezinárodní spolupráce v oblasti daní za podpory ze strany Evropské unie (EU) i OECD či skupiny G 20.

Mezinárodní poskytování informací se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. Finanční správa plně využívá všechny uvedené formy.

Změna uspořádání finanční správy od 1. 1. 2013 měla dopady i na tzv. přímou spolupráci, kdy se dosavadní počet čtyř finančních ředitelství, které byly touto spoluprací pověřeny ve vztahu k Německu a Slovensku rozšířil na celkový počet sedm finančních úřadů, kterými jsou FÚ pro Ústecký kraj, FÚ pro Liberecký kraj, FÚ pro Plzeňský kraj a FÚ pro Karlovarský kraj ve vztahu k Sasku a Bavorsku a FÚ pro Moravskoslezský kraj, FÚ pro Zlínský kraj a FÚ pro Jihomoravský kraj ve vztahu ke Slovensku. V oblasti mezinárodní výměny informací se komunikace nově rozšířila i o Specializovaný finanční úřad. Tyto změny organizace finanční správy vyvolaly náročnější požadavky na třídění informací o daňových subjektech obdržných ze zahraničí.

Mezinárodní výměna informací je od roku 2010 poskytována na elektronických formulářích prostřednictvím zabezpečeného komunikačního kanálu tzv. CCN mailu. V oblasti výměny informací na dožádání a z vlastního podnětu (spontánní) mezi státy EU byly v roce 2013 nadále využívány elektronické formuláře.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

Česká republika obdržela ze zahraničí celkem **250 případů mezinárodní výměny informací** (v členění na FÚ 304), do zahraničí zaslala **135 případů mezinárodní výměny informací** (v členění na FÚ 153). Pokud jde o hodnocení četnosti spolupráce, nadále jsou pro nás rozhodujícími státy Slovensko, Německo, Polsko a mimo EU zejména Ukrajina. Nově byl z české strany zaslán větší počet žádostí do Rakouska a Belgie. Nadále zůstává zachováno specifikum zaslání značného počtu spontánních informací ze Saska a Bavorska, a to nejen v rámci tzv. přímé spolupráce, ale i ve vztahu ke GFŘ. Značnou teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008, bylo možné zaznamenat i v roce 2013.

Automatická výměna informací

Pokud jde o automatickou neboli pravidelnou výměnu informací, která se uskutečňuje na základě uzavřených memorand o porozumění nebo na základě principu reciprocit lze konstatovat, že v roce 2013 nedošlo v této oblasti proti předcházejícímu roku k žádným zásadním změnám. Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Jedná se o jednorázové zaslání velkého objemu dat za účelem jejich ověření, které se uskutečňuje převážně v elektronické podobě ve struktuře záznamů doporučených OECD. U vytipovaných zahraničních smluvních států se informace získané tímto způsobem poskytují jako spontánní, a to za účelem vyvolání reciprocit ze zahraniční strany a tím zvýšení celkového teritoriálního pokrytí získávání informací.

Neodmyslitelnou součástí tohoto typu výměny informací je jeho velký význam spočívající v jeho preventivním působení na daňové subjekty a jejich dobrovolný vztah k řádnému plnění daňových povinností.

Zdaňování příjmů z úspor

V roce 2008 předložila Evropská komise legislativní návrh novely Směrnice 2003/48/ES (dále „Směrnice 2003/48/ES“). Předmětem novely této Směrnice 2003/48/ES je kvalitnější zajištění zdanění příjmů úrokového charakteru, které jsou vypláceny prostřednictvím struktur osvobozených od daně, rozšíření působnosti Směrnice 2003/48/ES na příjmy rovnocenné úrokovým příjmům, které plynou z investic do některých inovativních finančních produktů, stejně jako do některých produktů životního prostředí.

Následně byla vedena další jednání v otázce ukončení přechodného období a vstupu v platnost nového znění Směrnice 2003/48/ES v kontextu se smlouvami se třetími zeměmi. Schválení návrhu bylo požadováno do konce roku 2013, nicméně k finální dohodě se doposud

nepodařilo dospět. Evropské komisi byl udělen mandát pro jednání se třetími zeměmi týkající se aktualizace podmínek jejich zapojení do systému zdanění příjmů z úspor. Vyjednávání je však paralelně ovlivněno tvorbou nového globálního standardu automatické výměny informací na úrovni OECD a G20.

Pokud se jedná o daňový výnos ze srážkové daně, kterou aplikují některé státy namísto automatické výměny informací, bylo české daňové správě poukázáno v roce 2013 za zdaňovací období 2012 celkem 97 mil. Kč. Od 1. 7. 2011 je aplikována 35% srážková daň na veškeré úrokové příjmy a tudíž za období 2011 – 2013 jsou daňové výnosy téměř srovnatelné.

FATCA

V roce 2010 přijaly Spojené státy americké zákon o souladu zahraničních účtů s daňovými předpisy – Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) v rámci boje proti daňovým únikům a za účelem zjištění a zmapování příjmů amerických osob v zahraničí. V roce 2012 byl vládou ČR schválen Usnesením č. 919 ze dne 12. 12. 2012 postup pro Českou republiku, tzn. s ohledem na tento zákon zvolit tzv. mezivládní přístup podle modelu Ia. Mezivládní přístup podle modelu Ia znamená, že Česká republika uzavře se Spojenými státy americkými dvoustrannou mezinárodní dohodu, na základě které budou informace požadované zákonem FATCA poskytovány americké daňové správě prostřednictvím Finanční správy ČR. Finanční instituce budou předávat informace požadované zákonem FATCA Finanční správě ČR, která je následně poskytne daňové správě USA. Tato dohoda recipročně umožní Finanční správě ČR pravidelně na základě automatické výměny informací získávat od daňové správy USA údaje o českých daňových rezidentech majících účty u finančních institucí ve Spojených státech amerických.

V průběhu roku 2013 byla tato dohoda projednávána bilaterálně tak, aby v roce 2014 mohlo dojít k jejímu uzavření. Z mezinárodního hlediska tak Česká republika sjednáním této dohody reaguje na globální vývoj v oblasti boje proti daňovým únikům a související nutnost mezinárodní spolupráce při správě daní.

6.2 Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

V roce 2013 v porovnání s předchozím rokem 2012 došlo k mírnému nárůstu (o **4,5 %**) absolutního počtu **nově vyřizovaných žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání** některých finančních pohledávek GFŘ a podřízenými orgány finanční správy podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění pozdějších předpisů. Nárůst žádostí byl způsoben zvýšeným počtem **žádostí ze zahraničí**, a to u všech druhů žádostí (celkem o **33 %**). Nejvíce se však tento nárůst projevil u žádostí o doručení a u žádostí o informace. Naopak u **tuzemských žádostí** došlo k celkovému propadu absolutního počtu žádostí (pokles o **39 %**), s výjimkou žádostí o doručení. Růst na straně žádostí ze zahraničí a naopak propad tuzemských žádostí v roce 2013 v porovnání s rokem 2012 ještě zvýraznily rozdíly, které byly zaznamenány již v dřívějších obdobích. Na jednu tuzemskou žádost o vymáhání pohledávky připadají nyní již tři žádosti o vymáhání ze zahraničí.

Zaznamenané převýšení zahraničních žádostí lze přičítat zvýšené administrativní náročnosti zpracování žádostí o mezinárodní pomoc v tuzemsku, nízké povědomosti správců

daně v tuzemsku o možnostech, jež jim rámcově poskytuje právní úprava mezinárodní spolupráce při vymáhání některých finančních pohledávek. Ve zjištěných výsledcích se projevuje i nedostatečné využívání mezinárodní spolupráce k vymožení tuzemských pohledávek v zahraničí i negativní dopady změn struktury orgánů FS, které nastaly s účinností zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Z celkového objemu počtu vyřizovaných žádostí v roce 2013 tvořily největší podíl, stejně tak jako v minulých letech, **žádosti o vymáhání (61 %)**, následovány **žádostmi o informace (30 %)** a **žádostmi o doručení (9 %)**. Zatímco žádosti o vymáhání se pohybují stabilně okolo šedesáti procent celkového objemu vyřizovaných žádostí, u ostatních typů žádostí došlo k mírným změnám ve prospěch žádostí o doručení. Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání některých daňových pohledávek v roce 2013 je patrný z údajů v **Tabulce č. 43**.

Tabulka č. 43: Nové žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání 1. 1. Až 31. 12. 2013

Žádost	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
zahraniční	78	25	149	252
tuzemské	22	4	50	76
CELKEM	100	29	199	328

Nejvíce se mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek týkala sousedních zemí: Německa (104) a Slovenska (84), s odstupem pak Nizozemí (38) a Rakouska (31). Německy mluvící země a Slovensko reprezentovaly 2/3 z celkového objemu vyřizovaných žádostí. Zbývající 1/3 tvořily ostatní členské státy EU, jež jsou zastoupeny buď nevýznamně, nebo vůbec. Ze zemí mimo EU se mezinárodní spolupráce při vymáhání pohledávek týkala Norska (10).

Celkový počet zpracovávaných podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc v roce 2013 v porovnání s rokem 2012 (3 531) narostl o 11,6 % na téměř čtyři tisíce (3 940).

V roce 2013 došlo k výraznému nárůstu agendy související s poskytováním **informací o vratitelném přeplatku** v tuzemsku jinému členskému státu EU, ve kterém má daňový subjekt sídlo nebo bydliště. V roce 2012 byly zaznamenány pouze dva případy, v roce 2013 to bylo již 39 případů. Nejvíce informací bylo poskytnuto do Velké Británie (11) a Německa (8).

Vedle toho v průběhu roku probíhala pracovní jednání s ostatními členskými zeměmi EU v Bruselu, čtená tuzemská jednání o přechodu české daňové správy na novou strukturu FS od 1. 1. 2013 a k projektu jednotného inkasního místa, jednání o rozšíření spolupráce se zeměmi OECD. Tato jednání patří mezi nejvýznamnější.

6.3 Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Rok 2013 byl ve znamení udržení vysokého standardu posuzování a hodnocení převodních cen v rámci FS. Pokračující globalizace trhu odpovídajícím způsobem zvyšuje míru vlivu transakcí mezi spřízněnými subjekty na finální daňové inkaso v oblasti daní z příjmů. Proto je nejen nutností, ale též povinností FS, tyto typy transakcí intenzivně sledovat a kontrolovat,

aby byl zajištěn tržní princip v podnikatelském prostředí i České republiky. Metodika zaměřená na posuzování převodních cen, vypracovaná v roce 2011, je nadále účelně využívána k monitorování řízených transakcí spojených osob. Podněty pro efektivní kontrolu a hodnocení převodních cen jsou čerpány i z doporučení a standardů mezinárodních organizací, ovlivňujících pozici jednotlivých členských států. Česká republika aplikuje základní standardy týkající se převodních cen obsažené především v dokumentech OECD a EU, přičemž pro účely vlastního metodického řízení se snaží interpretovat principy daných dokumentů ve svých metodických materiálech. Jedním z těchto materiálů, který má účinnost od 1. 1. 2013 je Pokyn GFŘ-D-10 ke službám s nízkou přidanou hodnotou poskytovaným mezi spojenými osobami/sdruženými podniky. Česká republika v rámci OECD participuje na přípravě doporučení a standardů k převodním cenám, a to konkrétně v pracovní skupině Výboru pro fiskální záležitosti, která je zaměřena na zdaňování nadnárodních společností. Tyto standardy a doporučení jsou následně využívány nejen při daňových kontrolách u nadnárodních podniků, ale také při vydávání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu, jakým jsou tvořeny ceny mezi spojenými osobami dle § 38nc ZDP. Kromě tzv. unilaterálních závazných posouzení, která jsou řešena pouze českým správcem daně, je rozjednáno rovněž několik bilaterálních závazných posouzení, jež jsou projednávána na základě smluv o zamezení dvojímu zdanění.

V roce 2013 bylo podáno 25 žádostí dle § 38nc ZDP. Během osmi let, kdy lze v ČR žádat o vydání rozhodnutí o závazném posouzení způsobu tvorby ceny mezi spojenými osobami, bylo podáno 146 žádostí o závazné posouzení, z toho 74 bylo odsouhlaseno, 34 bylo zamítnuto, devět bylo vzato zpět a 29 je zatím v řešení. Délka posuzování žádostí se odvíjí mimo jiné od úrovně spolupráce mezi daňovým subjektem a finanční správou. Podstatný vliv má rovněž kvalita informací a podkladů dodaných poplatníkem, a to také těch, které byly předloženy na základě dodatečných žádostí o doplnění ze strany správce daně. Průměrně se stále daří správcům daně vydávat závazné posouzení po osmi měsících, v případě bilaterálních žádostí je však doba vyřízení podstatně delší a závisí na spolupráci a postoji zahraniční daňové správy.

Mezinárodní dohadovací řízení v oblasti převodních cen týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky, případně jiných sporů zahrnujících spojené osoby, byla českými kompetentními orgány vedena i v roce 2013. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. Důsledkem značného počtu přeshraničních transakcí prováděných mezi spřízněnými subjekty pak je, že daňové správy svou pozornost na kontrolu tohoto segmentu transakcí zaměřují pravidelně a často z důvodu komplikovanosti pověřují řešením těchto případů nejkvalifikovanější pracovníky. V mnohých případech je výsledkem daňové kontroly zvýšení základu daně a doměření daně u příslušného daňového subjektu. V roce 2013 byly zahájeny tři nové případy zahrnující spřízněné subjekty, přičemž celkem bylo řešeno 10 případů dle čl. 25 smluv o zamezení dvojímu zdanění (tzv. MAP) nebo dle Arbitrážní konvence (Sb. mezinárodních smluv č. 96/2006). Zatím žádný případ řešený dle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi, tj. k posouzení a rozhodnutí nezávislým expertům.

Převodní ceny jsou u dotčených poplatníků aktuálně pravidelnou oblastí daňové kontroly. Finanční správa se proto snaží apelovat na daňové subjekty, jichž se řízené transakce týkají,

aby byly připraveny na případné prověřování vazeb mezi spřízněnými subjekty, tj. aby měly k dispozici odpovídající podklady pro hodnocení jejich převodních cen správcem daně, což ve svém důsledku často usnadní a urychlí samotnou daňovou kontrolu. Množství daňových kontrol zahrnujících převodní ceny se udržuje na vysoké úrovni a dá se říci, že ani podíl daňových kontrol, jejichž výsledkem bylo zvýšení základu daně (či snížení daňové ztráty) neklesá. Zůstává zde patrný vliv průběžně se zvyšujících odborných znalostí pracovníků FS i narůstající počet těchto odborníků v rámci FS. Zároveň se dá hovořit o určité specializaci pracovníků FS, což lze hodnotit pozitivně. I v dalších letech je záměrem FS prověřování převodních cen, které se staly již jedním z nejvýznamnějších cílů kontrol u spřízněných subjektů. Ze zkušeností zahraničních daňových správ rovněž vyplývá, že oblast převodních cen je považována za rizikovou. Proto považuje GFŘ za zásadní, aby byl výše deklarovaný vysoký standard v oblasti hodnocení řízených transakcí udržen a v návaznosti na mezinárodní vývoj v dané oblasti bylo pružně reagováno na aktuální rizika při posuzování a kontrole vnitroskupinových transakcí. Zároveň bude GFŘ usilovat o ochranu českých daňových příjmů z řízených transakcí při mezinárodních dohodovacích řízeních se zahraniční partnerskou daňovou správou, nicméně vždy s ohledem na správnou aplikaci mezinárodně uznávaného principu tržního odstupu.

6.4 Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH spočívá zejména ve výměně informací se zahraničními daňovými správami se zaměřením na zamezení daňovým únikům a podvodům v rámci jednotného vnitřního trhu EU.

Administrativní spolupráce mezi jednotlivými členskými státy EU probíhá na základě nařízení Rady (EU) č. 904/2010 a prováděcího nařízení Komise (EU) č. 79/2012. Nařízení 904/2010 upravuje několik forem výměny informací, a to výměnu informací na žádost a výměnu informací bez předchozí žádosti, která se dělí na spontánní a automatickou.

Výměna informací o uskutečněných dodáních zboží a poskytnutí služeb do jiného členského státu je prováděna prostřednictvím elektronického systému VIES (VAT Exchange Information System). Správce daně tak získává aktuální data z EU pro potřeby tuzemského daňového řízení.

V případě, že plátce DPH uskutečnil dodání zboží do jiného členského státu (tzv. intrakomunitární dodání zboží) či poskytl služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby, má zákonnou povinnost podat tzv. souhrnné hlášení. Od 1. 1. 2013 má povinnost podat souhrnné hlášení i identifikovaná osoba, a to v případě, že uskutečnila poskytnutí služby s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby. Postupy ohledně podávání souhrnného hlášení, včetně případných oprav formou následného souhrnného hlášení, jsou upraveny v § 102 ZDPH. Za rok 2013 podalo **78 926 plátců DPH** a identifikovaných osob **souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu** a **103 645 plátců DPH** a identifikovaných osob **vykázalo** v daňovém přiznání **pořízení z jiného členského státu**.

V oblasti výměny informací na žádost a spontánních informací pokračoval i v tomto roce trend vysokého počtu žádostí zaslaných do jiných členských států EU. Důvodem je prověřování

konkrétních případů vykazování intrakomunitárních transakcí prostřednictvím údajů poskytnutých členskými státy EU v systému VIES a údajů z daňových přiznání českých plátců DPH a identifikovaných osob. Celkem bylo za rok 2013 zpracováno **8 560 příchozích a odchozích žádostí** o informace a spontánních informací, včetně dotazů na registrační data plátců DPH a identifikovaných osob. Od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 bylo z ČR do EU zasláno 4 573 žádostí o informace a spontánních informací. Z jiných členských států EU bylo v roce 2013 přijato 3987 žádostí o informace a spontánních informací. U počtu žádostí přijatých z jiných členských států EU byl zaznamenán 60% nárůst oproti roku 2012.

Automatická výměna informací bez předchozí žádosti se rovněž člení na odchozí a příchozí směr. V odchozím směru jsou příslušné kategorie informací odesílány do jiných členských států EU. Tomu předchází zpracování těchto dat na úrovni GFŘ. Data získaná z finančních úřadů (resp. z informačního systému ADIS) za jednotlivá čtvrtletí jsou zpracována, rozdělena do souborů a ve formátu xml jsou zaslána jednotlivým členským státům, a to vždy do konce čtvrtletí následujícího po čtvrtletí, za které mají být data poskytnuta. V příchozím směru jsou informace ve stanovených kategoriích přijaty od jednotlivých členských států. Data jsou opět na GFŘ zpracována dle kategorie a místní příslušnosti daňových subjektů. Posléze jsou soubory dat rozeslány na jednotlivé finanční úřady k dalšímu využití.

V rámci administrativní spolupráce podle nařízení 904/2010 je prováděno i doručování správních aktů a rozhodnutí, které se vztahují k předpisům týkajícím se DPH na území státu, ve kterém má sídlo orgán požadující doručení. V roce 2013 bylo doručeno 25 odchozích žádostí o doručení a 7 příchozích žádostí o doručení.

Oblast mezinárodní spolupráce podle nařízení č. 904/2010 zahrnuje i provádění tzv. souběžných (multilaterálních) kontrol, tj. kontrol zahajovaných správci daně více členských států.

V souvislosti s postupy pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí Rady 2006/112/ES osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě, jež jsou upraveny ustanoveními § 82, § 82a a § 82b ZDPH (směrnice Rady 2008/9/ES), je provozován elektronický systém pro tento proces vrácení daně. Pro odchozí žádosti o vrácení daně podávané z ČR do členských států EU je k dispozici interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“ na Daňovém portále finanční správy. Pro příchozí žádosti z EU do ČR, jako státu vrácení daně, je pak v rámci ADIS implementována interaktivní aplikace na FÚ pro hlavní město Prahu, která umožní příchozí žádosti přijímat, evidovat, zpracovávat a elektronicky vyřizovat. Podpora veřejnosti ohledně poskytování informací o procesu vrácení daně v rámci EU pokračovala i v roce 2013. Počet **obdržených žádostí** zaslaných z EU do ČR jako státu vrácení daně v roce 2013 činil **21 426** a naopak počet **žádostí zaslaných českými žadateli** do států EU byl pro uvedený rok **28 459**. Nejvytíženějšími partnery v procesu vrácení daně týkající se obou směrů jsou sousední státy ČR.

V souvislosti s pravidly DPH u intrakomunitárních obchodů je pro veřejnost zavedena **služba ověřování daňového identifikačního čísla (DIČ) osob registrovaných v jiných členských státech EU**. Ověření je možné provést prostřednictvím aplikace Evropské komise, jejíž webová adresa je uvedena na webových stránkách FS, dále u příslušného útvaru na centrální úrovni FS nebo u místně příslušného FÚ, a to telefonicky, faxem, poštovní zásilkou, e-mailem,

popřípadě v rámci osobní návštěvy. Od roku 2012 se na stránkách Evropské komise při ověřování DIČ zobrazuje u téměř všech členských států EU kromě platnosti DIČ i jméno a adresa ověřovaného subjektu. Výjimkou je Německo, které tyto specifické údaje neposkytuje. U Španělska musí pak žadatel o ověření zadat kromě DIČ i jednotlivé údaje k ověření (jméno a/nebo adresa). Odpověď na dotaz k registračním údajům španělského subjektu totiž automaticky nevypisuje název a adresu subjektu, jako je tomu u jiných států. Od ledna do prosince roku 2013 bylo podáno přes systém VIES **82 855 dotazů na ověření zahraničních DIČ** v rámci celé FS.

V roce 2013 pokračovaly práce na projektu Evropské komise „Zvláštní režim pro telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání nebo elektronické služby poskytnuté osobou povinnou k dani usazenou ve Společenství, avšak nikoli v členském státě spotřeby“ (tzv. systém „Mini-one-stop-shop, Mini1SS“) dle směrnice Rady 2008/8/ES. Od 1. 1. 2015 dojde u jmenovaných služeb ke změně místa plnění (nově jím bude místo příjemce služby). Zvláštní režim zjednoduší postupy při plnění daňových povinností v dané oblasti. Osoba povinná k dani provozující výše uvedené služby se k režimu zaregistruje v jednom členském státě identifikace (dle pravidel usazení) a prostřednictvím daňové správy státu identifikace bude podávat svá daňová přiznání k DPH a platit daň. Stát identifikace pak zajistí předání příslušných údajů z daňových přiznání a odvod daně do příslušných států spotřeby. Nebude tedy třeba se jednotlivě registrovat k dani ve všech státech spotřeby (dodání). Registrace k tomuto režimu bude pro osoby povinné k dani dobrovolná. Pro režim je vyvíjena nová portálová aplikace, která umožní i přenos údajů mezi státy identifikace a spotřeby. Registrace k režimu bude možná již od 1. 10. 2014. De facto se jedná o dva režimy, a to EU režim pro osoby povinné k dani usazené ve Společenství a non-EU režim pro osoby povinné k dani neusazené ve Společenství. V současné době podobný systém pro neusazené osoby již existuje, jedná se o tzv. VoeS. V ČR není dosud nikdo k VoeS registrován, jsme jen v pozici státu spotřeby, tedy příjemce daně.

6.5 Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Spolupráci se Slovenskem lze považovat za unikátní. Nejen, že nás spojuje společná historie a tradice, ale i obě země mají obdobný vývoj. Jako každoročně se v rámci sjednaného „Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Slovenské republiky“ uskutečnila řada setkání, která pro rok 2013 byla mimo jiné zaměřena na problematiku kontroly velkých daňových subjektů, interního auditu a boje s daňovými úniky u DPH.

Spolupráce s daňovou správou Číny

V polovině května 2013 navštívila GFŘ delegace z daňové správy Čínské lidové republiky. Tuto šestičlennou delegaci vedl náměstek ministra daní Čínské lidové republiky a předmětem jejich zájmu byla témata zaměřená na daňový systém České republiky a na organizaci a řízení FS.

Spolupráce s daňovou správou Libanonu

Na začátku měsíce července 2013 hostila FS delegaci z Libanonu. Vzhledem k tomu, že libanonská daňová správa prochází velkou organizační reformou zajímali se libanonští

kolegové o způsob řízení FS. Aby si mohli zástupci libanonské daňové správy udělat ucelený obrázek o řízení FS, navštívili kromě GFŘ i OFŘ a FÚ pro Zlínský kraj.

Spolupráce s daňovou správou Thajska

Koncem října 2013 navštívila 21 členná delegace z thajské daňové správy GFŘ. V hledáčku jejich zájmu byla problematika organizace a řízení FS a efektivita výběru daní.

6.6 Finanční správa a mezinárodní daňové organizace

Evropská unie – program Fiscalis

V rámci komunitárního programu Fiscalis se ve dnech 6. Až 7. Června 2013 konalo setkání kontaktních osob EU k e-Auditu, které se uskutečnilo v Praze. Cílem tohoto setkání bylo nalézt společný průsečík v harmonizaci postupů v oblasti e-Auditu, což by mělo přispět k lepší výměně informací mezi jednotlivými členskými zeměmi EU a efektivnějšímu způsobu realizace daňových kontrol.

Kromě této akce se v průběhu roku 2013 zúčastnilo celkem 113 pracovníků FS dalších 76 akcí realizovaných v rámci programu Fiscalis. Na pořádání tzv. „příchozích working visit“ se v roce 2013 podílely tři finanční úřady, a to FÚ pro Jihočeský kraj, FÚ pro Plzeňský kraj a FÚ pro Ústecký kraj, které přijaly pět účastníků ze čtyř členských zemí EU.

OECD

Ve dnech 11. A 12. Dubna 2013 uspořádala FS seminář pod záštitou Globálního fóra OECD pro transparentnost a výměnu informací za účelem přípravy pracovníků daňových správ k hodnocení daňové transparence jednotlivých zemí. V posledních letech se Globální fórum OECD v rámci boje proti daňovým únikům prostřednictvím intenzifikace a rozšiřování mezinárodní daňové spolupráce zaměřuje na zkoumání, zda jednotlivé jurisdikce naplňují Standardy OECD pro transparentnost a výměnu informací stanovené OECD v roce 2009.

IOTA

I v roce 2013 se FS intenzivně věnovala plnění závazků a povinností, které jí vyplývají z členství České republiky v „Evropské organizaci daňových správ (IOTA)“. Výsledek této práce se dostavil na 17. Valném shromáždění IOTA ve švýcarském Bernu, kdy Česká republika uspěla ve své kandidatuře do Výkonného výboru IOTA, který představuje nejvyšší orgán této organizace mezi jednotlivými valnými shromážděními. Česká republika se tak stala jedním z devíti řádných členů Výkonného výboru IOTA pro období 2013 až 2014.

7. Výkon dalších kompetencí

7.1 Platby a vratky daní a poplatků

Výběr daní a poplatků a převod výnosu daní oprávněným příjemcům je jednou ze základních činností FS. Pro realizaci správy daní je pro FÚ otevřeno až 147 bankovních účtů různého typu, na které plátcí a poplatníci platí různé druhy platebních povinností nebo ze kterých jsou realizovány daňovým subjektům vratitelné přeplatky. Z dalších účtů jsou realizovány

převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 44 zobrazuje za roky 2009 až 2013 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ, kdy se jedná o úhrady různých druhů daňových povinností a o celkovém objemu plateb odesílaných z účtů FÚ, kdy se jedná především o „vratky“ daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům. **Tabulka č. 44** udává objem prostředků v absolutní hodnotě. Celkový souhrn došlých a odesílaných plateb za celou Českou republiku nabyt za rok 2013 hodnotu 1,6 bilionu Kč.

Tabulka č. 44: Celkový objem plateb došlých na účty FÚ v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Rozdíl 13-12
Na účty FÚ	967 365	1 003 458	1 041 836	1 078 024	1 127 965	49 941
Z účtů FÚ	434 358	451 972	476 145	494 830	521 060	26 230
CELKEM	1 401 723	1 455 430	1 517 981	1 572 854	1 649 025	76 171

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 45 zobrazuje meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v letech 2009 až 2013. Za rok 2013 byl zaznamenán meziroční růst celkového souhrnu došlých a odesílaných plateb za celou Českou republiku ve výši 4,8 %.

Tabulka č. 45: Indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ

	Index (%) 10/09	Index (%) 11/10	Index (%) 12/11	Index (%) 13/12
Na účty FÚ	103,7	103,8	103,5	104,6
Z účtů FÚ	104,1	105,3	103,9	105,3
CELKEM	103,8	104,3	103,6	104,8

7.2 Realizace převodů oprávněným příjemcům

Na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů, provádějí FÚ převod výnosu definovaných typů daní do rozpočtu obcí, krajů, státních fondů, Národního fondu a dalším příjemcům deklarovaným v příslušných zákonech. FÚ převádějí i výnosy některých typů odvodů za porušení rozpočtové kázně dle zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska převodu výnosu daní lze rozdělit převáděné daně na daně sdílené se státním rozpočtem (DPH, daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů fyzických osob vybíraných srážkou) a daně, jejichž výnos je zcela příjmem jiného příjemce, kterým je převáděn (např. daň z nemovitostí, daň silniční, porušení rozpočtové kázně s prostředky státních fondů nebo Národního fondu).

Tabulka č. 46 zobrazuje údaje o celkovém objemu prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v letech 2009 až 2013. V roce 2013 byl zaznamenán meziroční růst celkového objemu převedených prostředků ve výši 9,7 %.

Tabulka č. 47 zobrazuje celkový objem prostředků převedených v roce 2013 rozpočtům územně samosprávných celků a fondům podle typu příjemce. Z tabulky je identifikovatelné vnitřní rozdělení objemu převáděných prostředků podle typu jednotlivých příjemců. Příjemci největšího objemu převáděných prostředků jsou obce České republiky, a to zejména jako příjemci podílu na výnosu daní. FÚ rovněž převádí výnosy silniční daně do Státního fondu dopravní infrastruktury.

Tabulka č. 46: Celkový objem prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v mil. Kč

Rok	2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12	Rozdíl 13-12
CELKEM	162 022	175 470	174 461	180 539	198 134	109,7	17 595

Tabulka č. 47: Prostředky převedené v roce 2013 rozpočtům územně samosprávným celkům a fondům podle typu příjemce v mil. Kč

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	144 151	0,2	-	144 152
Kraje	48 059	-	-	48 059
SFŽP	-	0,3	7	7
Ostatní státní fondy	-	-	57	57
Národní fond	-	-	142	142
SFDI	5 365	-	-	5 365
Penzijní společnosti	353	-	-	353
CELKEM	197 929	1	205	198 134

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

7.3 Cenová kontrola

Cenové kontroly, prováděné pracovníky oddělení cenových kontrol SFÚ v roce 2013, byly zaměřeny na dodržování způsobů regulace cen stanovených zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (zákon o cenách) a dále na posouzení, zda u neregulovaných cen nedošlo ke zneužití hospodářského postavení. Pracovníci SFÚ uzavřeli v roce 2013 celkem **268 kontrolních akcí a ve 113 správních řízeních** za porušení cenových předpisů uložili pokuty v celkové výši **2,7 mil. Kč**. Za období roku 2013 bylo vyřízeno 89 podnětů, z toho 41 oprávněných.

Hlavní pozornost u prováděných kontrol v roce 2013 byla zaměřena na kontrolu cen dodávek vody pitné a vody odpadní, dále na ceny za sběr, přepravu, třídění a odstraňování komunálního odpadu a služby spojené s užíváním nájemního bytu. V rámci kontrol byla nejčastější porušení cenových předpisů zjištěna u oblasti dodávek pitné vody odběratelům. Jednalo se o případy zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do výsledné kalkulace ceny pitné vody pro konečného spotřebitele. Podobná situace byla zjištěna i u sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu; docházelo k zahrnutí ekonomicky neoprávněných nákladů do kalkulace ceny (výrobní režie, opravy, odpisy).

Kromě cenových kontrol byla v roce 2013 provedena mimořádná šetření vyžádaná MF podle § 12 zákona o cenách. Jednalo se o šetření cen vybraných druhů pečiva v maloobchodě (podezření na možné zneužití výhodnějšího hospodářského postavení společnosti vykupující vybrané druhy pečiva). Další oblastí, na kterou se kontrolní pracovníci zaměřili, bylo šetření cen zdravotních výkonů ve vybraných zdravotnických zařízeních. Analyzované údaje potvrdily počáteční domněnku zadavatele šetření (MF), že zdravotnická zařízení mají s různými zdravotními pojišťovnami sjednány různé výše úhrady zdravotní péče u stejných zdravotních výkonů. Jednou z významných akcí byl i provedený monitoring cen v obcích zasažených povodněmi, zaměřený na získání informací, zda nedochází k neúměrnému navyšování cen zboží a služeb v souvislosti se zvýšením poptávky plynoucí z povodňové situace. Z výsledků šetření nevyplývá porušení cenové hladiny při nabízení zboží a služeb.

Výsledky kontrolní činnosti oddělení cenových kontrol SFÚ zcela jednoznačně prokazují, stejně jako v minulých letech, odůvodněnost výkonu cenové kontroly a nutnost jejího dalšího pokračování i v podmínkách nové organizační struktury FS. Toto dokazují i souhrnné výsledky, kdy z celkem 268 provedených kontrolních akcí bylo ve 113 případech (cca 42% kontrol) zjištěno porušení cenových předpisů. Cenové kontroly provádělo 54 kontrolních pracovníků SFÚ.

7.4 Finanční kontrola

V návaznosti na ustanovení zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, realizovala oddělení dotací a finanční kontroly jednotlivých FÚ v roce 2013 veřejnosprávní kontroly (kontrola) v souladu s ustanoveními zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v návaznosti na metodické pokyny vydané MF.

Plán kontrolní činnosti jednotlivých FÚ byl sestaven a uskutečňován v průběhu roku 2013 zejména s ohledem na specifické potřeby a poznatky v regionálních podmínkách FÚ. Přednostně byly, stejně jako v minulých letech, realizovány podle požadavků MF mimořádné kontrolní akce u subjektů, kde byla signalizována závažná porušení finanční kázně, např. na základě doručených stížností a podnětů.

Oddělení dotací a finanční kontroly jednotlivých FÚ prověřovala jak oprávněnost použití finančních prostředků státního rozpočtu, tak dodržování účelovosti a podmínek stanovených pro čerpání dotací ze státního rozpočtu na financování programů ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a akcí spolufinancovaných z prostředků EU. Vybrané kontroly se zaměřily rovněž na kontrolu organizačních složek státu a jejich hospodaření s majetkem státu tj. plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. U podnikatelských subjektů – právnických osob se také prováděly kontroly plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách.

V roce 2013 pracovníci oddělení dotací a finanční kontroly uskutečnili celkem **85 kontrol**, z toho bylo **64 veřejnosprávních kontrol**. Při nich zjistili podezření na neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků, poskytnutých ze státního rozpočtu, nebo jiných peněžních prostředků státu, ve výši **cca 170 mil. Kč**. Ze závěrečných protokolů z jednotlivých kontrol jednoznačně vyplývá, že byly zjišťovány obdobné nedostatky jako v minulých letech.

Jednalo se opakovaně především o nerespektování zásad hospodárného vynakládání prostředků státního rozpočtu a nedodržování závazných podmínek stanovených pro čerpání účelově určených finančních prostředků. Nedostatky byly zjišťovány jak v oblasti vedení účetnictví, tak při hospodaření se státním majetkem a chyby přetrvávaly i v oblasti zadávání veřejných zakázek. Dalších **21 kontrol** bylo zaměřeno na plnění všeobecných podmínek pro poskytnutí investičních pobídek. V **9 případech** kontroloři zjistili, že podmínky nebyly splněny, mnohdy i proto, že příslušná společnost z důvodu ekonomické krize od realizace zamýšleného projektu upustila.

Pracovníci oddělení dotací a finanční kontroly jednotlivých FÚ se v roce 2013 podíleli jako příbrané osoby na přezkoumávání hospodaření **13 krajů a 7 regionálních rad regionů soudržnosti**, které realizuje MF. Způsob přezkoumání hospodaření je stanoven zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 420/2004 Sb.). V rámci přezkoumání hospodaření krajů bylo provedeno **26 kontrol** hospodaření s majetkem u příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem byl příslušný kraj, a to se zaměřením na organizace poskytující sociální služby.

Na základě pověření MF vykonaly FÚ celkem **109 dozorů** nad výkonem přezkoumání hospodaření u územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a městských částí hlavního města Prahy. Základním cílem dozorové činnosti bylo zjistit, zda vykonané přezkoumání, zabezpečené krajskými úřady, Magistrátem hlavního města Prahy, auditorem nebo auditorskou společností, bylo provedeno v souladu s platnými právními předpisy a v rozsahu stanoveném v § 2 a 3 zákona č. 420/2004 Sb.

7.5 Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Výsledky činnosti v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně byly zejména v počátku tohoto roku poznamenány zásadní reorganizací na základě nabytí účinnosti zákona č. 456/2001 Sb., o Finanční správě České republiky. Oddělením dotací, vykonávajícím správu odvodů za porušení rozpočtové kázně, se i přes mnoho zejména technických problémů v souvislosti se zrušením finančních ředitelství a zavedením zcela nové organizační struktury FÚ podařilo pevně adaptovat a především stabilizovat. Jednoznačné pozitivum lze shledat v personální stabilizaci a udržení minimální fluktuace pracovníků oddělení dotací.

Správa odvodů byla v roce 2013 vykonávána 15 FÚ. FÚ v plné šíři zajistily výkon své zákonné kompetence ke správě odvodů za porušení rozpočtové kázně, která představuje komplexní souhrn úkonů v daňovém řízení, od vyhledávání daňových subjektů, přes kontrolu, jejímž předmětem je ověření, zda při nakládání s poskytnutými prostředky nedošlo k porušení rozpočtové kázně a vyměrování, vybírání uložených odvodů a penále, včetně řešení opravných prostředků proti rozhodnutím vydaným v daňovém řízení.

Odvody za porušení rozpočtové kázně jsou nástrojem pro zpětné získání zneužitých nebo neoprávněně použitých dotací, návratných finančních výpomocí a jiných účelově určených prostředků státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu či státních finančních aktiv. Nejsou tedy čistou daní v pravém slova smyslu, jejímž úkolem je plnění příjmů státního

rozpočtu, nýbrž prostřednictvím odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně jsou chráněny veřejné prostředky a prostředky poskytnuté z veřejných zdrojů před jejich zneužitím. V roce 2013 bylo v centrální evidenci dotací zaevidováno celkem **37 112** dotovaných projektů či akcí v celkovém objemu přes **240 mld. Kč**.

Činnost finančních úřadů

Jednou ze stěžejních činností FÚ při výkonu správy odvodů je jejich činnost kontrolní, kdy jsou prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod a penále za porušení rozpočtové kázně. Těmito skutečnostmi jsou porušení právních předpisů, kterých se dopustily organizační složky státu při nakládání s prostředky státního rozpočtu, dále porušení podmínek stanovených rozhodnutími, dohodami, případně smlouvami a porušení právních předpisů, na jejichž základě byly poskytnuty prostředky ze státního rozpočtu, Národního fondu, státních finančních aktiv a státních fondů. Na tuto činnost navazuje vyměřování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně, řešení opravných prostředků až po vybírání a vymáhání vyměřených odvodů a penále.

Jak bylo výše uvedeno, i přes zásadní organizační změny se v roce 2013 podařilo na úseku správy odvodů za porušení rozpočtové kázně udržet stabilizovanou **personální situaci**. Celkem vykonávalo správu odvodů na FÚ cca 518 pracovníků. V tomto počtu jsou zahrnuti též pracovníci zajišťující metodické činnosti, které do konce roku 2012 spadaly do kompetence finančních ředitelství. Z tohoto pohledu zůstal počet pracovníků v roce 2013 oproti roku 2012 téměř nezměněn.

Kontrolní činnost - zjišťovací fáze celého procesu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně probíhá v rámci daňové kontroly, která je tak jednou ze stěžejních činností FÚ, neboť je pokladem pro vyměření odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně. Nezanedbatelná je však její funkce preventivní. V roce 2013 bylo:

- provedeno celkem **7 968 kontrol a místních šetření**,
- zkontrolováno celkem **13 947 dotovaných akcí a projektů**,
- zkontrolováno celkem **33 770 mil. Kč**.

V rámci jedné kontroly byly tedy v průměru zkontrolovány téměř dva projekty v objemu **4,2 mil. Kč**. V roce 2013 došlo k poklesu počtu kontrol a objemu zkontrolovaných prostředků (o cca 18 %), jakož i ke snížení počtu zkontrolovaných projektů, a to o 26 % oproti roku 2012. Z celkového počtu kontrol bylo ukončeno s nálezem porušení rozpočtové kázně celkem 2 784, přičemž pochybení byla zjištěna u 3 128 akcí, resp. projektů, ve výši 3 952 mil. Kč. To znamená, že více jak každá čtvrtá kontrola byla ukončena zjištěním porušení rozpočtové kázně.

V roce 2013 pokračoval nárůst kontrol provedených na základě podnětu, a to zejména poskytovatelů dotací spolufinancovaných z prostředků EU. Podněty však podávaly i jiné kontrolní orgány, jako například NKÚ. Tyto kontroly mají před vlastní vyhledávací činností FÚ jednoznačnou přednost. Podíl kontrol prováděných na základě podnětu **vzrostl v roce 2013 na 36 %** z celkového počtu kontrol oproti 26 % v roce 2012. FÚ provedly celkem **2 835 těchto kontrol** a zkontrolovaly při nich téměř **24 042 mil. Kč**. Nejvíce podnětů podalo Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (celkem 1 065 podnětů), dále Ministerstvo práce a sociálních věcí (828 podnětů) a Úřad práce ČR, resp. jeho pobočky (326 podnětů). Téměř 2/3 kontrol provedených na základě podnětů (**celkem 1 805 tj. 63 % kontrol provedených na základě**

podnětu) bylo v roce 2013 provedeno u projektů a akcí spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Zaměření kontrolní činnosti stále více závisí na struktuře podnětů a ta je závislá na aktivitě jednotlivých poskytovatelů. I přes to, že více jak třetina kontrol byla provedena na základě podnětu, pokrývala kontrolní činnost FÚ všechny oblasti, do kterých jsou poskytovány, resp. ve kterých jsou využívány prostředky státního rozpočtu, státních fondů a jiných veřejných zdrojů a oproti roku 2012 nedošlo jejich vlivem k zásadním změnám v zaměření kontrolní činnosti. Z celkového počtu zkontrolovaných projektů či akcí jich nejvíce, a to **5 223** (tj. 37 %), bylo provedeno v **oblasti sociálních programů a aktivní politiky zaměstnanosti**. Částky poskytované v jednotlivých případech však obvykle v této oblasti nepřesahují řády statisíců, nejčastěji představují řády desetitisíců korun. Dalšími nejvíce kontrolovanými oblastmi byla oblast **zemědělství a lesního hospodářství s 1 561** zkontrolovanými projekty a akcemi (tj. 11 %). Obdobně pak oblast prověřování **hospodaření organizačních složek státu a použití prostředků poskytovaných z kapitoly všeobecná pokladní správa s 1 523** zkontrolovanými projekty a akcemi. Kontroly v ostatních oblastech jako kultura, podpora bydlení a komunální rozvoj, školství a vzdělávání, ochrana životního prostředí, nepřesahují v jednotlivých případech 7 % z celkového počtu zkontrolovaných projektů a akcí. V roce 2013 pokračoval **nárůst zkontrolovaných projektů a akcí spolufinancovaných z prostředků EU** a tvořil téměř **15 %** (2 094) z celkového počtu zkontrolovaných projektů a akcí.

I v roce 2013 pokračoval trend nárůstu důrazu na splnění podmínek, resp. **povinností vztahujících se k výběru dodavatelů** dotovaných projektů, a to zejména v případech projektů spolufinancovaných z prostředků EU, ale i v případě projektů spolufinancovaných pouze z národních zdrojů. Tyto podmínky jsou stanoveny jak platnými právními předpisy upravujícími zadávání veřejných zakázek, tak i rozhodnutími, smlouvami nebo dohodami o poskytnutí prostředků z veřejných zdrojů. S nálezem porušení těchto povinností bylo ukončeno celkem **418 kontrol**, přičemž **pochybení byla zjištěna u 451 projektů či akcí**. Tento stav je více jak dvojnásobný oproti roku 2012. Na základě toho bylo vyměřeno celkem 456 781 tis. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně.

Na kontrolní činnost navazuje **vyměřování odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně** v případech prokazaného porušení rozpočtové kázně. Na základě provedených kontrol bylo:

- **vyměřeno 3 745 mil. Kč na odvodech** za porušení rozpočtové kázně,
- **vyměřeno 2 951 mil. Kč na penále** za porušení rozpočtové kázně.

V souvislosti s nárůstem počtu podaných podnětů k zahájení řízení v rámci výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je nutné upozornit na to, že na základě podnětu bylo vyměřeno 66 % odvodů (2 467 mil. Kč) a 76 % penále (2 254 mil. Kč).

Opravné prostředky - proti rozhodnutím FÚ bylo v roce 2013 podáno celkem 300 odvolání směřujících proti částce 2 443 mil. Kč (tj. 36,5 % z celkové částky uložených odvodů a penále). V roce 2013 bylo:

- 55 odvolání finančními úřady vyřízeno v rámci autoremedury,
- 27 odvoláním rozhodnutími OFŘ vyhověno plně nebo částečně,
- 181 odvolání zcela zamítnuto.

V porovnání s předcházejícím rokem 2012, kdy třetina odvolání byla podána oprávněně, v roce 2013 se podíl úspěšně, či částečně úspěšně podaných odvolání nepatrně zvýšil. Ve vztahu k celkovému počtu vydaných rozhodnutí **7 516** se však jedná o zcela minimální počet odvoláním napadených rozhodnutí FÚ.

Přezkoumání rozhodnutí FÚ bylo realizováno pouze v devíti případech.

Subjekty, kterým byl uložen odvod a penále za porušení rozpočtové kázně, nejčastěji využívají možnost podání žádosti o jejich prominutí. V roce 2013:

- bylo podáno **1 340 žádostí o prominutí**,
- **požadovaná částka** k prominutí činila **5 607 mil. Kč**.

V rámci placení odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně bylo povoleno:

- **660 posečkáni** v celkové částce **8 751 mil. Kč**,
- **122 úhrad ve splátkách** v celkové částce **204 mil. Kč**.

S ohledem na to, že naprostá většina subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy FÚ zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně GFŘ. V roce 2013 bylo na GFŘ postoupeno celkem 1 451 žádostí o prominutí.

Činnost Odvolacího finančního ředitelství

Působnost OFŘ v rámci výkonu správy odvodů spočívá zejména v postavení odvolacího orgánu vůči rozhodnutím FÚ. Rok 2013 byl v případě OFŘ ve znamení činností a problémů souvisejících s jeho zřízením. Na úseku správy odvodů za porušení rozpočtové kázně se podařilo situaci jak personální, tak organizační stabilizovat. V roce 2013 bylo na OFŘ **zaevidováno celkem 324 spisů**, z toho celkem:

- **301** odvolání,
- **19** žádostí či podnětů k přezkoumání rozhodnutí,
- **4** ostatní podání.

OFŘ v roce 2013 vyřídilo celkem 227 spisů:

- **208** odvolání,
- **19** nařízení k přezkoumání rozhodnutí.

V roce 2013 byl počet podaných odvolání vyřizovaných v kompetenci OFŘ na obdobné úrovni jako v roce 2012, kdy odvolacím orgánem bylo osm finančních ředitelství. I přes to jsou na pracovníky OFŘ kladeny stále větší nároky na odbornou způsobilost, neboť bezvadné a kvalifikované vypořádání námitek odvolání je základem pro případný úspěch v soudních sporech. Z tohoto pohledu je vyřizování odvolání nejnáročnější částí agendy OFŘ. **Z celkem 208 odvolání** vyřízených tímto orgánem bylo v roce 2013 plně nebo částečně **vyhověno v 27 případech**.

Centrální evidence dotací – informační systém CEDR

Pro informovanost FÚ o poskytnutých dotacích a o jejich příjemcích slouží **soustava informačních systémů CEDR**. V centrálním registru dotací (CEDR III) jsou od roku 1998 evidována data o dotacích, návratných finančních výpomocích a dalších obdobných transferech z jednotlivých kapitol státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu a státních

finančních aktiv (dotace). Za rok 2013 byly ze strany poskytovatelů dotací vykázané informace o finančních prostředcích ve výši **240 mld. Kč**, což je hodnota o cca 29 mld. Kč více než v roce 2012 (zatím se nejedná o částku konečnou, neboť data za 4. čtvrtletí roku 2013 jsou plněna průběžně až do 4/2014).

Soustava informačních systémů CEDR je tvořena čtyřmi samostatnými navzájem provázanými informačními systémy, které zabezpečují přenos dat od poskytovatelů dotací. Těmi jsou IS CEDR I-MMR, IS CEDR-MF, IS CEDR-Resorty a IS CEDR II. Tyto aplikace **využívá** GFŘ, OFŘ a 15 finančními úřady a dalších **21 orgánů** státní správy. IS CEDR III je aplikací využívanou k evidenci kontrolní činnosti a celého procesu správy odvodů, která dává poskytovatelům a dalším oprávněným orgánům zpětnou vazbu o výsledcích kontrol prostřednictvím aplikace CEDR-VYKONT.

Vzhledem k tomu, že kvalita a kompletnost dat v informačních systémech je primárně závislá na jejich zadávání ze strany poskytovatelů dotací, GFŘ v roce 2013 pokračovalo se zástupci poskytovatelů dotací v průběžném řešení úplnosti a relevantnosti vykazovaných dat v centrálním registru dotací. Zvláštní pozornost byla věnována oblasti strukturálních fondů a údajům vykazovaným prostřednictvím informačního systému MSC2007. Dlouhodobě slabou stránkou v tlaku na poskytovatele k plnění jejich povinnosti zaznamenávat údaje o poskytnutých dotacích je absence zákonné sankce za neplnění této povinnosti. Rok 2013 nicméně navázal na roky předchozí co do zvýšeného zájmu poskytovatelů a samotné veřejnosti o centrální registr dotací CEDR III a jeho veřejně přístupnou část. Zájem o data na internetu má pozitivní dopad na postupné zkvalitňování dat při jejich pořizování ze strany poskytovatelů dotací, postupně se zkracují intervaly předávání dat ze strany poskytovatelů, aktuální data zastávají důležitou roli při identifikaci a řešení podnětů ke kontrole FÚ.

Rok 2013 navázal na zvyšující se zájem řídicích a kontrolních orgánů poskytovatelů dotací o elektronické on-line informace o výsledcích kontrol u příjemců dotací, prováděných FÚ. K tomuto účelu GFŘ spravuje a rozvíjí webovou službu CEDR-VYKONT, která je pro poskytovatele veřejných prostředků stále vyhledávanějším a využívanějším informačním zdrojem. Tato aplikace je napojena na kontrolní informační systém CEDR II a umožňuje přístup k vybrané množině dat z IS CEDR II o výsledcích kontrolní činnosti FÚ včetně následných opravných prostředků. Aplikace VYKONT je využívána ke zjišťování stavu hospodaření s finančními prostředky státního a ze státního rozpočtu, ale zejména jako jeden z primárních informačních zdrojů pro zpracovávání hodnotících zpráv týkajících se hospodaření s evropskými prostředky. Aktuálně využívá přístupů na výsledky kontrol 21 organizací státní správy (39 organizačních útvarů, cca 250 uživatelů). Ročně je na webovou službu učiněno přibližně **17 až 19 tis. dotazů**, z toho cca 80 % v souvislosti s kontrolou evropských prostředků.

Závěr

Činnost FÚ i OFŘ v roce 2013 v oblasti správy odvodů za porušení rozpočtové kázně byla poznamenána realizací zcela zásadních organizačních změn na základě nabytí účinnosti zákona č. 456/20011 Sb., o Finanční správě České republiky. S ohledem na rozsah změn lze dosažené výsledky, i přes pokles téměř všech ukazatelů, hodnotit jako velice dobré. Úspěchem je stabilizace činnosti FÚ i OFŘ jak co do kvantity tak zejména co do kvality.

Zaměření kontrolní činnosti je stále více ovlivněno narůstajícím počtem, strukturou a charakterem podnětů k zahájení řízení v rámci výkonu správy odvodů podávaných zejména ze strany poskytovatelů. V této oblasti se doposud zcela nedaří vyřešit vysokou četnost podnětů k zahájení řízení v případech porušení rozpočtové kázně řádově ve výši jednotek či desítek korun. Řešení takovýchto podnětů FÚ zahrnuje, navíc když náklady na podání podnětu několikrát přesahují výši porušení rozpočtové kázně. Přesto se i nadále daří udržet systematické rozložení kontrolní činnosti na všechny oblasti, kam jsou poskytovány veřejné prostředky. Zásadní pozornost a důraz je kladen na řízení vedená u projektů spolufinancovaných prostředky z rozpočtu EU. V těchto případech je zásadní prioritou rychlost a bezchybnost řízení, neboť to je jedna z oblastí, která ovlivňuje čerpání prostředků z rozpočtu EU.

Na základě zvýšení intenzity spolupráce s poskytovateli dotací se zvýšila jejich informovanost a zájem o výsledky řízení FÚ. Poskytovatelé včetně Národního fondu informace o výsledcích řízení vyžadují, neboť tyto informace potřebují pro další administraci projektů a programů. Permanentní tok informací je zajištěn prostřednictvím webové služby CEDR-VYKONT. Ta zajišťuje elektronickou formu komunikace a předávání informací o průběhu a výsledcích kontrolních řízení a do značné míry tak odpadá administrativní náročnost spojená s vyřizováním písemných nebo telefonických dotazů poskytovatelů.

7.6 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi

V roce 2013 provedli pracovníci odboru státního dozoru SFÚ, kteří vykonávají podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (zákon o loteriích) státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi, celkem **19 168 kontrol** zaměřených na dodržování zákona o loteriích a podmínek vyplývajících z povolení k provozování loterií a jiných podobných her vydávaných MF. Ze strany SFÚ bylo vedeno celkem **338 správních řízení**, v rámci nichž bylo řešeno **750 porušení** zákona o loteriích, a byly uloženy **pokuty** v úhrnné výši **16,256 mil. Kč**. V roce 2013 provádělo státní dozor cca 156 pracovníků. Sankce byly vyměřeny ve 4 % kontrol.

V porovnání s rokem 2012 poklesl počet kontrol o 4 968, a došlo také k poklesu počtu správních řízení z 655 v roce 2012 na 338 v roce 2013. Na pokutách bylo oproti roku 2012 vyměřeno o 4,5 mil. Kč méně. Důvodem poklesu počtu správních řízení, byla skutečnost, že oproti předchozím rokům byl daleko více využíván institut slučování správních řízení, přičemž počet zjištěných porušení zákona o loteriích oproti předchozímu roku naopak vzrostl takřka o 100 případů.

Mezi nejčastější porušení, která byla při kontrolách zjištěna, patří nenahlášení odpovědné osoby orgánu státního dozoru, nezajištění dozoru osobou odpovědnou za zákaz vstupu osob mladších 18 let, neoznačená provozovna, neplatná registrační známka na technickém zařízení a nevyvěšení návštěvního řádu.

Za meziročními změnami v počtu kontrol a výši uložených pokut stojí reorganizace, která proběhla na počátku roku 2013, kdy byly kompetence v oblasti státního dozoru převedeny na SFÚ a činnost státního dozoru je postupně více zaměřována na kontrolu finančních toků.

V období roku 2013 se SFÚ také zaměřil na monitoring zakázaných spotřebitelských

loterií, přičemž výsledkem bylo zjištění 18 porušení zákona o loteriích v této oblasti a vyměření pokut v celkové výši více než 8 mil. Kč.

8. Informatika

8.1 Automatizovaný daňový informační systém (ADIS)

Automatizovaný daňový informační systém (ADIS) je aplikačně technickou podporou FS s celorepublikovou působností včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro zpracování daňových přiznání jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací v rámci EU i OECD. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

Zásadní vliv na rozvoj systému v roce 2013 měl zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, zákon č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodovém spoření, Zákonné opatření senátu ze dne 10. října 2013 o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, Zákonné opatření senátu ze dne 9. října 2013 o dani z nabytí nemovitých věcí a novela zákona č. 502/2012 Sb., změna zákona o dani z přidané hodnoty.

Na základě zákona č. 456/2011 Sb., došlo ke změnám v územní působnosti a sídlech Finančních orgánů, vzniklo OFŘ, původních 199 FÚ se změnila na ÚP a vzniklo nových 14 FÚ. Hlavním úkolem v roce 2013 proto byla centralizace dat ADISu ze 199 databází ÚP do 14 nových (krajských) databází ADIS. Přesun dat byl realizován formou změny místní příslušnosti a k tomu musely být přizpůsobeny jednak programy ve všech aplikačních oblastech, ale také jednotlivé úlohy. S tím souviselo doplnění výběrové podmínky „územní pracoviště“ do všech úloh, změny v přístupových právech, jinak přístupy k datům ÚP a přístupy a prohlížení všech dat v krajské databázi. Dále byly realizovány změny v zobrazování informací v **Daňové informační schránce** podle příslušného FÚ a ÚP. V oblasti **evidence písemností** byly v důsledku centralizace dat do databází FÚ provedeny úpravy pro podporu správy písemností. Ve **statistických přehledech** na GFŘ došlo k úpravám podle nové organizační struktury.

Na základě zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření byly v oblasti **daně z příjmů fyzických osob** zapracovány úpravy pro podporu evidence poplatníka pojistného, v dani **z příjmů ze závislé činnosti** byla zapracována největší změna v oblasti vyměrování, tzv. **samovyměření** nebo **samodoměření** pojistného. Dále byla dopracována podpora pro zpracování hlášení pojistného a vyúčtování pojistného, které je podáváno pouze **elektronicky** a další procesní úkony správy daní.

Zákonné opatření senátu ze dne 10. 10. 2013 o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, zákon č. 344/2013 Sb., v oblasti **daně z nemovitostí** došlo k zapracování kontrolních mechanismů, které na základě novely porovnávají daňové přiznání poplatníka s údaji Informačního systému katastru nemovitostí

(ISKN) a přináší ucelenější přehled o nepříznaných nemovitostech. Na základě zákonného opatření senátu ze dne 9. října 2013, zákon č. 340/2013 Sb., je připravována úloha na zpracování nové **daně z nabytí nemovitých věcí**, která od 1. 1. 2014 nahrazuje část zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

Dále byly realizovány změny:

- V oblasti **evidence daní a převody** změny v souvislosti s novelizací vyhlášek 410/2009, 303/2009 a 403/2011 do USP. Na základě vyhlášení nových podmínek ČNB došlo k realizaci nových bezpečnostních opatření při podepisování a ověřování podpisu jak na straně FÚ, tak i na straně ČNB;
- V oblasti **obecná správa – kontroly** nové výběry DS ke kontrole a rizikovost DS v databázi (krajského) FÚ;
- V oblasti **interních registrů subjektů ADIS** byly spuštěny automatické aktualizace referenčních údajů, zapracováno ověřování účtů ke zveřejnění v registru plátců DPH, úpravy registračního formuláře a změny v registraci DPH;
- V oblasti **daně z přidané hodnoty** byla zapracována úloha k přidělení statusu nespolehlivého plátce a změny v registraci DPH;
- V oblasti **daní z příjmů** byli provedeny nezbytné úpravy daňových přiznání pro ZO roku 2013 plynoucí z „Rozhodnutí o prominutí úhrady daní z příjmů a příslušenství daní z příjmů z důvodu mimořádné události“ ministra financí (Č. j.: MF-65647/2013/3901);
- V aplikační oblasti **daně z příjmů právnických osob** došlo k realizaci dopadů novely zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (zákonem č. 355/2011 Sb.), v oblasti definování nových účetních období delších než 12 měsíců. Úprava se týká prakticky všech typů daňových přiznání se zavedením nových kódů do evidence zdaňovacích období;
- Do aplikace **sběru dat pro sledování cen nemovitostí** byla implementována novela vyhlášky o oceňování majetku.

V rámci **mezinárodní výměny informací v oblasti DPH** v roce 2013 byly upraveny a s technickým centrem Evropské komise otestovány provedené změny systémů **VIIES** (VAT information exchange system = systém pro výměnu informací mezi členskými státy EU v oblasti DPH) a **VAT Refund** (vracení DPH plátcům v jiných členských zemích) v souvislosti se vstupem Chorvatska do EU. V průběhu roku 2013 probíhala analýza nového systému dle nové právní úpravy EU **M1SS** (Mini One Stop Shop – místo plnění u vyjmenovaných služeb poskytovaných osobám nepovinným k dani je dle příjemce služby) a uzavřena smlouva na implementaci úlohy do IS ADIS.

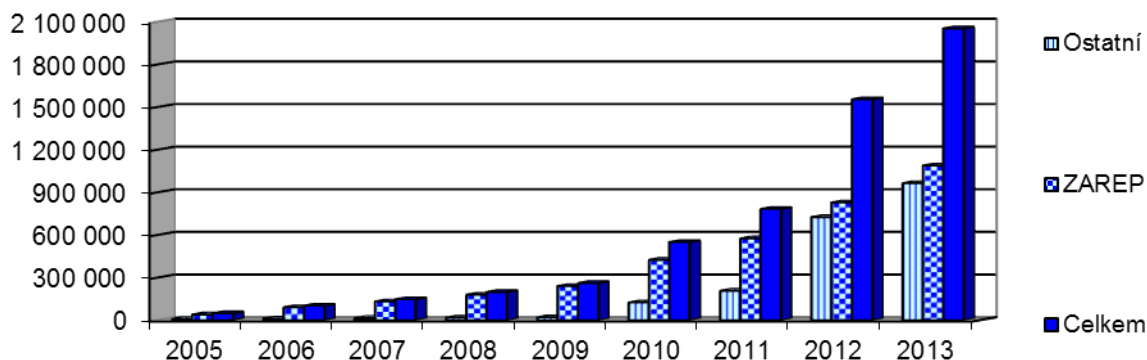
V oblasti **Systémových prací** došlo v průběhu roku 2013 k:

- Migraci produkčních, zkušebních a testovacích komponent ADIS GFŘ na nový HW podporující virtualizaci;
- Zprovoznění webové služby pro zjišťování nespolehlivých plátců DPH a bankovních účtů plátců DPH;
- Zvýšení redundance prostředků zajišťujících provoz Daňového portálu (vytvoření nových LPARů pro EPO);
- Zprovoznění komunikace ADIS s informačním systémem ČSSZ – realizace 2. pilíře důchodové reformy;
- Vytvoření technických podmínek pro zahájení nového způsobu komunikace FÚ se systémem ABO-K ČNB;
- K přechodu na vyšší verzi databázového systému Informix na nových serverech FÚ a SFÚ (11.70.FC7);
- Dokoupení licencí nového SW (IBM GPFS, IBM Storage System) a vývojového nástroje

IBM COGNOS pro analytické práce.

V rámci klientského přístupu daňové správy k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikaci **pro elektronické podání písemností (EPO)**. V uplynulém období byl zaznamenán o aplikaci EPO opět nárůst zájmu, což je patrné z **Grafu č. 2** a **Tabulky č. 48**. Celkově bylo v roce 2013 podáno o 32 % elektronických podání více než v roce 2012.

Graf č. 2: Počty elektronických podání

Nově byly zveřejněny **EPO formuláře**:

- HLÁŠENÍ k záloze na pojistné na důchodové spoření (PDSHL1);
 - NÁSLEDNÉ HLÁŠENÍ k záloze na pojistné na důchodové spoření (PDSNA1);
 - VYÚČTOVÁNÍ pojistného na důchodové spoření (PDSVD1);
 - ŽÁDOST o registraci smlouvy o důchodovém spoření (CRSRSS),
 - ŽÁDOST o registraci pojistné smlouvy o pojištění důchodu (CRSRPS);
- všechny nové formuláře jsou již realizovány v serverové technologii „EPO2“.

Současně se zveřejněním formulářů byly na Daňovém portálu zveřejněny i nové struktury XML souborů, včetně schéma XSD.

V roce 2013 se obnovila hardwarová základna pro aplikaci ADIS EPO. Při obnově technologií byl brán v úvahu výhled na další rozvoj elektronických podání a elektronické komunikace jako celku a z ní vyplývající požadavky na zpracování dat. Jednalo se o nahrazení v současnosti používaného hardware v centrálních technologických centrech. Nahrazený hardware bude přesunut a dále využíván v regionálních technologických centrech. S přechodem na nový hardware bude značně zvýšena míra dostupnosti aplikace a plná zastupitelnost jednotlivých komponent systému ADIS EPO. Současně s touto obnovou byl posílen výkon přesně vybraných komponent systémů v regionálních technologických centrech tak, aby byl zajištěn bezproblémový provoz v roce 2014.

Další vývoj automatizovaného daňového informačního systému se zaměří zejména na následující oblasti:

- Dopracování systému ADIS ve vazbě na zákon o finanční správě;
- Dořešení problémů souvisejících s přesunem dat do krajských databází;
- Automatizovaná aktualizace dat registru daňových subjektů daty ze základních registrů, registru obyvatel a registru cizinců;
- Příprava a zapracování novely zákona o dani z nabytí nemovitých věcí;
- Dopracování změn spojených se Zákonným opatřením senátu v souvislosti s rekodifikací

- soukromého práva a o změně některých zákonů (zákon č. 344/2013 Sb.);
- Analýzy a přípravu řešení Jednotného inkasního místa.

Tabulka č. 48: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním

Počty elektronických podání		2009	2010	2011	2012	2013	Index (%) 13/12
Daň z nemovitostí	1)	2 308	3 251	3 869	6 193	3 695	59,7
	2)	2 001	4 604	8 471	9 808	12 085	123,2
	3)	4 309	7 855	1 2340	16 001	15 780	98,6
Daň z přidané hodnoty	1)	134 256	202 280	248 864	315 576	391 504	124,1
	2)	10 673	20 017	38 075	84 581	148 238	175,3
	3)	144 929	222 297	286 939	400 157	539 742	134,9
Souhrnné hlášení VIES	1)	8 246	94 949	107 758	115 010	117 130	101,8
	2)	714	88 644	114 794	133 281	143 558	107,7
	3)	8 960	183 593	222 552	248 291	260 688	105,0
Daň silniční	1)	12 561	15 782	22 022	26 764	33 367	124,7
	2)	1 690	2 300	4 731	7 850	16 915	215,5
	3)	14 251	18 082	26 753	34 614	50 282	145,3
Daň z příjmů FO	1)	10 454	12 516	14 662	17 512	20 830	118,9
	2)	4 858	6 321	8 645	14 214	22 006	154,8
	3)	15 312	18 837	23 307	31 726	42 836	135,0
Daň z příjmů PO	1)	9 314	12 427	15 816	19 836	22 834	115,1
	2)	716	1 051	1 859	3 449	5 713	165,6
	3)	10 030	13 478	17 675	23 285	28 547	122,6
Obecná podání	1)=3)	34 200	34 647	32 376	31 998	39 458	123,3
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	106	81	79	88	55	62,5
	2)	58	33	37	19	34	178,9
	3)	164	114	116	107	89	83,2
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	5 755	8 831	16 038	20 735	25 763	124,2
	2)	536	1 037	6 954	12 011	19 052	158,6
	3)	6 291	9 868	22 992	32 746	44 815	136,9
Daňová informační schránka	1)=3)	7 034	6 098	6 637	7 162	7 283	101,7
Daňový portál - služby	1)=3)	7 131	6 845	7 066	7 659	7 787	101,7
Podání státních orgánů a bank	1)=3)	9 139	13 287	9 467	8 345	2 698	32,3
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)=3)	12	5 518	3 530	1 950	1 974	101,2
Daň vybíraná srážkou	1)	1	6 200	11 804	15 464	19 056	123,2
	2)	-	755	3 662	6 772	11 087	163,7
	3)	1	6 955	15 466	22 236	30 143	135,6
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	1)=3)	-	37 226	50 210	48 775	49 888	102,3
Žádost dle § 35d ZDP	1)	-	2 486	6 762	10 912	14 552	133,4
	2)	-	208	350	738	1 753	237,5
	3)	-	2 694	7 112	11 650	16 305	140,0
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	-	-	18 501	173 155	209 515	121,0
	2)	-	-	19 512	451 761	546 756	121,0
	3)	-	-	38 013	624 916	756 271	121,0
Přihlášky k registraci	1)	-	-	652	2 176	5 098	234,3
	2)	-	-	254	1 400	3 781	270,1
	3)	-	-	906	3 576	8 879	248,3
Odvod z loterií a jiných podobných her	1)	-	-	-	19	44	231,6
	2)	-	-	-	27	81	300,0
	3)	-	-	-	46	125	271,7
Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření	1)=3)	-	-	-	-	84 525	-
Hlášení k záloze na pojistné na důchodové spoření	1)	-	-	-	-	32 213	-
	2)	-	-	-	-	33 981	-
	3)	-	-	-	-	66 194	-
CELKEM	1)	240 718	425 468	576 113	829 329	1 089 269	131,3
	2)	21 331	125 053	207 344	725 911	965 040	132,9
	3)	262 049	550 521	783 457	1 555 240	2 054 309	132,1

1) ZAREP - podání s uznávaným elektronickým podpisem, 2) Ostatní - elektronické podání bez uznávaného elektronického podpisu, 3) Celkem

8.2 Automatizovaný vnitřní informační systém (AVIS^{ME})

Informační systém AVIS^{ME} je vyvíjen na základě potřeby MF, GFŘ, Generálního ředitelství cel a Kanceláře finančního arbitra. Skládá se z modulů, které lze rozdělit do pěti oblastí:

- Obslužné moduly – Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line;
- Účetní moduly – Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky, Styk s bankou;
- Rozpočtové moduly – Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN;
- Majetkové moduly – Evidence majetku, Účetní sklady;
- Nadstavbové moduly – Servis, Spisová služba, Datové schránky.

Kromě úprav vynucených změnou legislativy a uživatelských úprav pro zvýšení efektivity práce se systémem došlo k:

- přepracování číselníků partnerů a jejich poboček, vznikl tak nový modul;
- rozdělení databáze na aktuální, ve které se ukládají často potřebná data (např. data aktuálního účetního roku), a historickou, ve které se ukládají méně často potřebná data;
- přípravě na plně elektronický oběh dokladů, systém zpracovává faktury ve formátu ISDOC.

8.3 Systém VEMA

Informační systém Vema je pro FS komplexním systémem pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů FS.

Během roku 2013 byl zakoupen modul pro komunikaci se zdravotními pojišťovnami (KZP). Datový sklad (HRF) byl přepracován, aby lépe odpovídal potřebám top managementu po změně organizační struktury.

8.4 Ostatní informační systémy

V roce 2013 byly spuštěny nové internetové stránky FS. Součástí těchto stránek je Redakční systému na platformě OpenText spolu s celou řadou webových aplikací FS. V souvislosti s legislativními změnami a s uživatelskými požadavky byly dále vyvíjeny následující informační systémy:

- výukový systém TaxTest;
- fulltext-hypertextovou knihovnu Konzultant;
- SW IDEA pro kontrolu účetnictví daňových poplatníků;
- NEMExpress pro kontrolu oceňování nemovitostí;
- CEDR pro evidenci dotací,
- SMS komunikaci s daňovými poplatníky z prostředí IS ADIS;
- analyticko-monitorovací systémy;
- přístup do evropských databází AMADEUS.

9. Personalistika a vzdělávání

Základním právním předpisem, který upravoval v roce 2013 organizaci, postavení, věcnou a územní působnost orgánů finanční správy byl zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

V souvislosti s nabytím účinnosti zákona o finanční správě k 1. lednu 2013 byla soustava územních finančních orgánů, kterou do té doby tvořilo GFŘ, osm finančních ředitelství a 199 finančních úřadů, nahrazena orgány finanční správy, které tvoří GFŘ, OFŘ, 14 FÚ v sídlech krajů a SFÚ s celostátní působností pro výkon správy daní u velkých, resp. specifických daňových subjektů. Tato institucionální reforma byla největší organizační a kompetenční změnou daňové (finanční) správy v historii České republiky.

Propracovaným a uceleným systémem vzdělávání včetně nezbytné vazby na evropské standardy dochází k prohlubování odborných znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců. Pro dosažení potřebné úrovně a výkonnosti FS, se uplatňuje zásada, že každý orgán finanční správy v rámci zkvalitňování profesionální úrovně svých zaměstnanců zajišťuje prakticky nepřetržitý vzdělávací proces. Vzdělávací systém je zaměstnancům k dispozici na intranetovém portálu FS.

9.1 Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1. 2013 byl ve výši 15 245 (v roce 2012 15 248). Zapůjčení 20 systemizovaných míst MF na výkon agendy státního dozoru na období 1. 2. 2012 – 31. 12. 2012 bylo prodlouženo do 31. 12. 2013. Zároveň došlo k delimitaci tří systemizovaných míst na MF. Tímto opatřením došlo k trvalému snížení celkového počtu systemizovaných míst orgánů finanční správy od 1. 1. 2013 na počet 15 245.

Tabulka č. 49: Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách k 31. 12. 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Schválený počet zaměstnanců k 1. 1.	15 598	15 598	15 268	15 248	15 245
Schválený počet zaměstnanců k 31. 12.	-	15 117	15 268	15 248	15 245
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	15 391	14 744	14 662	14 762	15 031
Podíl plnění (%)	98,7	97,5	96,0	96,8	98,6

V rámci rozepsaného počtu systemizovaných míst k 1. 1. 2013 došlo k jejich přerozdělení mezi jednotlivými orgány finanční správy. Schválený počet systemizovaných míst stanovený k 31. 12. 2013 na 15 245 zaměstnanců byl ke stejnému datu plněn na 98,6 %. Meziročně tedy došlo ke zvýšení plnění limitu počtu zaměstnanců o 1,8 %. Nenaplnění tohoto ukazatele na 100 % souvisí s přirozenou obměnou zaměstnanců a s organizačními změnami v souvislosti s přechodem na novou organizační strukturu. Struktura zaměstnanců v roce 2013 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 50 až 52**.

Tabulka č. 50: Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2013

	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců	15 031	100,0
a) z hlediska organizačních složek:	-	-
zaměstnanci řídicí složky GFŘ	899	6,0
zaměstnanci OFŘ	209	1,4
zaměstnanci řídicí složky FÚ	1 809	12,0
zaměstnanci ÚP FÚ	12 114	80,6
b) podíl odborných zaměstnanců	14 909	99,2
c) podíl žen	11 948	79,5
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	6 076	40,4

Zaměstnanci ÚP FÚ zajišťující komplexní výkon činností v rámci působnosti jednotlivých FÚ po celé České republice tvoří nejvyšší podíl z celkového počtu zaměstnanců (tj. 80,6 %). Jen nepatrnou část všech zaměstnanců tvoří zaměstnanci na neodborných pozicích (0,8 %). Stejně, jako tomu bylo v předcházejících letech, měly značnou převahu ženy (tj. 79,5 %).

Z dlouhodobého pohledu je příznivým trendem nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců, za rok 2013 došlo k navýšení o 1,2 % oproti roku 2012.

Tabulka č. 51: Rozdělení zaměstnanců podle věku k 31. 12. 2013

	Počet	Podíl (%)	
Evidenční počet zaměstnanců	15 031	100,0	
z toho	do 30 let	1 163	7,7
	od 31 do 40 let	3 131	20,8
	od 41 do 50 let	5 050	33,6
	nad 50 let	5 687	37,9

Věková struktura zaměstnanců se v roce 2013 stejně jako v předchozích letech příliš neměnila. Průměrný věk zaměstnanců dosáhl v roce 2013 výše 46,4 roků. Nadále je nejsilnější věkovou skupinou kategorie nad 50 let (37,9 %) i přesto, že se její podíl oproti předcházejícím letům nepatrně snížil. Věková struktura zaměstnanců se odráží také v délce trvání pracovního poměru, kdy nejvyšší podíl zastoupení měly v roce 2013 pracovní poměry trvající déle než 5 let (78,4 %).

Tabulka č. 52: Přehled délky trvání pracovního poměru odborných zaměstnanců k 31. 12. 2013

	Počet	Podíl (%)	
Odborní zaměstnanci v pracovním poměru	14 909	100,0	
z toho v pracovním poměru	více než 5 let	11 687	78,4
	od 1 roku do 5 let	2 431	16,3
	do 1 roku	791	5,3

9.2 Obměna zaměstnanců

Stabilitu a otevřenost instituce vyjadřuje sledované procento fluktuace zaměstnanců, počet nástupů a výstupů a poměr mezi nimi, ale i četnost jednotlivých způsobů ukončování

pracovního poměru.

Tabulka č. 53: Počet nových a ukončených pracovních poměrů k 31. 12. 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců	15 391	14 744	14 662	14 762	15 031
Nově uzavřené pracovní poměry	1 237	627	998	864	1 184
Ukončené pracovní poměry	1 245	1 278	1 285	823	957
z toho					
Neplánované odchody	425	543	669	413	502
Ostatní odchody	820	735	616	410	455
Míra fluktuace (%)	2,8	3,7	4,6	2,8	3,3

Fluktuace v celé FS dosáhla k 31. 12. 2013 celkem 3,3 %, tzn. zvýšení oproti roku 2012 o 0,5 % (viz **Tabulka č. 53**). Nárůst fluktuace byl způsoben zejména přechodem na novou organizační strukturu, kdy někteří zaměstnanci využili organizačních změn k ukončení pracovního poměru s nárokem na odstupné.

V roce 2013 bylo do pracovního poměru přijato 1 184 zaměstnanců. Pracovní poměr byl ukončen s 957 zaměstnanci (6,4 % z celkového počtu zaměstnanců), tj. o 134 více než v roce 2012 (5,6 %). Nejčastějším způsobem, jakým byl ukončen pracovní poměr zaměstnanců, byl v roce 2013 odchod do starobního důchodu (282 zaměstnanců).

9.3 Odměňování zaměstnanců

Platy jsou zaměstnancům určeny v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů s využitím § 6 tohoto nařízení a s nařízením vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů. Vývoj platů od roku 2009 uvádí následující **Tabulka č. 54**.

Tabulka č. 54: Vývoj platů k 31. 12. 2013

Plán, skutečnost a struktura platu	2009	2010	2011	2012	2013
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	25 159	24 805	23 648	23 250*	24 206
Průměrný měsíční plat (Kč)	25 599	25 794	24 601	25 404	25 830
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	20 553	20 723	19 259	20 443	20 579
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	80,3	80,3	78,4	80,5	79,7
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ**	27 045	26 958	26 349	26 124	26 211***

* Údaj u roku 2012 byl upraven, a to z důvodu použití jiné metodiky.

** Údaje od roku 2009 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

*** Rok 2013- dle výsledků za 1. - 3. čtvrtletí 2013.

Podíl priznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu zaměstnanců OFS v roce 2013 byl ovlivněn přetrvávajícím pozastavením postupů platových stupňů, ke kterému došlo v souvislosti s úspornými opatřeními vlády v roce 2011. Průměrný tarifní plat byl v roce 2013 ve výši 20 579 Kč a průměrný měsíční plat ve výši 25 830 Kč, který byl o 381 Kč nižší než průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ.

9.4 Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců dochází jak při výkonu pracovní činnosti, tak v souvislosti s ní, k případům verbálního i fyzického napadení. **Tabulka č. 55** uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení pracovníků orgánů finanční správy v letech 2009 – 2013.

Tabulka č. 55: Napadení zaměstnanců k 31. 12. 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Napadení při výkonu zaměstnání	38	44	45	10	15
fyzické napadení	6	2	4	3	2
verbální napadení	32	42	41	7	13
Napadení pro výkon zaměstnání	12	7	11	6	3
fyzické napadení	1	0	1	1	0
verbální napadení	11	7	10	5	3
Ostatní případy*	7	4	5	2	2
fyzické napadení	1	0	2	0	0
verbální napadení	3	0	2	1	0
poškození majetku	3	4	1	1	2
CELKEM	57	55	61	18	20
fyzické napadení	8	2	7	4	2
verbální napadení	46	49	53	13	16
poškození majetku	3	4	1	1	2

* Ostatní případy - případy fyzického i verbálního napadení zaměstnanců, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností OFS.

9.5 Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání zaměstnanců bylo realizováno v souladu s Pravidly vzdělávání zaměstnance ve správních úřadech se schválených usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. listopadu 2005 (Pravidla) a se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších předpisů.

Každoročně se pro úspěšné nastavení vzdělávání zaměstnanců primárně vychází z analýzy jejich vzdělávacích potřeb, včetně jejich požadavků a názoru na uvedenou

problematiku. Nepřetržitý vzdělávací proces je realizován v několika na sebe navazujících blocích. Interní systém vzdělávání je členěn na následující oblasti/bloky:

- **Vstupní vzdělávání**, které zahrnuje vstupní vzdělávání úvodní a vstupní vzdělávání následné;
- **Prohlubující vzdělávání**, které zahrnuje: odborné vzdělávání, manažerské vzdělávání, jazykové vzdělávání, nadstavbové vzdělávání v dalších oblastech (např. vzdělávání lektorů, vzdělávání v oblasti nedaňových agend a další) a vzdělávání v oblastech prioritně stanovených vládou nebo generálním ředitelem.

Ve FS je dlouhodobě pro odborné (profesní) vzdělávání využíván sofistikovaný vzdělávací systém, pracovní a učební pomůcka TaxTest, jedná se o komplexní elektronické třístupňové řešení výuky, procvičování a zkoušení znalostí z oboru správy daní, přímých i nepřímých daní, účetnictví a organizačních předpisů v prostředí pracovišť OFS. Uvedený vzdělávací systém slouží ke kariernímu růstu zaměstnanců včetně jeho propojení na hodnocení zaměstnanců.

TaxTest zahrnuje následující typy kurzů:

Kurzy typu A – povinné vstupní vzdělávání;

Kurzy typu B – povinné odborné vzdělávání I. stupně;

Kurzy typu C, D, E, F, G, H, I – nepovinné výběrové tzv. „písmenkové kurzy“;

Kurzy typu OK – nepovinné odborné vzdělávání II. Stupně;

Kurzy typu OSK – nepovinné odborné specializační vzdělávání III. stupně.

Dále se zaměstnanci školí také v systémových nepovinných kurzech, které se zabývají ostatní odbornou problematikou. Vzdělávání vedoucích zaměstnanců všech stupňů řízení probíhá v rámci manažerského vzdělávání.

Od 1. 9. 2013 byl spuštěn také systém jazykového vzdělávání kde se vybraní zaměstnanci připravují na složení standardizované jazykové zkoušky.

Při odborném (profesním) rozvoji zaměstnanců se využívá různých forem výuky (prezenční, kombinovaná, distanční). Prezenční forma výuky je realizována ve třech vzdělávacích zařízeních FS, a to Vltava ve Smilovicích, Přehrada v Pozlovicích a v Telči.

Údaje o počtu proškolených zaměstnanců, viz **Tabulka č. 56 a 57**, byly čerpány z aktuálního stavu informačního systému VEMA/VZD ke dni 31. 12. 2013.

Tabulka č. 56: Přehled odborného rozvoje zaměstnanců

Druh a stupeň vzdělávání	Počet proškolených zaměstnanců
Vstupní vzdělávání úvodní	987
Vstupní vzdělávání následné (e-learningový kurz)	827
I. stupeň	3 236
II. stupeň	144
III. stupeň	6 554
Ostatní systémové vzdělávací akce	1 034
Nesystémové/externí vzdělávací akce s daňovou problematikou	301
Nesystémové/interní vzdělávací akce zajištěné externími lektory	479
Manažerské vzdělávání	304
CELKEM	13 866

Tabulka č. 57: Domácí a zahraniční studijní nabídky/vzdělávací projekty realizované v roce 2013

Pořadatel vzdělávání	Název vzdělávacího programu	Počty proškolených zaměstnanců	Finanční zabezpečení
Světová banka	Technická asistence v oblasti finančního výkaznictví, mezinárodní účetní standardy (Financial Reporting Technical Assistance Project) – třetí rok	85	grant Programu švýcarsko - české spolupráce
Ministerstvo vnitra	Základy projektového řízení - e-learningový kurz	52 *	projekt financovaný z Evropského sociálního fondu, Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost)

* Další 95 zaměstnanců je ke studiu přihlášeno.

10. Hospodaření

10.1 Příjmy

Schválený rozpočet **příjmů** na rok 2013 ve výši 497 826 tis. Kč nebyl k 31. 12. 2013 upraven. Skutečné plnění rozpočtu příjmů ve výši 505 961 tis. Kč znamená jeho plnění na 101,6 %. Na celkovém plnění příjmů se podílely:

Daňové příjmy	108 518 tis. Kč
Nedaňové příjmy	392 105 tis. Kč
Kapitálové příjmy	4 939 tis. Kč
Přijaté transfery	399 tis. Kč

Daňové příjmy (závazný ukazatel) jsou součástí rozpočtu příjmů územních finančních orgánů, resp. FS od počátku roku 2009, kdy byly převedeny z kapitoly všeobecná pokladní správa (VPS). Plnění daňových příjmů ve výši 108 518 tis. Kč k 31. 12. 2013 představuje 31,5 % jejich rozpočtu.

Plnění **nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů celkem**

(závazný ukazatel) ve výši 397 443 tis. Kč představovalo překročení upraveného rozpočtu o 243 617 tis. Kč. Po odpočtu nerozpočtovaných přijatých pojistných náhrad převedených na příjmové účty ve výši 1 054 tis. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 242 563 tis. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu **nedaňových příjmů** ve výši 392 105 tis. Kč podílely zejména **přijaté sankční platby**, tj. příjmy, které přešly do rozpočtu GFŘ z kapitoly VPS s účinností od 1. 1. 2009. Přijaté sankční platby k 31. 12. 2013 činily 344 745 tis. Kč, tj. 229,4 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 87,9 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat.

Objemově významné jsou i příjmy z pronájmu majetku, činily 30 564 tis. Kč, tj. 126 % celkového rozpočtu, především z důvodu valorizace nájemného v závislosti na míře inflace za předcházející rok. Oproti roku 2012 jsou příjmy z pronájmu majetku vyšší o 377 tis. Kč. Meziroční nárůst je způsoben pronájmem volných nebytových prostor FÚ.

Ostatní nedaňové příjmy činily 15 977 tis. Kč, tj. 273,2 % celkového rozpočtu, tyto příjmy jsou o 3 999 tis. Kč vyšší než v loňském roce, tj. o 33,4 %. Zdrojem této skupiny příjmů jsou úhrady exekučních nákladů, náhrada soudních a správních řízení. Příjmy rovněž zahrnují přijatá pojistná plnění, která činí 1 054 tis. Kč.

Nadalikvótního plnění bylo dosaženo i u příjmů z vlastní činnosti, jejich výše k 31. 12. 2013 činí 796 tis. Kč, tj. 674,6 % celkového rozpočtu. Významnou složkou těchto příjmů jsou odměny členům věřitelského výboru (zaměstnancům FÚ) zastoupených u soudu a příjmy za kopírování. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 286 tis. Kč vyšší, než za loňský rok, tj. o 156,1 %.

Celkový rozpočet příjmů z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku byl v roce 2013 splněn jen na 3,4 %, když plnění dosáhlo částky 2 tis. Kč. Nízké plnění tohoto druhu příjmu souvisí s realizací úsporných opatření na straně výdajů, v jejímž důsledku nedochází k prodeji krátkodobého a dlouhodobého majetku.

Ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let od jiných veřejných rozpočtů, které nejsou rozpočtovány, činily 21 tis. Kč.

Kapitálové příjmy představovaly částku 4 939 tis. Kč a jejich plnění činilo 139,5 % celkového rozpočtu. K 31. 12. 2013 byly proti roku 2012 vykázány kapitálové příjmy vyšší o 4 242 tis. Kč, tj. o 608,6 %. Nejvýznamnější položkou je příjem za prodej budovy č. p. 191 č. p. 206 včetně příslušných pozemků v obci Horka-Domky u Třebíče za 3 001 tis. Kč a prodej budovy bývalého Finančního úřadu v Němčicích nad Hanou (1 400 tis. Kč), následuje doplatek rozdílu ceny při směně bytové jednotky v Praze (220 tis. Kč).

Ve schváleném rozpočtu GFŘ na rok 2013 nebyla alokována žádná částka na **příjmy z rozpočtu EU**.

Vykázaný objem nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů ovlivnily nerozpočtované příjmy v seskupení položek převody z vlastních fondů ve výši 399 tis. Kč. Tyto příjmy tvořily prostředky převedené na příjmový účet z depozitního účtu, jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje, o které bylo v závěru roku 2012

deponováno více, než bylo v lednu 2013 skutečně vyplaceno. Jsou o 319 tis. Kč vyšší než v roce 2012.

10.2 Výdaje

Schválený rozpočet **výdajů** GFŘ (závazný ukazatel) ve výši 7 367 985 tis. Kč byl k 31. 12. 2013 rozpočtovými opatřeními v souhrnu zvýšen o 1 924 495 tis. Kč na 9 292 480 tis. Kč. Skutečné **celkové výdaje** rozpočtu v roce 2013 činily 8 490 509 tis. Kč (88,5 % celkového rozpočtu). Proti roku 2012 byly výdaje v roce 2013 o 155 176 tis. Kč vyšší (tj. o 1,9 %), běžné výdaje byly vyšší o 264 299 tis. Kč (tj. o 3,6 %), kapitálové výdaje byly ve srovnání s rokem 2012 nižší o 109 123 tis. Kč (tj. o 10,1 %).

Běžné výdaje

Schválený rozpočet celkových **běžných výdajů** výši 7 327 756 tis. Kč byl v průběhu roku zvýšen o 466 529 tis. Kč. Celkový rozpočet ve výši 7 794 285 tis. Kč byl k 31. 12. 2013 čerpán na 96,5 % (v roce 2012 byl upravený rozpočet běžných výdajů čerpán na 95,3 %). Čerpání běžných výdajů ve čtvrtém čtvrtletí roku 2013 činilo 35 % celoročního čerpání běžných výdajů.

Meziroční srovnání čerpání rozpočtu výdajů je částečně ovlivněno tím, že v polovině roku 2013 bylo bezúplatně převedeno od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy do majetku GFŘ vzdělávací zařízení Telč. Čerpání provozních výdajů se v plné míře promítne do čerpání rozpočtu roku 2014, kdy bude vzdělávací zařízení plně využíváno.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 83,2 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 61,7 % běžných (neinvestičních) výdajů. Celkový rozpočet prostředků na platy zaměstnanců v pracovním poměru a ostatní platby za provedenou práci ve výši 4 648 705 tis. Kč byl v roce 2013 čerpán v částce 4 640 816 tis. Kč, tj. na 99,8 %.

Čerpání prostředků na **ostatní platby za provedenou práci** představovalo 16 530 tis. Kč, tj. 68 % celkového rozpočtu. Největší podíl na čerpání ostatních plateb za provedenou práci je čerpání odstupného ve výši 10 249 tis. Kč. Za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky) bylo vyplaceno 6 281 tis. Kč.

Ukazatel regulace zaměstnanosti – **počet zaměstnanců** (v průměrném přepočteném počtu) k 31. 12. 2013 činil 14 991 zaměstnanců. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 326 pracovních míst. K nárůstu počtu zaměstnanců oproti roku 2012 došlo z důvodu vzniku OFŘ v souladu se zákonem o finanční správě a postupného obsazování nenaplněných systemizovaných míst. K nenaplnění plánovaného počtu zaměstnanců došlo zejména z následujících důvodů:

- vytváření rezervy pro organizačně legislativní opatření (99 míst),
- v důsledku přirozené obměny zaměstnanců dochází k dočasnému uvolnění části systemizovaných míst, a to až do doby, než jsou vybráni noví zaměstnanci (výběrová řízení atd.).

Čerpání zákonného pojistné a přidělu do FKSP odpovídají vývoji mzdových prostředků.

Ostatní běžné výdaje včetně výdajů na informační technologie (IT) činily celkem 1 260 120 tis. Kč tj 82,8 % celkového rozpočtu a 105,5 % skutečných výdajů roku 2012, tj. o 65 675 tis. Kč více. I přes úsporná opatření zavedená již v roce 2009, která jsou stále zintenzivňována, a i realizaci centrálních nákupů na základě nově uzavřených smluv po vzniku GFŘ je zvýšení výdajů dáno především promítnutím zvýšení sazby DPH a inflací. V roce 2013 se do čerpání výdajů promítlo zahájení poskytování příspěvku na stravování zaměstnanců ze státního rozpočtu od měsíce dubna 2013.

Ostatní běžné výdaje jsou čerpány v rámci programů reprodukce majetku i mimo ně.

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za **nákupy služeb** (seskupení 516), které k 31. 12. 2013 činily 693 044 tis. Kč, tj. 55 % ostatních běžných výdajů. Proti loňskému roku byly tyto výdaje vyšší o 33 514 tis. Kč, tj. o 5 %.

Objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za **spotřebu vody, paliv a energie** ve výši 216 794 tis. Kč, tj. 17,2 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2012 se výdaje zvýšily na tomto podseskupení položek celkem o 10 757 tis. Kč. Ke zvýšení na této položce došlo i přes zavedení úsporných opatření (nastavení optimálních teplot v místnostech, tlumení vytápění mimo pracovní dobu apod.) i změny poskytovatele dodávek plynu.

V rámci **ostatních nákupů** (198 163 tis. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za **opravy a udržování** hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky a opravy budov realizované v rámci investičních akcí, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2012 byly výdaje vyšší o 49 064 tis. Kč. I přes nárůst meziročního čerpání byly opravy a údržba budov FÚ a jejich ÚP výrazně omezeny v důsledku nedostatku finančních prostředků, což se však může negativně projevit v dalším období.

Materiálové výdaje (seskupení 513) ve výši 107 486 tis. Kč představovaly 8,5 % celkových ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání s rokem 2012 byly materiálové výdaje v roce 2013 o 40 217 tis. Kč nižší.

Mimorozpočtové zdroje

V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány přijaté pojistné náhrady (1 018 tis. Kč) a nároky z nespotřebovaných výdajů (14 274 tis. Kč z toho 996 tis. Kč účelově určených a 13 278 tis. Kč v rámci neprofilujících výdajů).

Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů na Informační a komunikační technologie (ICT).

Čerpání kapitálových výdajů

Vývoj kapitálových výdajů v rozpočtu Finanční správy

Veškeré **kapitálové výdaje a výdaje určené na financování IT** (kapitálové i běžné výdaje) jsou čerpány výhradně v rámci programů reprodukce majetku.

Tabulka č. 58: Srovnání rozpočtů na roky 2012 a 2013

v tis. Kč

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2012	158 013
Schválený rozpočet na r. 2013	40 229
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-117 784
Skutečnost r. 2012	1 078 486
Skutečnost r. 2013	969 363
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	-109 123

Výdaje na tituly reprodukce majetku

Kapitálové a běžné prostředky jsou určeny na programy:

112V12 Rozvoj a obnova MTZ * územních finančních orgánů **

112V13 Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů **

* Materiálně technické zabezpečení.

** Název program, který započal pře účinností zákona o finanční správě.

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2013 bylo na všechny **programy reprodukce majetku** určeno celkem 467 843 tis. Kč, z toho 40 229 tis. Kč kapitálových výdajů. Závazné ukazatele výdajů na financování programů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2013 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v programu 112V13 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních běžných výdajů ve výši 1 321 819 tis. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 427 614 tis. Kč).

Upravený rozpočet programového financování je proti schválenému rozpočtu o 1 613 906 tis. Kč vyšší, z toho kapitálové výdaje se zvýšily o 1 535 557 tis. Kč a běžné výdaje o 78 349 tis. Kč.

Na financování programů reprodukce majetku byly použity nároky z nespotřebovaných výdajů, a to v následujícím členění: v programu 112V12 byla zapojena částka 152 054 tis. Kč v členění 119 319 tis. Kč pro kapitálové výdaje a 32 735 tis. Kč pro použití v běžných výdajích a v programu 112V13 bylo zapojeno celkem 130 641 tis. Kč v členění 101 213 tis. Kč pro kapitálové výdaje a 29 428 tis. Kč pro použití v běžných výdajích.

V programu 112V12 probíhala postupná realizace 36 registrovaných akcí, z toho 15 akcí bylo dokončeno a 21 objemově náročných akcí má víceletou realizaci a jejich dokončení se předpokládá v letech 2014 a 2015.

Během sledovaného období roku 2013 bylo stavebně ukončeno 15 akcí vedených v informačním systému programového financování - Správa majetku ve vlastnictví státu (SMVS):

- ÚP v Rokycanech (dříve: FÚ v Rokycanech) – rekonstrukce plynové kotelny,
- Vzdělávací zařízení Přehrada Pozlovice – celková rekonstrukce vzduchotechniky,
- ÚP v Kroměříži (dříve: FÚ v Kroměříži) – rekonstrukce budovy č. p. 535,
- FÚ v Karlových Varech (dříve: FÚ v Karlových Varech) – stavební úpravy budovy č. p. 297,
- FÚ pro hlavní město Prahu (dříve: Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu) – rekonstrukce podlahového vytápění Štěpánská,

- ÚP Ostrava III (dříve: FÚ Ostrava III) – přípojka elektřiny a vody,
- ÚP ve Šternberku (dříve: FÚ ve Šternberku) – rekonstrukce plynové kotelny,
- FÚ pro Středočeský kraj (dříve: Finanční ředitelství v Praze) – vybudování podatelny,
- ÚP v Blansku – rekonstrukce plynové kotelny,
- ÚP v Karlových Varech – rekonstrukce výměňkové předávací stanice,
- ÚP v Mladé Boleslavi – rekonstrukce plynové kotelny,
- ÚP v Semilech – rekonstrukce plynové kotelny,
- ÚP v Tišnově – rekonstrukce plynové kotelny,
- FÚ pro Jihočeský kraj (dříve: FÚ v Českých Budějovicích) – odkup transformátoru,
- ÚP v Sokolově – zateplení stropu.

Tabulka č. 59: Přehled o hospodaření FS s prostředky na ICT v r. 2013 (titul 112V13) v tis. Kč

Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2013			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3
Běžné	427 614	488 958	518 386	344 414	11 007	355 421	68,6
Kapitálové	35 229	1 217 491	1 318 704	821 709	88 299	910 008	69,0
CELKEM	462 843	1 706 449	1 837 090	1 166 123	99 306	1 265 429	68,9

Výdaje FS na ICT (viz Tabulka č. 59)

Významný podíl na celkovém rozpočtu programově financovaných výdajů mají **výdaje na výpočetní a komunikační techniku (ICT)**.

Rozpočet kapitálových výdajů (v tis. Kč) byl použit na:

servery a jejich příslušenství	363 304
vybavení serveroven	651
datové a současně telefonní a silové sítě (výdaje za komunikace)	3 449
pobočkové ústředny (PbÚ) a jejich příslušenství	12 836
PC a jejich příslušenství	0
systémy Elektronický zabezpečovací systém (EVS) a Elektrická požární signalizace (EPS)	4 537
CELKEM	384 777
programové vybavení (SW)	525 231
kapitálové výdaje - CELKEM	910 008

Rozpočet běžných výdajů v tis. Kč byl čerpán takto (dle informačních systémů):

ADIS	142 687
AVIS	23 289
VEMA	22 693
TAXTEST	14 157
Ostatní	117 876
IS CELKEM	320 702
+ komunikace	34 719
CELKEM ICT 112V130	355 421

Tabulka č. 60: Přehled příjmů a výdajů k 31. 12. daného roku

v tis. Kč

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2009	1 956 276	7 983 688	250 757	7 732 931	521
2010	1 855 498	7 424 143	200 359	7 223 784	503
2011	1 517 961	7 972 021	786 792	7 185 229	543
2012	1 437 312	8 335 333	1 078 486	7 256 847	566
2013	505 961	8 490 509	969 363	7 521 146	569

10.3 Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti a efektivity veřejné služby jsou ovlivněny mnoha vnějšími faktory. Vývoj efektivity a nákladovosti FS ukazují **Tabulky č. 61 až 63**.

V **Tabulce č. 63** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti daňové správy, resp. FS, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu, resp. FS jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vracení DPH a vracení daně spotřební).

Tabulka č. 61: Základní ukazatele efektivity a nákladovosti FS

v tis. Kč

	2009	2010	2011	2012	2013
Daňové příjmy celkem	522 237 038	547 975 947	560 922 994	584 681 157	610 258 245
V tom:					
kap. 398 - VPS	520 933 983	546 662 171	559 711 996	583 574 041	610 149 727
kap. 312 - MF	1 303 055	1 313 776	1 210 998	1 107 116	108 518
Nedaňové příjmy kap. 312 - MF	653 221	541 722	306 963	330 196	397 443
PŘÍJMY CELKEM	522 890 259	548 517 669	561 229 957	585 011 353	610 655 688
VÝDAJE CELKEM	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333	8 490 509
z toho: běžné výdaje	7 732 931	7 223 784	7 185 229	7 256 847	7 521 146
VÝDAJE (bez tvorby RF *)	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333	8 490 509
z toho: běžné výdaje	7 732 931	7 223 784	7 185 229	7 256 847	7 521 146
POČET zaměstnanců	15 330	14 768	14 677	14 710	14 919

* Rezervní fond.

Tabulka č. 62: Efektivnost a nákladovost

v Kč

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2009	2010	2011	2012	2013
1 Kč výdajů	65,49	73,88	70,40	70,18	71,92
1 zaměstnanec	34 108 954	37 142 312	38 238 738	39 769 637	40 931 4095
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2009	2010	2011	2012	2013
100 Kč příjmů	1,53	1,35	1,42	1,42	1,39
1 zaměstnanec	520 789	502 718	543 164	566 644	569 107
Běžné výdaje na	2009	2010	2011	2012	2013
1 zaměstnanec	504 431	489 151	489 557	493 327	504 132

Tabulka č. 63: Upravené ukazatele o nákladovosti srovnatelné s jinými zeměmi v tis. Kč

Základní ukazatele					
	2009	2010	2011	2012	2013
PŘÍJMY CELKEM	522 890 259	548 517 669	561 229 957	585 011 353	610 655 688
nadměrné odpočty DPH	216 776 596	230 864 533	257 249 910	266 359 178	263 426 231
vratky daně spotřební	2 386	620	105	531	2 789
UPRAVENÉ PŘÍJMY	739 669 241	779 382 822	818 479 972	851 371 062	874 084 708
VÝDAJE	7 983 688	7 424 143	7 972 021	8 335 333	8 490 509
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2009	2010	2011	2012	2013
upravených příjmů	1,08	0,95	0,97	0,98	0,97

Pozn.: Případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

* Rezervní fond.

11. Interní audit a kontrolní činnost

11.1 Interní audit

Činnost interního auditu byla v roce 2013 v orgánech finanční správy zajišťována Samostatným oddělením interního auditu. V průběhu roku 2013 bylo vykonáno šest řádných plánovaných auditů, které vycházely ze schváleného Střednědobého plánu interního auditu. Vzhledem k probíhajícím organizačním změnám daňové správy byly audity prováděny především jako audity systémů. Byly zaměřeny na přezkoumávání a vyhodnocování vnitřního kontrolního systému v oblasti vzdělávání zaměstnanců FS, procesu zadávání veřejných zakázek, vedení účetnictví, hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti využití rozpočtových prostředků, řídicí kontroly ve správě daní a vnitřních předpisů. Výsledky zjištění včetně doporučení byly předány příslušným vedoucím zaměstnancům k přijetí opatření. Konzultační činnost byla prováděna zejména v oblastech vnitřního kontrolního systému a nových vnitřních předpisů GFŘ.

11.2 Vnější kontrolní činnost

Vnější kontrolní činnost ve FS vykonávají orgány veřejné správy ČR a další instituce, které mají oprávnění kontrolní činnost ve FS provádět. V roce 2013 bylo zahájeno **sedm vnějších kontrol** (6 kontrol bylo ukončeno, 1 kontrolní akce dosud probíhá).

Nejvyšší kontrolní úřad (NKÚ) zahájil v roce 2013 dvě kontroly. Kontrola „Daňové nedoplatky spravované finančnímu úřadu“ byla prováděna v měsících leden až září 2013 a kontrolovanými osobami bylo GFR, 5 FÚ a 12 ÚP. Kontrolováno bylo období od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2012, v případě věcných souvislostí i období předcházející nebo navazující. Cílem kontroly bylo provést rozbor daňových nedoplatků, včetně příčin jejich vzniku, prověřit postup při vymáhání a odpisu daňových nedoplatků a systém jejich evidence a zhodnotit dopady legislativní úpravy v této oblasti. Na základě této kontroly byla přijata dvě opatření. Druhá kontrolní akce „Příjmy státního rozpočtu související s provozováním loterií a jiných podobných her“ nebyla dosud uzavřena.

Veřejným ochráncem práv byla šetřena podání proti postupu orgánů finanční správy a nedostatky zjištěny nebyly. Kontrola provedená Hasičským záchranným sborem a Tematická kontrola svazového inspektora BOZP byla bez závad.

11.3 Vnitřní kontrolní činnost

Vnitřní kontroly

Vnitřní kontroly jsou prováděny Samostatným oddělením vnitřní kontroly a útvary vykonávajícími vnitřní kontrolu v jednotlivých orgánech finanční správy v rámci místní příslušnosti, a to zaměstnanci zařazenými mimo kontrolovaný orgán nebo útvar, čímž je zajištěna objektivita kontrolní činnosti. V roce 2013 bylo provedeno celkem **294 vnitřních kontrol**. Jejich účelem a cílem bylo objektivně zjistit a vyhodnotit, zda kontrolovaná osoba postupuje při zajišťování úkolů a cílů FS v souladu s obecně závaznými právními předpisy, vnitřními normami či jinak specifikovanými požadavky. Byly vykonávány kontroly na základě plánu kontrol i kontroly operativní.

Vnitřní kontroly byly zejména zaměřeny na dodržování zásad, principů a postupů při zadávání veřejných zakázek, na dodržování zásady účelnosti, hospodárnosti a efektivity u smluvních vztahů na poskytování externích právních a poradenských služeb, na prověřování možných korupčních jednání zaměstnanců a na dodržování omezení podnikání a jiné výdělečné činnosti, na prověřování podnětů poukazujících na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, na prověřování dostupnosti služeb a informací pro veřejnost, na prověření postupů při správě daní, na prověření oprávněnosti přístupových práv do elektronických informačních systémů, na oblast požární ochrany a bezpečnosti práce apod.

Při vnitřních kontrolách nebyly zjištěny takové nedostatky, které by zásadním způsobem ovlivnily činnost FS. K nedostatkům, které byly při vykonaných kontrolách zjištěny, bylo přijato 126 opatření. Nejčastěji se jednalo o zajištění důsledného a pravidelného provádění kontrol vedoucími zaměstnanci při řízení a důsledného dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních norem.

Dohlídková činnost

Dohlídková činnost je vykonávána nadřízeným orgánem finanční správy, resp. jejím odborným útvarem, u podřízeného orgánu finanční správy za účelem zjišťování skutečného stavu v jednotlivých odborných činnostech FS, jeho porovnání se stavem žádoucím a působení na odstraňování zjištěných nedostatků.

V roce 2013 bylo provedeno celkem **93 dohlídek**, které byly zaměřeny zejména na práci s daňovými nedoplatky, na úkony ve vymáhací činnosti, na kontrolu v oblasti informačních systémů, zejména na používání čipových karet, přidělování přístupových práv a jejich evidenci, na prověření činností v personální oblasti (správnost vedení evidence docházky, kontrola přiřazených činností jednotlivým zaměstnancům, kontrola BOZP apod.).

Dohlídková činnost, která se mj. soustředila také na metodickou a konzultační činnost v období probíhající reorganizace FS, přispěla k nastavení a sjednocení postupů a procesů při výkonu některých činností OFS a k jejich ustálení při vedení jednotlivých agend.

V rámci provedených dohlídek nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky, které by měly negativní dopad na činnost FS. Ke zjištěným nedostatkům byla přijata nápravná opatření či došlo k nápravě případných pochybení ihned po zjištění při dohlídce.

Inspekční činnost

Inspekční šetření jsou zaměřená na prošetření a dokumentaci protiprávního jednání zaměstnanců, zejména na střet zájmů, dodržování omezení podnikání a jiné výdělečné činnosti ve smyslu obecně závazných právních předpisů a vnitřních norem a možné korupční jednání zaměstnanců.

V roce 2013 bylo provedeno **17 inspekčních šetření**, z nichž ve 14 případech byl prošetřován střet zájmů a možné korupční jednání a ve třech případech bylo prošetřeno dodržování omezení podnikání a jiné výdělečné činnosti zaměstnanců. V rámci inspekční činnosti bylo přijato 26 opatření. V jednom případě došlo k ukončení pracovního poměru ve zkušební lhůtě a v jednom případě bylo podáno oznámení o podezření ze spáchání trestného činu.

Stížnosti vyřizované dle § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

V roce 2013 bylo vyřízeno celkem **13 stížností** (viz **Tabulka č. 64**). Počet stížností byl v roce 2012 a 2013 shodný, avšak v porovnání s rokem 2012 došlo v roce 2013 k poklesu počtu stížností proti nevhodnému chování úředních osob a k nárůstu stížností směřujících na postup orgánů finanční správy. V roce 2013 v porovnání s rokem 2012 také došlo k poklesu počtu stížností důvodných (z 15,2 % na 7,7 %) a částečně důvodných (z 23 % na 7,7 %).

Tabulka č. 64: Stížnosti vyřizované podle § 175 správního řádu k 31. 12. 2013

Věcné zaměření stížností	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	1	0	0	1
Postup OFS	12	1	1	10
CELKEM	13	1	1	11

Podání vyřizována dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

Orgány finanční správy v průběhu roku 2013 vyřizovaly stížnosti podle § 261 daňového řádu proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správce daně a podněty dle § 38 daňového řádu, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů (ochrana před nečinností) viz následující **Tabulka č. 65**.

Tabulka č. 65: Podání vyřizovaná podle daňového řádu k 31. 12. 2013

Věcné zaměření podání dle DŘ	Počet	Z toho důvodných a částečně důvodných		Počet přijatých opatření
		Počet	%	
§ 38 Ochrana před nečinností	425	25	5,9	25
§ 261 Stížnost	999	142	14,3	114
CELKEM	1 424	167	-	139

Podněty nebo oznámení, ostatní podání

V roce 2013 bylo OFS zaevidováno celkem **62 podnětů** nebo **oznámení** a **ostatních podání**. Oproti roku 2012 došlo k jejich nárůstu o 20 %. Anonymních bylo 42 podnětů nebo oznámení a ostatních podání tj. 67 %. Z celkového počtu 62 vyřízených podání bylo 42 podání shledáno nedůvodnými (tj. 67 %), 13 částečně důvodnými (21 %) a 7 podání bylo shledáno důvodnými (tj. 12 %). V přijatých podnětech nebo oznámeních a ostatních podáních bylo nejvíce poukazováno na střet zájmů a možné korupční jednání zaměstnanců (22,6 %) a na nevhodné chování nebo jednání úředních osob (21 %). **Tabulka č. 66** uvádí souhrnnou informaci za rok 2013.

Tabulka č. 66: Přehled podnětů nebo oznámení a ostatních podání k 31. 12. 2013

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	VYŘÍZENO			
	GFŘ	FÚ, OFŘ	CELKEM (%)	
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení	0	0	13	21
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	3	10		
Střet zájmů a možné korupční jednání				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení	1	0	14	22,6
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	12	1		
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení	0	0	3	4,8
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	1	2		
Možné porušení mlčenlivosti	1	3	4	6,4
Postup OFS	5	1	6	9,6
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovněprávní vztahy	5	2	7	11,3
Dostupnost služeb a informací pro veřejnost	3	4	7	11,3
Nekalé podnikání, ostatní	5	3	8	13
CELKEM	36	26	62	100

Petice

Orgány finanční správy byla v roce 2013 přijata a vyřízena **jedna petice**.

Výsledky kontrolní činnosti jednoznačně ukázaly, že kontrolní činnost je nezastupitelnou součástí celého systému řízení, přispívá k odhalení nedostatků, napomáhá k identifikaci rizik a jejich analýzou přispívá ke správnému nasměrování kontrolní činnosti tak, aby nedocházelo k nevhodnému, neúčelnému a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků.

12. Vztahy s veřejností a svobodný přístup k informacím

12.1 Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

Cílem FS bylo i v roce 2013 poskytnout široké daňové veřejnosti plný informační servis, a to prostřednictvím komunikace s médii, informačních dopisů, ale zejména prostřednictvím informací uveřejněných na internetových stránkách (<http://www.financnisprava.cz/>).

Klíčovým úkolem roku 2013 bylo vytvořit nové internetové stránky FS. Hlavním důvodem inovace byla transformace na FS. Nový a moderní vzhled získaly internetové stránky na začátku srpna 2013. Stránky mají jednodušší strukturu a jsou tak pro všechny uživatele dostupným, přehledným a graficky zajímavým zdrojem důležitých informací. Dalším prvkem internetových stránek FS je využití sociálních médií Youtube, Facebook a Twitter, kde byla rovněž použita nová grafika. Na sociálních sítích mohou uživatelé sledovat mimo jiné nejnovější zprávy, audio či video příspěvky, které v rámci sociálních médií FS publikuje.

Dalším novinkou usnadňující orientaci na internetových stránkách je postavička finančního informátora s názvem FINFO. FINFO zastává roli průvodce, rádce a pomocníka při pohybu na internetových stránkách FS.

Obrázek č. 1: FINFO

FINFO fotogalerie - <http://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/pro-media/fotogalerie/finfo-galerie-4209>

GFŘ písemně zodpovědělo celkem **3 102** položených **odborných dotazů**. Za zmínku rovněž stojí **ePodpora**, technická podpora aplikací FS a informační pramen pro poplatníky, jehož prostřednictvím finanční správa zodpovídá dotazy veřejnosti, týkající se Daňového portálu. V roce 2013 bylo tímto způsobem zodpovězeno **5 928 dotazů**, což je nejvíce za posledních pět let.

Dotazy v průběhu roku 2013 kladli i zástupci médií, kterým bylo poskytnuto celkem 254 písemných odpovědí. Neméně důležitou skupinou byli studenti vysokých škol, kteří údaje poskytnuté FS využili ve svých diplomových či bakalářských pracích. Studentům vysokých škol bylo v roce 2013 zodpovězeno několik desítek dotazů.

Ocenění právnických osob

V roce 2013 uspořádalo MF slavnostní zveřejnění těch daňových subjektů – právnických osob, které se nejvýznamnější měrou podílely na naplňování veřejných rozpočtů v oblasti daně z příjmů právnických osob v průběhu roku 2012. Akce se již tradičně konala v reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera dne 16. května 2013. Symbolické ocenění a poděkování za příkladné plnění daňových povinností v roce 2012 převzali zástupci dvaceti právnických osob z rukou ministra financí Miroslava Kalouska a generálního ředitele GFŘ Jana Knížka.

12.2 Svobodný přístup k informacím

Orgány finanční správy zveřejňují povinné informace podle ustanovení § 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (zákon o svobodném přístupu k informacím), ve svých sídlech a úřadovnách na všeobecně přístupném místě a rovněž způsobem umožňujícím dálkový přístup. O své činnosti v oblasti poskytování informací za předcházející kalendářní rok zveřejňuje FS podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím výroční zprávu. **Tabulka č. 67** uvádí souhrnnou informaci za rok 2013.

Tabulka č. 67: Počet poskytnutých informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím

Počet	FÚ	OFŘ	GFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	137	10	89	236
Odložených žádostí o informaci	16	1	9	26
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí	43	2	14	59
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	17	1	6	24
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	16	0	6	22
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	2	1	0	3
Stížností	8	1	2	11

Shrnutí důvodů podaných stížností a způsobů jejich vyřízení:

- Stížnost podána kvůli postupu GFŘ při vyřizování žádosti. Stížnost byla vzata zpět;
- Stížnost podána kvůli odložení žádosti pro nepřislušnost. Žádost byla postoupena na MF, kde MF rozhodlo, že povinný subjekt musí žádost vyřídit do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. GFŘ v souladu s rozhodnutím MF žádost vyřídilo rozhodnutím o odmítnutí žádosti;
- Stížnost podána kvůli neposkytnutí informace. Stížnost byla odmítnuta – informace byly požadovány osobou, která neměla zmocnění;
- Stížnost podána kvůli postupu při doručování. Stížnost byla vyřízena jako nedůvodná, jelikož stěžovatelova práva nebyla nijak narušena;
- Stížnost podána kvůli odlišnému způsobu vyřízení žádosti než u jiného daňového subjektu. Stížnost byla postoupena OFŘ, které svým rozhodnutím potvrdilo postup FÚ;
- Stížnost byla podána kvůli výši požadované úhrady na náklady poskytování informací. Stížnost byla postoupena OFŘ, které svým rozhodnutím potvrdilo postup FÚ;
- Stížnost byla podána, jelikož žádost o informace nebyla vyřízena ve lhůtě. OFŘ stížnosti vyhovělo a v souladu s jeho rozhodnutím byla informace poskytnuta žadateli.

13. Závěr

V roce 2014 čekají Finanční správu České republiky další úkoly související s dokončením realizace reformy finanční správy, zejména pak pokračování v dalších fázích organizačních změn vedoucích k centralizaci činností správy daní a tím k jejímu zefektivňování.

Dalším úkolem finanční správy bude realizace opatření, přijatých vládou, ke zlepšení efektivity výběru daní a zamezení zneužívání a obcházení daňových předpisů.

Významné změny pro finanční správu přinesla též rekonstrukce soukromého práva a z toho vyplývající změny daňových zákonů. Do zákona o daních z příjmů byla začleněna daň dědická a darovací. Lze proto očekávat zvýšení počtu poplatníků daně z příjmů fyzických osob, což přinese nárůst objemu daňových tvrzení a jiných podání ke zpracování. Došlo též k přejmenování daně z nemovitostí na „daň z nemovitých věcí“ a ke změně názvu daně z převodu nemovitostí na „daň z nabytí nemovitých věcí“. Všichni správci daně si budou muset v souvislosti s novým občanským zákoníkem osvojit nové pojmosloví, nové instituty a postupy při zdaňování.

V roce 2014 budou plátcí pojistného na důchodové spoření poprvé podávat pojistné vyúčtování a poplatníci pojistného budou poprvé podávat pojistné přiznání. Z tohoto důvodu lze rovněž předpokládat vyšší míru zátěže pracovníků finančních úřadů (odstraňování vad podání, vyřizování dotazů, možné potíže při zpracování vyúčtování nebo přiznání apod.).

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
EPO	Elektronické podání písemností
EPS	Elektrická požární signalizace
EZS	Elektronický zabezpečovací systém
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba / fyzické osoby
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ICT	Informační a komunikační technologie
IT	Informační technologie
JIM	Jedno inkasní místo pro příjmy veřejných rozpočtů
MF	Ministerstvo financí České republiky
MTZ	Materiálně technické zabezpečení
OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
OFS	Orgány finanční správy
OFŘ	Odvolací finanční ředitelství
PbÚ	Pobočkové ústředny
PO	Právnická osoba / právnické osoby
RF	Rezervní fond
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
SMVS	Správa majetku ve vlastnictví státu
ÚP	Územní pracoviště
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků